ሓዳስ ኤርትራ

መበል 34 ዓመት ቁ.177 | ረቡዕ 26 መጋቢት 2025 | ገጻት 12 ዋጋ 2.00 ናቕፋ

ገጽ 2
ዜና

ገጽ 3
ሓጺር ታሪኽ ህይወት

ገጽ 4
ህዝቢ ኣመሪካ ትጽቢት . . .

ገጽ 5
ዓንኬል ሓሳባት

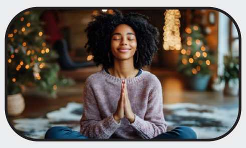

ገጽ 11
ግጥማት ቀዳማይ ዙርሊግ ዓንሰባ ተዛዚሙ

ኣህጉራዊ መዓልቲ 'ቲቢ'፡ ብደረጃ ሃገር ኣብ ኣስመራ ተዘኪራ

ሰኣሊ. የውሃንስ መብራህቱ

24 መጋቢት - ኣህጉራዊ መዓልቲ 'ቲቢ'፡ "ኩሉ ዓቕምናን ክእለትናን ኣወሃሂድና፡ እወ 'ቲቢ' ክጠፍኡ ንኽእል ኢና" ብዝብል ቴማ፡ ብደረጃ ሃገር ኣብ ቀጽሪ ኣገልግሎት ማእሰርትን ተሃድሶን ሰምበል ተዘኪሩ።

ኣዛዚ ኣገልግሎት ማእሰርትን ተሃድሶን ሰምበል ሜጀር መሓሪ ዓንደብርሃን ኣብ ዘስመዖ መደረ፡ ምስ ሚኒስትሪ ጥዕና ብምትሕብባር፡ ኣብ ኩለን ኣብያተ ማእሰርቲ ንሕማም 'ቲቢ' ዝምልከት ቀጻሊ ጎስጓሳትን ኣስተምህሮታትን ከም ዝቕየድ ብምጥቃስ፡ እዚ ድማ ኣብ ምብራኽ ንቕሓት ዓቢ ኣስተዋጽኦ ከም ዝገበረ ገሊጹ።

ኣብ ሚኒስትሪ ጥዕና ዳይረክተር ምቁጽጻር ተመሓላለፍቲ ሕማማት ዶ/ር ኣርኣያ ብርሃነ ድማ፡ ብደረጃ ዓለም መዓልታዊ 30 ሽሕ ሰባት ብ'ቲቢ' ክልከፉ ከለዉ፡ ልዕሊ 3 ሽሕ ከም ዝሞቱ ጠቒሱ፡ ኣብ ሃገርና ብዝቐደድ ዕቱብ ጻዕሪ፡ ካብ 2014 ክሳብ 2023 ካብ ዝተለኸፉ ልዕሊ 20 ሽሕ ዜጋታት፡ እቶም ልዕሊ 19 ሽሕ ከም ዝሓወዩ ኣፊሩ።

ወከል ዓለማዊ ውድብ ጥዕና ዶ/ር ኖንሶ ኤፍሬም (Dr. NONSO EFHRAIM) ብወገኑ፡ ኤርትራ ሕማማት 'ቲቢ' ብምጥፋእ ብዘለዋ ክፀህ ዘይብል ተወፋይነት፡ ድሮ መጠን ሕወየት ሕሙማት 'ቲቢ' ኑቲ ዓለማዊ ሸቶ ብጹሕዎ ከምዘሎ ገሊጹ።

እቲ ናይ ዝኽሪ መደብ፡ ኑቲ ዕለት ብዘንጸባርቕ መሰናድኣታትን ውድድር ሓፈሻዊ ፍልጠትን ማዕርጉ ነይሩ።

ኣህጉራዊ መዓልቲ 'ቲቢ'፡ ሎሚ ዓመት ብደረጃ ዓለም ንመበል 43፣ ብደረጃ ሃገር ድማ ንመበል 28 ግዜኣ'ያ ተዘኪራ።

ዓሰብ - ተመሃሮ ናብ ታሪኻዊ ቦታታት ዑደት ኣካዪዶም

ኣብ ዓሰብ፡ ልዕሊ 600 ተመሃሮ 2ይ ደረጃ ቤት-ትምህርቲ ወልደኣብ ወልደማርያም፡ ብ21ን 22ን መጋቢት፡ ናብ ታሪኻዊ ቦታታት ዑደት ኣካዪዶም።

እቲ ዑደት፡ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ሰለስተ ወራራት ስርዓት ወያነ ዘፍሸለሉ ዕርድታት ግንባር ቡሬን ድፋዓት ዱሕቶምን ዘጠቓለለ ኮይኑ፡ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ንዝተፈጸመ ቅያን ጅግንነትን ዝምልከት መብርሂ ብሰብ ውዕሎ ተዋሂቡ።

ኮሎኔል ሚካኤል ተኽለሰንበት ንዑደተኛታት ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ እቲ ብኹሉ ግንባራት ዝተኻየደ ቅሉዕ ወራራት፡ ጸላኢ ዘይናቱ ንምግባት ዝቐየዶ ኮይኑ፡ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ድማ ናቱ ኣሕሊፉ ንኸይሁብ ቅያ ዘርኣዩሉ ከም ዝነበረ ብምግላጽ፡ እቲ ግዚፍን ተሃንዳድን ሰራዊት ጸላኢ፡ ብተራባሒ ኣብርኽቶ፡ ተበጃውነት፡ ተወፋይነትን ልዑል ሃገራውነትን ዝሕላገዙ ረቒቕ ሓይሊ ከም እተመከተን ከም ዝፈሸለን ሓቢሩ።

ካልኦት ሰብ ውዕሎ ኣብ ዝሃብዎ መብርሂ፡ ጸላኢ ኑቲ ሓይልታት ምክልኻል ኤርትራ ንጸውዒት ሕብረት ኣፍሪቃ ተቐቢሉ ዝገበሮ ናይ ቦታ ለውጢ መዝሚዙ፡ ዓሰብ ንምሓዝ ብምድርን ሰማይን ሰፊሕ መጥቃዕቲ ከም ዝኸፈተ፣ እንተኾነ ሰድሪኺ ከይሰንመ ብሓያል መኸተ ከም እተደምሰሰ ገሊጾም።

ወራሪ ስርዓት ወያነ ኑቲ ኩናት ደው ክብል ዝቐረበ ኣህጉራዊ ጻውዒት ዕሽሽ ብምባል፡ ከተማ ዓሰብ ንምቁጽጻር ካብ 3 ክሳብ 12 ሰነ 2000 ኣብ ዘቐደዶ መጠነ ሰፊሕ መጥቃዕቲ፡ 4,125 ወተሃደራት ምወታትን 7,110 ቁሱላትን ክኸስር ከሎ፡ 7 ታንክታት ከም እተቓጸልኦ ሰነዳት ይሕብር።

ተሳተፍቲ ንኤሪና ኣብ ዝሃብዎ ሓበሬታ፡ ኑቲ ብታሪኽ ዝሰምዕዎ ዝነበሩ ቦታታትን ፍጻመታትን፡ ብኣካል ክዕዘብዎን ብሰብ ውዕሎ ክዘንተወሎምን ዓቢ ረብሓ ከም ዝረኸቡሉ ብምግላጽ፡ ተመሳሳሊ ዑደት ብቐጻሊ ክውደብ ኣዘኻኺሮም።

ገዲም ተጋዳላይ ስብሓት ተኽለ ተሰዊኡ

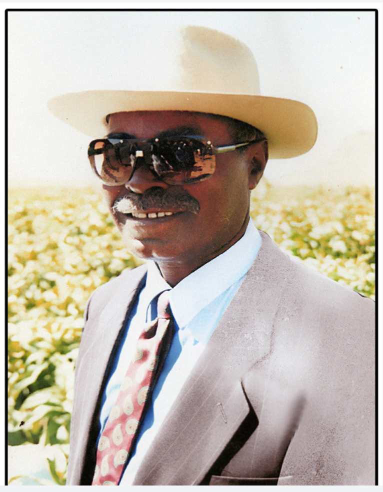

ገዲም ተጋዳላይ ስብሓት ተኽለ ብስራት፡ ኣብ መበል 74 ዓመት ዕድመኡ፡ ብ11 መጋቢት 2025 ብሕማም ኣብ ኣስመራ ተሰዊኡ።

ኣብ 1972 ናብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዝተሰለፈ ተጋዳላይ ስብሓት፡ ኣብ ተዋጋኢ ሰራዊትን ዝተፈላለየ ክፍልታትን ናይ'ቲ ውድብ፣ ድሕሪ ናጽነት ኣብ ወርሒ ጥቅምቲ 1991 ናብ ግዚያዊ መንግስቲ ኤርትራ ድሕሪ ምጽንባሩ ድማ፡ ኣብ ሚኒስትሪ ዕዮን ማሕበራዊ ድሕነትን ብዝተፈላለየ ጽፍሕታት ሓላፍነት ንህዝቡን ሃገሩን ብተወፋይነት ዘገልገለ ሓርበኛ'ዩ።

ስወእ ተጋዳላይ ስብሓት ተኽለ፡ ብዓል ሓዳርን ኣቦ 5 ደቅን እዩ።

ስነስርዓት ቀብሩ ድማ፡ ብ13 መጋቢት ፍርቂ-መዓልቲ ኣብ መካነ-መቓብር ሓርበኛታት ኣስመራ ተፈጺሙ።

ሚኒስትሪ ምክልኻል፡ ብመስዋእቲ ገዲም ተጋዳላይ ስብሓት ተኽለ ብስራት ዝተሰመዖ መሪር ሓዘን እናገለጸ፡ ንስድራቤቱ፡ መቓልስቱን መሳርሕቱን ጽንዓት ይምነ።

ገዲም ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድ-ሰዒድ ሺኑቲ ተሰዊኡ

ኣባል ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ - ገዲም ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድ-ሰዒድ ሺኑቲ፡ ብ23 መጋቢት ኣብ መበል 74 ዓመት ዕድመኡ ብሕማም ተሰዊኡ።

ኣብ 1968 ኣብ ተጋድሎ ሓርነት ኤርትራ ዝተሰለፈ ተጋዳላይ ኣሕመድ ሺኑቲ፡ ክሳብ ወርሒ መስከረም 1969 ኣብ ራብዓይቲ ክፍሊ ካብ ተራ ክሳብ ሓላፊ ሕክምና ቦጦሎኒ ኮይኑ ኪጋደል ድሕሪ ምጽናሕ፡ ኣብ ታሕሳስ 1970 ናብ ህዝባዊ ሓይልታት ሓርነት ኤርትራ ተጸንቢሩ።

ተጋዳላይ ኣሕመድ ሺኑቲ፡ ኣብ ህዝባዊ ግንባር፡ ካብ ተራ ክሳብ ኣዛዚ ብርጌድ ኮይኑ ብልዑል ወኒ ክሳብ 1986 ዝተቓለሰን ዘቃለሰን፣ ካብ 1987 ክሳብ 1991 ምኽትል ሓላፊ ቤት-ጽሕፈት ህዝባዊ ግንባር ኣብ ከሰላ - ሱዳን ኮይኑ ዘገልገለ፣ ከምኡ'ውን ድሕሪ ናጽነት - ካብ 1994 ክሳብ 2001 ቈንስል ኣብ ጅዳ፣ ካብ ሓምለ 2003 ድማ ኣብ ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ ዋና ዳይረክተር ክፍሊ ቈንስላዊ ጉዳያት ብምዃን ሰሪሑ።

ገዲም ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድ-ሰዒድ ሺኑቲ፡ ብዓል ሓዳርን ኣቦ ሓደ ውሉድን'ዩ።

ስነስርዓት ቀብሩ ኮኑ፡ ትማሊ ሰሉስ 25 መጋቢት ፍርቂ መዓልቲ ኣብ መካነ-መቓብር ሓርበኛታት ኣስመራ ተፈጺሙ።

ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ፥ ብመስዋእቲ ኣባሉ - ገዲም ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድ-ሰዒድ ሺኑቲ ዝተሰመዖ መሪር ሓዘን እናገለጸ፡ ንስድራቤቱ፡ መቓልስቱን መሳርሕቱን ጽንዓት ይምነ።

ዜና

ኣብ ሃገራዊ መወከሲ ሆስፒታል ሓሊበት ዝተገብረ ወፍሪ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይገብር ኣሎ

ኣብ ሃገራዊ መወከሲ ሆስፒታል ሓሊበት ዝተመደበ ዓቕሚ-ሰብን ዝተዋደደ ዘመናዊ መሳርሒታትን ኣብ ብቕዓት ዝሰላሰል ስራሕ ዓቢ ኣስተዋጽኦ ይገብር ከምዘሎ፡ ሓላፊ ክፍሊ ውሽጣዊ መጥባሕቲ ዶ/ር የሴፍ የውሃንስ ገሊጹ።

ቁጽሪ ብውሽጣዊ ዓቕሚን ደገፍ መሻርኽትን ዝግበር መጥባሕቲ ካብ ዓመት ናብ ዓመት ዕቤት እናርኣየ ከምዝመጸ ብምጥቃስ፡ ዝሓለፈ ዓመት ኣስታት 1,900 ዓበይቲ መጥባሕቲ ከምእተኻየደ፣ እዚ ድማ ካብ'ቲ ቅድሚኡ ዝነበረ ዓመታት ካብ 15 ክሳብ 20 ሚእታዊት ዕቤት ከምዝርኣየ ኣብሪሁ።

ኣብ ርእሲ'ቲ ኣቐድም ኣቢሉ ክቕየድ ዝጸንሐ መጥባሕቲ መዓናጡ፡ ከረጺት ሓሞት፡ ቤንቲ-ሾት፡ ፊስቱላ፡ ኣሞርደየ፡ ምዕጥር ሰራውር ደምን ስርዓት ሸንትን

ሰኣሊ ሮቤል መረስዕ

ኣብ 2024 ምስ ቻይናውያን ሓኪም ብምውህሃድ ተወሳኺ ዓይነታት መጥባሕቲ ከምእተኻየደ ድማ ሓቢሩ።

ክኢላ መጥባሕቲ ስርዓት ሸንቲ ዶ/ር ሰለሙን ጉብረእግዚኣብሄር ብወገኑ፡ ኣብ'ቲ ሆስፒታል ዝነበረ ሕጽረታት ዓቕሚ-ሰብን መሳርሒታትን ብምምልኣ፡ ንሰርሖም ብኣሉታ ክጸሉ ዝጸንሐ ጸገማት ከምእተቐንጠጠ ገሊጹ።

ኣካራትን ሓደስትን ሞያውያን ብወገኖም፡ በብኣዋኑ ኣብ ጸላት ጥዕና ዝግበር ዘሎ ወፍሪ ኣብ ስሉጥነትን ጽሬትን ዝወሃብ ኣገልግሎት ልዑል ኣበርክቶ ይገብር ከምዘሎ ኣረጋጊጾም።

ሓላፊ ምምሕዳርን ፋይናንስን ሆስፒታል ሓሊበት ኣቶ ደበሳይ ሓየለም ብወገኑ፡ ኣብ መደቀሲ ክፍልታትን ካልእ ትሕተ-ቅርጻን ዝተገበረ መሰረታዊ ጽገናውን ዓቢ ፍታሕ ኣምጺኡ ከምዘሎ ኣፈሊጡ።

ተሰነይ - ተሳታፍነት ወለዲ ክዓዝዝ መዘኻኸሪ ቀሪቡ

ኣብ ንኡስ ዞባ ተሰነይ - ምምሕዳር ከባቢ እንጅሓይ፡ ብቕዓት ተመሃሮ ንምብራኽ ኣብ ዝቐየድ ዘሎ ጻዕሪ ተሳታፍነት ወለዲ ክዓዝዝ፡ ርእሰ መምህር መባእታን ማእከላይን ደረጃ ቤት-ትምህርቲ 'ሓደ ባህጊ' ኣቶ ሃብተኣብ ምሕረትኣብ ጸዊዑ።

ኣቶ ሃብተኣብ ኣብ ሓበሬታኡ፡ ኣብ መባእታ መስርሕ ምስትምሃር ብቛንቋታት ትግርኛን ዓረብን ከምዝቕየድን ብድምር 608 ተመሃሮ ከምዘለዉን፣ ኣብ ማእከላይ ደረጃ ከኣ 325 ተመሃሮ ትምህርቶም ይከታተሉ ምህላዎም ገሊጹ።

ኣብ መባእታ፡ ተሳታፍነት ደቀኣንስትዮ ኣብ ደሓን ደረጃ ከምዘሎ፣ እንተኾነ ኣብ ማእከላይ ደረጃ እቲ ቁጽሪ እናጎደለ ከምዝመጽእ ብምሕባር፡ ዚ ንምምሕያሽ ተራ ኮምን ምምሕዳራትን ክ ሕ ይ ል ኣተሓሳሰበ።

ብቕዓት ትምህርቲ ብዘይምኽኣል ተመሃሮ፡ ጻዕሪ መምህራንን ተሳትፎ ወለድን ከምዝረጋገጽ ዝሓበረ ኣቶ ሃብተኣብ፡ ኣብ'ቲ ምምሕዳር ከባቢ ዘሎ ትሑት ተሳታፍነትን ብቕዓትን ንምምሕያሽ ናይ ኩሉም ኣካላት ጻዕሪ ክሕይል ጸዊዑ።

ኣብ መደብ ዓረዩት ዝሳተፉ 52 ደቀኣንስትዮ ዝርከብኦም 91 ተመሃሮ ከምዘለዉ ብምጥቃስ ድማ፡ እቲ መደብ ውጽኢቱ ኣተባቢዒ ከምዝኾነ ሓቢሩ።

ኣመሓዳሪ ምምሕዳር ከባቢ እንጅሓይ ኣቶ መሓመድኪር እስማዒል ብወገኑ፡ ኣጉዳሲት ትምህርቲ ወሲ ስለዝኾኑ፡ ወለዲ ንትምህርቲ ብቐጻምነት ሰሪዖም ክሰርሐሉ ብምዝኽኻር፡ ነቲ መደብ ንምዕዋት ምትሕብባርም ከምዝሕይሉ ኣረጋጊጹ።

ማእከል - ዝተመርጹ ኣመሓደርቲ ከባቢ ሓላፍነቶም ንምትግባር ዘለዎም ድልውነት ኣረጋጊጾም

ኣብ ዞባ ማእከል፡ ካብ 25 ለካቲት ክሳብ 23 መጋቢት ኣብ 83 ምምሕዳራት ከባቢ ኣብ ዝተኻየደ ምርጫታት ዝተመርጹ ኣመሓደርቲ ከባቢ፡ ምምሕዳራውን ልምዓታውን መደባት ንምዕዋት ዝተሰከምዎ ሓላፍነት ብብቕዓት ንምትግባር ብትግሃት ከምዝሰርሑ ኣረጋጊጾም።

ኣብ ዝተኻየደ መዛዘሚ ስነ-ስርዓት፡ ኣመሓደርቲ ንኡሳን ዞባታት ኣብ ዘስምዕዎ ቃል፡ ናይ ሰለስተ ዓመታት ኣገልግሎቶም ንዘዘዘሙ ድሕሪ ምምስጋን፡ ሓደስቲ ዝተመርጹ ንርክብት ዝተሰከምዎ ሓላፍነት ተገንዚቦም፡ ብተወፋይነትን ቅንዕናን ክዕዩ ተላብዮም።

ኣብ'ቲ ንወርሒ መመላእታ ዝተኻየደ ምርጫታት ካብ ዝተመርጹ 165 ኣመሓደርትን ኣካያድቲ ስራሕን፡ 35 ሚእታዊት ደቀኣንስትዮ ክኾና ከለዋ፡ ቁጽሪ ደቀኣንስትዮ ካብ ናይ ዝሓለፈ ምርጫ ብ12 ሚእታዊት ዕቤት ከምዝርኣየ ተፈሊጡ።

ብዘይካዚ፡ ኣብ 16 ንኡሳን ዞባታት 305 ኣካባቢት ዓዲ ተመሪጾም ኣለዉ።

ሰኣሊ ፊያመት መስፍን

ብዘይካ ሰኑይ መዓልታዊ እትሕተም ጋዜጣ

ዋና ኣሰናዳኢ
ብርሃነ ምሕረትኣብ

ምክትል ኣሰናዳኢ
ዓብደልቃድር ኣሕመድ

ቊ.ስ 116266 / 201820 (256)

ቦርድ ምስንዳእ
ዮሴፍ ሃይለማርያም
ምሉእብርሃን ሃብተገብርኤል
ተስፉኣለም የማነ

ቊ.ስ 201820 (250)
ፋክስ. 127749 - ቊ.ሳ.ጶ. 247

ለይ-ኣውት
ፍርቱና ኤፍሬም
ትንሱእ ፍስሃየ
ሓበን ገብረኣምላኽ
ሰሎሜ ኣፈወርቂ
ሳምራዊት ሃብተ

ምዝርጋሕ ጋዜጣ
ቊ.ስ.163471-07588045

ምልክታ
ቊ.ስ. 125013 - ቊ.ሳ.ጶ. 1284

ሓጺር ታሪኽ ህይወት

ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ

ዘኽብርኩምን ዘኽብርክንን!

ሉሚ ምቕሉል፡ ሕያዋይ፡ ተዋዛያይን ብዘጋጠሞ ሰንኮልና ዘይተጻዕደ ፍሽኽታ ከይተፈለዮ ዝሓለፈ ሓርበኛ ጉዳምን ምኩር ወተሃደርን ብጻይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ ብማስዋእቲ ስለዝተፈለየና ንሩኑዎ ኣለና።

እዚ ክቡር ብጻይ፡ ኣብ ኣብ መፋርቕ 1968 ኣብ ተ.ሓ.ኤ.ተሰሊፉ ክሳብ ወርሒ. መስከረም 1969 ኣብ ራብዓይ ክፍሊ. ካብ ተራ ክሳብ ሓላፊ ሕክምና ቦጦሎኒ ኮይኑ ድሕሪ ምግዳሉ፡ ኣብ ታሕሳስ 1970 ኣብ ህዝባዊ ሓይለታት ተጸምቢሩ ብምሉእ ዓቕሙን ብልሓቱን ንሃገሩን ህዝቡን ብምውፋይ፡ ንዓወት ሓርነታዊ ቃልሰን ህንጻት ሃገርን ኣበርክቶ ዝገበረ ብኣርኣያነት ዝጥቀስ ብምዃኑ፡ ሃገርና ብኣበርክቶኡ ካብ ትሕበን ፍቱዋትን ጽኑዓትን ሓርበኛታት ተቓለስቲ ብምዃኑ፡ ታሪኹን ኣበርክቶኡን እናዘከርና ብኽብሪ ንሰናበቶ ኣለና።

ብ 15 ሓምለ 1951 ዓ.ም ካብ ወለዱ ሰይድ መሓመድሰዒድ ዐስማን ሽኑቲን ሰይዳ ረቒያ መሓመድ ሓቢብን ኣብ ሕርጊጎ ዝተወልደ ብጻይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ፡ ኣብ ቤት ትምህርቲ ሕርጊጉ ናይ መባእታን ማእከላይን ደረጃታት ትምህርቱ ተኸታቲሉ ኣብ ንእሱ ዕድመኡ ስለዝተሰለፈ፡ ብጸዕሩን ብልሓቱን ኣብ ሜዳን ብምደባ ኣብ ዝሰርሓሉ ወጻኢ. ሃገራትን ደረጃ ፍልጠቱ ዘበርኸ ህርኩት ብጻይ እዩ።

ካብ ቋንቋታት ብሄራት ሃገርና ትግረን

ትግርኛን ሓዊሱ፡ ሳሆን ዓፈርን ከምኡ ድማ ዓረብ ጸቡቕ ምልከት፡ እንግሊዝን ኣምሓርኛን ድማ ደሓን ናይ ምዝራብን ምስማዕን ክእለት ዘማዕበለ ኣብ ቋንቋታት ዝግደስ ሰወእ ጉዳም ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ፡ ኣብ ሓምለ 1968 ኣብ ተሓኤ ተራ ተጋዳላይ ኮይኑ ኣብ ደማስን ጀንገሬንን ኣንጻር ጸላኢ. ኣብ ዝተኻየደ ግጥም ተዋጊኡ። ኣብ ህዝባዊ ሓይለታት ምስ ተጸምበረ ድማ፡ ኣንጻር ጸላእን ተሓኤን ኣብ ዝተኻየዱ ዓውደ ውግኣት፡ ኣብ ጋሕተላይ፡ ኣኽዋር፡ ቡሬ፡ ሽባሕ፡ ደምባቤት፡ ዓዲ ሓወሻ፡ ከረን፡ ምጽዋዕ፡ ባረንቱ፡ በሉ፡ ዓዲ ያቆብ፡ ግንባር ሶሚናዊ ምብራቕ ሳሕልን ቀሓይቶን ከምኡ'ውን ኣብ ኣዝዘራ ከባቢ. ዓዲ ግራት ከይተረፈ. ካብ ሓምለ 1968 ክሳብ 1985፡ ንኣስታት 17 ዓመታት ዝኣክል ወተሃደራዊ ማዕርግ ክብ እናበለ ካብ ተራ ክሳብ መራሒ ብርጌድ ብምብጻሕ ብልዑል ወኒ ተዋጊኡን ኣዋጊኡን። ብ/ ኣሕመድ ሽኑቲ ኣብ 1983 መራሒ ብርጌድ 31 ከምኡ እውን ኣብ ክፍለሰራዊት 52 መራሒ ብርጌድ 24 ኮይኑ ዝመርሐ ኮይኑ፡ ፖለቲካውን ወተሃደራውን ፍልጠቱ ንምዕባይ ኣብ 1976 ኣብ ሶሚናዊ ባሕሪ 2ይ ዙርያ ካድር፡ ኣብ 1985 ድማ ኣብ ዓራግ ብወተሃደራዊ ስፍልጠት ን2 ኣዋርሕ ዝሰልጠነ ብጻይ እዩ።

ሰወእ ብ/ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ ኣብ 1986 ኣብ ሱዳን ከሰላ ኮይኑ ኣብ ምክትታል ዝምድናታት ምስ ውድባት ንሓደ ዓመት ድሕሪ ምስርሑ፡ ካብ 1987 ክሳብ 1991 ድማ ምክትል ሓላፊ ቤት ጽሕፈት ህዝባዊ ግንባር ኮይኑ ኣብ ከሰላ ኣገልጊሉ። ካብ 1994 ክሳብ 2001 ከኣ ኣብ ጅዳ ሰዑዲ ዓረብ ቆንስል ኮይኑ ድሕሪ ምግልጋሉ፡ ኣብ ሓምለ 2003 ኣብ ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ. ዋና ዳይረክተር ክፍሊ. ቆንስላዊ ጉዳያት ኮይኑ የገልግል ኣብ ዝነበረሉ እዋን ኣብ ሓምለ 2005 ብወቕዒ መልመስቲ ስለጋጠሞ፡ ኣብ ጅዳ (ሰዑዲ ዓረብ) ሕክምናዊ ኣገልግሎት ድሕሪ ምግባር ምምሕያሽ ስለዘምጽኣ ግን ኣሰር ሰንኮልና መሓውር ስለዝገደፈሉ ክሳብ ዕለተ ማስዋእቱ ከኒታት ጥዕንኡ ንምምሕያሽ ከይሰልከየ ብዙሕ ተቓሊሱ።

ብሕጽር ዝበለ ኣገላልጻ ታሪኽ ህይወት ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ ንዓቕምን ብልሕን ጅጋኑ ኤርትራውያን ተቓለስቲ ብልክዕነት ዝውክል፡ ካብቶም ክሳብ ዕለተ ዕረፍቶም ሃንቀውታ ህዝቢ. ኣብ ምዕራፉ ንምብጻሕ ብዘይጸዓድ ሕልና ዝተቓለሱ፡ ሓያል ፍቕሪ ህዝቡን ሃገሩን ትሰፋው መንፈሱ ዓቕሊ፡ ተወፋይነት፡ ምቕሉልነት፡ ዝመስለዩሉ ክቡርታት ዝውንኑ ታሪኽ ደቂ'ዛ መሬት እዩ።

ከምዚ ዝኣመሰለ ዓቢይን ክቡርን ተቓላሳይ፣ ንሓዋሩ ብኽብሪ ኣብ እኣፉንወሉ ህሞት እምበኣር፣ ከም ሃገራውያን ዝሰምዓና ሓዘን ርዚኑ፡ ቀሊል ኣይኮነን። ማስዋእቲ ናይ ከምዚ ዝኣመሰለ ክቡር ዜጋ ንሃገርን ህዝባን ዓቢ. ክሳራ እኳ እንተኾነ፡ ጉዳም ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ ኣብቲ ዝተዋህቦ ዕምሪ፡ ብምሉእ ዓቕሙን ብልሓቱን ንሃገሩን ህዝቡን ተወፍዩ ብምስራሑ፡ ሃገራዊ ግቡኡ ብምልኣት ዝፈጸመ ዜጋ ብምዃኑ፣ ነቲ ብዙሕ ዝየመመሉን ዘፍረየሉን ንዑዞ ህይወቱ፡ ብሓበን ዓቢይ ክብርን እናዘከርና ኢና ንሩኑዎ ዘለና።

ምስ ወ/ሮ ጸሃይነሽ ንብረኣምላኽ ተመርዕዩ ሓዳር መስሪቱ ሓደ ወሉድ ዝገደፈ. ጉዳም ሓርበኛ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ፡ ብሃገራውን ሞያውን ኣበርክቶኡ ጥራይ ዘይኮነ፡ ከም ውልቀሰብ፡ ሰብኣዊ ባህርያቱ'ውን ዝደነቐ'ዩ። ሕወሰን ተዋዛያይን ኣብ ስርሑ ምስ ዓቢ. ይኹን ንእሽቶ፡ ምስ መሳርሕቱ ሰዚቡ ናይ ምርድዳእ ባህርይ ዝነበሮ፡ ምቕሉልን ጥዑምን ቅኑዕን ግሉጽን፡ ፍትሓዊን ሕያዋይን፡ ዋሕዚ. ዋዛታት ስለዘይፍለዮ ኣፍ ዘኾድን ብኹሉም መቓልስቱ፡ ይኹን ብህዝቢ. ኣዝዩ ቅቡልን ፍቱውን እዩ ነይሩ።

ሰወእ ሓርበኛ ጉዳም ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ፡ ከምዚ. ኣብ ታሪኽ ህይወቱ ብሓጺሩ ዝተገልጸ፡ ብልዑል ፍቕርን ተወፋይነትን ስለ ህዝቡን ሃገሩን ተበጅዩ ድሕሪ ምግልጋሉ፡ ብዙሓደር ሕማም ሕክምናዊ ክንክን ክግበረሉ ድሕሪ ምጽናሕ ብ23 መጋቢት 2025 ኣብ ሰዓታት ድሕሪ ቀትሪ ኣብ ሆስፒታል ሓይሊ. ኣየር ተሰዊኡ።

ትማሊ. ሰሉስ 25 መጋቢት 2025 ፍርቂ መዓልቲ ድማ፡ ላዕለዎት ሰበስልጣን መንግስትን ግንባርን፡ ቤተሰቡን መቓልስቱን ኣብ ዝተረኽብሉ፡ ኣብ መካነ መቓብር ሓርበኛታት ኣስመራ፡ ብኽብሪ ዝበለ ስነ-ስርዓት ሓመድ ኣዳም ለቢሱ።

ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ. ብማስዋእቲ ጉዳምን ወፋይን ብጻዩ፡ ተጋዳላይ ኣሕመድ መሓመድሰዒድ ሽኑቲ ዝተሰምዖ መሪሕ ሓዘን እናገለጸ፣ ንስድራቤቱን መቓልስቱን "ጽንዓት ይሃብኩም!" ይብል።

ዘለኣለማዊ ዝኽሪ ንሰማእታትና!
ዓወት ንሓፋሽ!
ሚኒስትሪ ጉዳያት ወጻኢ.
25 መጋቢት 2025

ሪፖርታዥ

ስነ-ስርዓት መመረቕታ መበል 15 ኮርስ ተመሃሮ ተሓጋገዝቲ ነርስ መንደፈራ

ሸዊት ገብረብርሃን (ኣ.ዜ.ኤ)

መንግስቲ ኤርትራ ካብ ጽባሕ ናጽነት ኣትሒዙ፡ ማሰረታውያን ማሕበራዊ ኣገልግሎታት ኣብ ምውዳድ'ዩ ተጸሚዱ። ትምህርቲ ከም ዓንዲ ናይ ኩሉ ጸላታት መጠን፡ ካብቶም ቀዳምነት ተዋሂብዎ ዝሰርሓሉም ዘሎ ኣገልግሎታት እዩ። ዓመት መጺ ድማ፡ ብኣሸሓት ዝቖጸሩ መንእሰያት፡ ካብ ኮሌጃት ብደረጃ ዲግሪን ዲፕሎማን ከምኡ'ውን፡ ካብ ናይ ቴክኒክ ኣብያተ ትምህርቲ ብደረጃ ሰርቲፍኬት ተመሪቖም ኣብ ዝተፈላለየ ጽላት ዘይንዓቕ ኣበርክቶ ይገብሩ ኣለዉ።

ኣብ መዳይ ጥዕና'ውን ብዘካ'ቶም ካብ ኮሌጃት ዝምረቑ ኣብያተ ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ እውን በብዓመቱ ሞያውያን ኣብ ምፍራይ ተጸሚደን ይርከባ።

ብመሰረት እዚ፡ ብ20 መጋቢት፡ ቤት ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ መንደፈራ 8 ደቂ ተባዕትዮ ዝርከብዎም 119 ተመሃሮ ብደረጃ ሰርቲፍኬት ኣመሪቓ። ኣብቲ ናይ ምምራቕ ስነ-ስርዓት ዳይረክተር ቤት ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ መንደፈራ ኣቶ በርኸት ፍስሃየ ኣብ ዘሰመዖ መደረ፡ ተመረቕቲ ኣብቲ መበል 34 ዙርያ ሃገራዊ ኣገልግሎት ኩይናም፡ ን142 ተመሃሮ ን18 ኣዋርሕ (ብኣሕዳሪ) ብደረጃ ሰርቲፍኬት ስሩዕ ናይ ምስትምሃር መደብ ተዋሂቡ። ካብዚኣቶም 119 ብዓወት ትምህርቶም ዛዚሞም ዝተዓለወሉም ሃገራዊ መርመራ ሓሊፎም ኣብ ደረጃ ምምራቕ ክበጽሑ እንክለዉ፡ እቶም 23 ከኣ ብዝተፈላለየ ምኽንያት ክውድኡ ከም ዘይከኣሉ ገሊጹ።

ንሱ ኣስዒቡ "ዕለተ መመረቕታ፡ ተመረቕቲ ኣብ ኂ. ህዝቦም ብምዃን ድልውነቶም ንስራሕ ዘረጋገጹላን ሓላፍነቶም ንኽፍጽሙ መብጽዓ ዝኣትዉላን ዕለት እያ" ድሕሪ ምባል፡ እዛ ዕለት ካብ ናይ ትምህርቲ ዓለም ናብ ናይ ስራሕ ዓለም ዝሰጋገሩላን ሞያኦም ንምምዕባል ዝበገሱላን ናይ ህይወቶም መቐይሮ ምዃና ኣተሓሳሰበ። ንተመሃሮ፡ ወለድን መማህራንን ድማ የቐንየልኩም ኢሉ።

ኣወሃሃዲ. ቤት-ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ ኣብ ዞባታት ኣቶ ሚካኤል ጃህራይ ብወገኑ፡ ቅድሚ ናጽነት ሓንቲ ቤት-ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ ዝነበረት መንግስቲ ካብ 2003 ኣትሒዙ ብሓደሽ ኣወዳድባ ኣብ 3 ዞባታት ሰለስተ ኣብያተ ትምህርቲ ከፊቱ። ካብዘን ሰለስተ ኣብያተ ትምህርቲ ክሳብ ሕጂ 2,111 ደቂ ኣንስትዮ ዝርከብኦም 3,654 ኣብ ምረቓ ብምብጻሕ ኣብ ምስሳን ሞያውያን ተሓጋገዝቲ ነርስ ኣበርክቶ ይገብሩ ከምዘለዉ. ኣብሪሁ። ቤት-ትምህርቲ ገጀረትን ኣስመራ ዩኒቨርስቲን ኣብ 2004 ከምኡ'ውን 2009 ዓ/ም 418 ደቂ ኣንስትዮ ዝርከብኦም 590 ከም ዘመረቓ ብምሕባር፡ ኣብያተ ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ ብዘወሃኺ. ካብ ትካላት ጥዕና ምሕደግ ኣለን ኣብ ዝርከብ ከባቢታት መባእታዊ ኣገልግሎት ሕክምና ዝህቡ ኢጋር ሓኪዮም እውን ከም ዘሰልጥና ገሊጹ።

ኣብዚ. ናይ 18 ኣዋርሕ ትምህርቲ፡ ካብኡ 6 ወርሒ. ኣብ ዝተዋህበ ግብራዊ ትምህርቲ፡ ከለን ኣብ ኤርትራ ዝርከብ መወከሲ. ሆስፒታላትን ትካላት ጥዕናን ንተመሃሮ ተመኪሮ ኣብ ምቕሳም ዝገበረኦ ኣበርክቶ፡ ከምኡ'ውን

ኩለን ጨናፍር ሚኒስትሪ ጥዕናን መሻርኽቲ ትካላትን ብኣድማዕነት ብምውህሃድ እቲ ኮርስ ዕዉት ክኸውን ስለ ዘኽኣላን ምስጋንኡ ገሊጹ።

"ሞያ ሕክምና ሕመረት ጥዑይን ምዕቡልን ሕብረተሰብ'ዩ" ዝበለት ወከልቲ ተመረቕቲ መንእሰይ ሳባ ነጋ ብወገና፡ ተመረቕቲ ናይቲ ዕለት ቀሲሞሞ ብዘለዉ. ሞያ ንህዝቦም ከም ዘገልግሉ፡ ኣፍልጦ ሕብረተሰብ ኣብ ሕክምናዊ መዳይ ክብ ንምባል ለይትን ቀትርን ከም ዝሰርሑ፡ መጠነ ሞት ኣዴታትን ዕሸላትን፡ ተመሓላለፍትን ዘይተመሓላለፍትን ሕሞማት ንምጉዳል ሓላፍነታውያን ኩይናም ከም ዝሰርሑ ቃል ኣትያ።

መንእሰይ ሳባ ወሲኻ፡ ንሕና ሞያ ክዉን ንምግባር ዝጸዓሩልና መማህራንናን ኣለይቶምን ብምምስጋን ከኣ፡ ደረጃ ትምህርቶም ዝዕበየሉ ባይታ ዝምልከቶ ኣካል ሚኒስትሪ ጥዕና ቀላሒታ ክህቦ ኣተሓሳሰበ።

ግዚያዊ ዳይረክተር ጀነራል ፖለሲን ውጥንን ምምዕባል ዓቕሚ ሰብ ሚኒስትሪ ጥዕና ዶክተር ብርሃ ደብሩ፡ ኣብዚ. ዓመት ድሮ ኣብ ኩለን ኣብያተ ትምህርቲ ተሓጋገዝቲ ነርስ 700 ተመሃሮ የመርቑ ምህላዎም ብምግላጽ፡ ንመጀመርታ ግዜ ኣብ ሓደ ናይ ግዜ መቓን፡ ምስ ኩሉ ዝተሓልፈ. ብደሆታት ክንድ'ዚ. ብዙሓ. ብዓወት ንምምራቕ ምብቅዖም ብፍሉይነት ዝርአ ከም ዝኾነ ብምግላጽ፡ ንኹሎም ተመረቕቲ የቐንየልኩም ኢሉ።

ዘለናዮ ዘመን፡ ሃገራት ሸቶታት ዘላቒ ምዕባለን ኣድማዒ ሽፈነ ጥዕናን ክሳብ 2030 ብዓወት ንምብጻሕ ኣበርቲዐን ዝሰርሓሉ ዘለዋ መዋእል ምዃኑ ዝጠቐሰ ዶክተር ብርሃ ደብሩ፡ ኣብ ሃገርና'ዚ. ንምዕዋት ምምዕባል ጥዕናዊ ሞያዊ ዓቕሚ ሰብ ሓደ ካብ ኣዕኑድ ራእዩ መንግስቲ ኤርትራ ምዃኑ፡ ተመረቕቲ እውን ናብዚ. ብሩህ መጻኢ.ን ተስፋን ሃገር ንኽብጽሕ ቀንዲ. መሳልል ስለ ዝኾኑ፡ ኣብ ዝዋፈርዎ ቦታ ወጽኢታዊ ስራሕ ክበርክቱ፡ ልዑል ትጽቢት ከም ዝተንበረሎም ድሕሪ ምግላጽ፡ ሞያ ነርስ ክቡር፡ ኣድላይን ተፈታውን ጥዕናዊ ሞያ ስለዝኾነ ልዑል ክእለት፡ ተወፋይነት፡ ስነምግባርን ጽኑዕ ማሕላን ዝሓትት ዓውዲ ሕክምናዊ ስነ ፍልጠት እዩ'ሞ፡ "ኣጽንዕኩም ሓዝዎ" ብምባል መደረኡ ዛዚሙ።

ካብ ዳህሳስ ክቡር መጺኣ ብልዑል ነጥቢ. ትምህርታ ዝዛዘመት ተማሃሪት ፋጡማ ዓሊ፡ ንምስጠር ዓወታን ዝበረ ናይ ትምህርቲ ግዜን ኣመልኪታ ኣብ ዝሃበትና ቃል፡ "ዝኾነ ተማሃራይ፡ ካብቶ ከርናዕ ናይ ኤርትራ መጺኡ ኣብ ሓደ መኣዲ. ብምጽንጻር፡ ብሶዋ ሓሊፉ ሓደ ባህርን ናይ ምርድዳእ መንፈስን የዕብዩ እዩ ዝኸይድ። ድሕሪ'ዚ. ኣብ ዝኾነ ቦታ ብስራሕ ኩነ ብትምህርቲ ኣብ ዝምደበሉ ናይ ምርድዳእ ዓቕሙ ኣዝዩ እዩ ዝዓቢ። ኣነ ኣብዚ. ቤት-ትምህርቲ ኣብ ዝጸናሕኩሉ፡ ዋላ'ኳ ብሄረይ ዓፋር እንተኾነ፡ ብትግርኛ ምስ መማህርተይ ኩነ ምስ መምህራነይ ክዘራረብ ኣይተሸገርኩን። ንሳቶም'ውን ኣዝዮም እዮም ዝተሓባበሩኒ። ኣብ ናይ ግብራዊ ትምህርቲ ድማ፡ ኣብ ዓዲ-ኳላን መንደፈራን እየ ተመዲበ ሰሪሐ። ጸቡቕ ግዜ ድማ ነይሩ። ነዚ. ሕጂ ረኺበዮ ዘለኹ ዓወት ድማ፡ ብሶላ ተወፋይነት መምህራነይን ኣብ ግዜ ትምህርቲ ዘርኣኹዎ ተገዳስነትን እዩ'ሞ፡ ብዘይዳ ኣብዚ. ንዘቐሰምናዮ ሞያ ሕክምና ንኸዕብዮ ተወሳኺ. ትምህርቲ ከም ዝወስድ ብዓልቲ ምሉእ ተስፋ እየ።" ኢላ።

ዓለማዊ ዛዕባ ኣብ ማሕበራዊ መራኸቢታት

ታደሰ ተኽለ

ህዝቢ ኣመሪካ ትጽቢት ዝገበረሉ ምስጢራዊ ናይ መርመራ ሰነዳት

መበል 35 ፕረዚደንት ኣመሪካ ነበር ጆን ኤፍ ኬኔዲ፡ ኣጠራጣሪ ብዝኾነ ኩነታት ዝተቐንጸለሉ መጽናዕቲ ዝተኻየደሉ ናይ መወዳእታ ዝተባህለ ጽሑፋት፡ ኣብዚ ቕንያት እዚ ብኢንተርነት ከም ዝተዘርገሐ ተፈሊጡ ኣሎ። ሕጂ ፕረዚደንት ኣመሪካ ዘሎ ዶናልድ ትራምፕ፡ ናይ ምረጻ ገጠጣት ኣብ ዘካይደሉ ዝነበረ ግዜ ብዘሎተዎ መብጽዓ መሰረት፡ እቲ ከይዘርጋሕ ብስቱር ተታሒዙ ዝጸንሐ ጽሑፋት ንህዝቢ ይቕላዕ ኣሎ።

ንኣቀታትላ ኬኔዲ ዝምልከት ናይ መርመራ ጽሑፋት ንህዝቢ ክቕላዕ ኣብ 1992 ብዘይቶ ብዝጸደቐ ሕጊ ተኣዚዙ ካብቲ 320 ሽሕ ገጽ ዘለዎ ሰድ መብዛሕትኡ ብዐቐኑ ክፍኖ ድሕሪ ምጽናሕ፡ ኣጉዳሲ ሓበሬታ ከምዝለዎ ክግለጽ ዝጸንሐ ኣስታት 5 ሽሕ ገጽ ዘለዎ ጽሑፍ ግና ተሰቲሩ ጸኒሑ።

ኬኔዲ ናብ ክፍለ-ሃገር ቴክሳስ ኣብ ዝኸደሉ ግዜ ኣብ ከተማ ዳላስ ተዓጂቡ እናተጓዕዘ እንከሎ'ዩ ካብ ዘይተፈልጠ ቦታ ብዝተተኮሰ ጥይት ርእሱ ተሃሪሙ ከም ዝሞተ ክነግር ጸኒሑ። ኣብቲ ከባቢ ካብ ዝነበረ ርሻን - ካብ ሻድሻይ ደርቢ ብምትኳስ ጨሚቱ ከም ዝቐተሎ ዝተነግረሉ ሊ. ኦስዋልድ ሃርቨይ ዝተባህለ ወዲ 24 ዓመት መንእሰይ ሸው ከም ዝተታሕዘ ብማዕከናት ዜና ተቓሊሑ ነይሩ።

ሊ. ኦስዋልድ ሃርቨይ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ፖሊስ ሓዲሩ ንጽባሒቱ ብፖሊስን ኣባላት ጸጥታን ተዓጂቡ ናብ ካልእ ቤት ማሕቡስ እናተወሰደ እንከሎ'ዩ ጃክ ሩቢ ብዝተባህለ ወናኒ ትካል ለይታዊ ትልሂት ተቐቲሉ። ጃክ ሩቢ ኸኣ ተኣሲሩ። ኣማውታ ኬኔዲ ንምምርማር ናይ ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ዳኛ ኣርል ዋረን ዝመርሖ ጉጅለ ቁይሙ ከጸሪ ድሕሪ ምቕናይ፡ ድሕሪ ዓመት ወጽኢቱ ንህዝቢ ኣቃለዐ። ቀታሊ ሊ. ኦስዋልድ ሃርቨይ ብዘይ መሻርኽቲ በይኑ ቀታሊ ከም ዝነበረን ንኬኔዲ ብሓንቲ ጥይት ከም ዝቐተሎን ኮምሽን ዋረን ኣፍሊጡ። ፕረዚደንት ኬኔዲ ካብ ዝቕተል ልዕሊ 60 ዓመት ኣሕሊፉ ኣሎ፣ ብሰንኪ እቲ ዝተዓበጠ ሓበሬታ ዝተፈጥረ ግምታዊ ዕላላት እውን ብኡ መጠን ክሳዕ ሕጂ ይሰማዕ ኣሎ።

ፕረዚደንት ጆን ኤፍ ኬኔዲ ኣብ ሕዳር 1963 ድሕሪ ምቕታሉ፡ ኣባል ላዕለዋይ ባይቶን ሕጹይ ተወዳዳሪ ፕረዚደንትነትን ዝነበረ ምንኣስ ሓዉ ሮበርት ኬኔዲ ኸኡ፡ ናይ ምረጻ ገጠጣት እናኣቘደ እንከሎ ድሕሪ ሓሙሽተ ዓመት ተቐንጺሉ። ንስለ ማሰላት ጸለምቲ ኣመሪካውያን ብሰላማዊ ሰልፊ ጥራይ ዝቃወም

ዝነበረ ማርቲን ሉተር ኪንግ እውን ብሓደ ረሻኒ ተቐንጺሉ። ናይ ክልቲኦም ኣማውታ ኣብ ዝምልከት መርመራታት እውን ንጹር ሓበሬታ ዘህብ ወጽኢት ከይተዋገረ ዓመታት ሓሊፉ። ፕረዚደንት ዶናልድ ትራምፕ፡ ናይ'ዞም ክልተ ሰባት ኣቀታትላ ንምፍላጥ ኣብ ዝተገብረ መርመራታት ዝተኣከበ ጽሑፋት እውን ከም ዝቕላዕ ኣፍሊጡ ኣሎ። ሎሚ ቅኑ ዝዘርጋሕ ዘሎ ተሪፉ ካብ ዝነበረ ኣስታት 5 ሽሕ ሰነዳት፡ እቲ ፍርቂ ብጾለም ሕብሪ ምድምሳስ ዝበዝሖ ክኸውን እንከሎ፡ ካብቲ ዘይተደምሰሰ እናተቐርመ ሓደስቲ ሓሳባት ክርክብ ተሰሩ ይግበር።

ጆን ኤፍ ኬኔዲ መራሒ ሃገር ኮይኑ ኣብ ዝተመርጸሉ ኣብ ፈለማ 1960ታት፡ ዓለም ብወጥሪ ዝሐሉል ኩናት ተጨኒቓ ብኣቶማዊ ቦምባታት ናይ ምጥቃዕ ስግኣት ጥርዚ ዝበጽሓሉ ግዜ እዩ ነይሩ። ካብ ኣመሪካ 60 ኪሎሜተር ርሒቓ ኣብ ኣትርኩብ ኩባ ናይ ሕብረት ሶቭየት ኣጽናፊ ኣጽዋራት ከይትከል ኬኔዲ ኣብ ብርቱዕ ዲፕሎማሲያዊ ወጥሪ ተሸሚሙ ዝነበረሉ ግዜ፡ ኣብ ወሸጣዊ ምምሕዳር እታ ሃገር ንዓመታት ሰሪቱ ዝጸንሐ ዓንቃፊ ኣሰራርሓ እውን ዘተዓጻጽፍ ኣይነበረን።

ኣብቲ ዘይተደምሰሰ ማስመራት ጽሑፍ፡ ኣማኻሪ ፕረዚደንት ዝነበረ ሰቡ፡ እቲ ፕረዚደንት ንትካል ስለያ ኣመሪካ - ሰኣይኤ ከመይ ገይሩ ከፈራርሶን ብንፉስ ክበታትኖን ከም ዝኽእል ዘቕረቦ ንድፊ ይርከቦ።

እቲ ሕጂ ዝዝርጋሕ ዘሎ ጽሑፋት ንፕረዚደንት ኬኔዲ ናብ ዝቐተለ ትካል ወይ ውልቀሰብ ብቐጥታ ከምርሕ ኣይክእልን እዩ፡ ምኽንያቱ፡ ኣብቲ ሰርሒት ምቕንጻል ዝተሳተፉ ወይ ኢድ ዝበርም፡ ወይ ድማ ነቲ መቕተልቲ ዘዋደዱ መንግስታዊ ትካላት እንድሕር ነይርም፡ ነዚ ጽሑፋት ከምዝጥዕሞም ገይርም ኣርትዮት ከይገበሩ ኣይሰንድምን። እቲ ክፍለጥ ዘይተደልየ ሓበሬታታት፡ ኣብ ሓያሎ ዓመታት ብጸለም ሕብሪ ተደምሲሱ እዩ። እቲ ዝተረፈ ግና ሓፈሻዊ ስእሊ ዝሀብ ሓሳባት ክርክቦ ስለዝከኣል፡ ኣብ ነዊሕ ዓመታት መደምደምታ ንምሁብ ክሕግዝ ይኽእል እዩ።

ግምታዊ ውዲታት ከጋድድን ከህድእን ዝኽእል መዛግብቲ

ኣብዚ እዋን ኣባል ሓድሽ ካቢነ ፕረዚደንት ትራምፕ ኮይኑ ዘሎ ጁንዮር ሮበርት ኬኔዲ ዝተባህለ ወዲ ሮበርት ኬኔዲ፡ ንምፍናው እቲ ሰነዳት ኣመልኪቱ "ዝሕዝን ጭብጥታት ኣቀታትላ ፕረዚደንት ኬኖዲ ምእንቲ ከይጋሃድ፡ ብፍይ ስለያ ትካላት ን60 ዓመት ዝኣክል ተታሒዙ ዝጸንሐ ስትራተጂያዊ ሓሶት፡ ምስጢራውነቱን ኣጋጊዱ ሓበሬታን ጸለመን ካብኡ ንደሓር ዝቐጸለ መቕተልቲ ሮበርት ኬኔዲ፡ ማርቲን ሉተር፡ ዘይተቐልዐ ጉዳያት ቬትናም፡ መጥቃዕቲ 9/11፡ ውግእ ዒራቕን ኮቪድ-19ን ምስጋሩ እቲ ማዛና ዘይብሉ ዲሞክራሲና ከመይ ተዓምጺጹ ከምዝጸንሐ የረድእ" ክብል ገሊጽዎ።

ኣብ ካቢነ ፕረዚደት ዶናልድ ትራምፕ

ኣብ ጉዳያት ጥዕና ተመዚዙ ዘሎ ጁንዮር ሮበርት ኬኔዲ "ሰኣይኤ - ትካል ስለያ ኣመሪካ ንኣቡኡን ሓወቦኡን ኣብ ምቕታል ኢድ ከም ዝበሮ ዘረድእ ብዙሕ ዘይወግዓዊ ጭብጥታት ኣሎ" ይብል።

እቲ ቀቲሉ ዝተባህለ ኦስዋልድ ዝተባህለ ጥርጡር ክተሓዝ እንከሎ "ኣነ ብቐለሉ ዝዕሾ እየ" ኢሉ ምንባሩ ዝገልጹ ምንጭታት፡ ካልኦት ዘተዓሻሸውዎ ወይ ዝጠበርዎ ወገናት ከም ዝነበሩ የረድኡ። ኦስዋልድ፡ ንሓያሎ ዓመታት ኣብ መጻወድያ ስለያ ኣመሪካን ትካል ሃገራዊ ጸጥታን ኣትዩ ንብዙሕ ዓመታት ክትትል ክግበረሉ ዝጸንሐ ወይ ከኣ ኣባል እዩ ነይሩ። ኣብ ሓደ እዋን ናብ ሕብረት ሶቭየት 'ከዳዕ' ልዕሊ ክልተ ዓመት ኣብኡ ተቐሚጡ ናብ ኣመሪካ ከም ዝተመልሰ ታሪኽ ህይወቱ ይሕብር። ሰኣይኤ ደዩ ልኢኽዎስ ባዕሉ እዩ ከይዱ ብሕጂ ዝፍለጥ እዩ።

ካብ ሻድሻይ ደርቢ ኩይኑ ተኩሱዋ ዝተባህለት ጥይት፡ ንኣመሓላዳሪ ቴክሳስ ኣቝሲላ እያ ብድሕሪት ምስ ብዓልቲ ቤቱ ተቐሚጡ ናብ ዝነበረ ኬኔዲ ተወንጨፋ ዝበሃል። ኦስዋልድ ካብ ከምኡ ዝበለ ርሕቀት ተኩሱ ክሃርም ዝኽእል ጨሚቱ ከም ዘይነበረ እዩም ከኣ ጸብጻባት ዘረድኡ። 'ኬኔዲ ኣብ ካልእ ሰብ ዝሓለፈት ጥይት ንኽንና ርእሱ ጀሊዓቶ' ንዝብል ዕላል ብዙሕ ሰብ ብጥርጣረ እዩ ዝሰምዖ። ድሒሩ ብዝተፈነወ ቪድዮ ድሙ ካብ ካልእ ሰፍራ ዝተተኩሰት ካልእ ጥይት ርእሱ ከም ዝሃረመቶ ብበራሕ ይዕለል ነይሩ። ኣብቲ እዋን ኣብርሃም ዛፕሩደር ዝተባህለ ሰብ ነቲ ዓጀባ ናይ ፕረዚደንት ብውልቁ ከም ኣማዚር ብዝንቀሳቐሲ ካሜራ ዝቐረጾ ፊልም ንሓያሎ ዓመታት ተሓቢኡ ጸኒሑ። ኣብ 1975 ንመጀመርታ ግዜ ክፍኖ እንከሎ፡ ካልእ ጥይት ተተኩሳ ንኬኔዲ ርእሱ ከም ዝወቕዐት የርኢ። ኬኔዲ፡ ኦስዋልድ ብዝተኮሳ ሓንቲ ጥይት ተጨሚቱ ከም እተቐትለ ኮምሽን ዋረን ዘቕረቦ ጸብጻብን እዚ ድሕሪ ዝተፈነወ ቪድዮን ዝተፈላለየ እዩ።

ኣቦ'ቲ ተፈንጁ ዘሎ ሰነዳት፡ ካብ እተጻረሩ ሓበሬታታት ሓደ፡ ጋሪ ኣንደርሂል ዝተባህለ ኣባል ሰኣይኤ፡ ኣብቲ ትካል ስለያ ኣመሪካ 'ሓደ ጸቢብ ጉጅለ ነቲ መቕተልቲ ኣዋዲዱ ከም ዝፈጸሞ' ከቃልዕ ጀሚሩ ነይሩ። ብዙሕ ኣይቀዘየን ከኣ ሞይቱ ተረኺቡ። ርእሱ ቐትለት ፈጺሙ ተባሂሉ ድማ ተወርዩ። ምንቅስቓስ ኦስዋልድ ኣብ ክትትል ጸጥታ ኣትዩ ከም ዘሎ ዝተዓዘቡ ወገናት እውን ኦስዋልድ ሞት ዘይተርፎ ምኽኑ የተንበሁ ነይሮም።

ጆን ኤፍ ኬኔዲ ምስ ተቐትለ፡ ድሕሪ ሓሙሽተ ዓመት ሓዉ ሮበርት ንፕረዚደንትነት ክወዳደር ኣብ ከተማ ሎስ ኣንጀለስ ገጠጣስ እናኣቘደ እንከሎ፡ ኣብ ሰነ 1968 ሰርሃን ሰርሃን ብዝተባህለ ናይ ዮርዳኖስ ዜግነት ዝነበሮ ፍልስጤማዊ ተቐቲሉ። እቲ ንሕልፈት ዝተኣሰረ ፍልስጤማዊ ኣብዚ እዋን ወዲ 80 ዓመት ኮይኑ ምሕረት ክግበረሉ ይጽውዕ ኣሎ። ወዲ ሮበርት ኬኔዲ፡ ጁንዮር ሮበርት ኬኔዲ ኣብ ቤት ማእሰርቲ ንሰርሃን በጺሕዎ ነይሩ። ብጌጋ ተኣሲሩ ከይከውን እውን ኣብ ጥርጣረ ከም ዘሎ ገሊጹ ነይሩ። ሰርሃን ናይ ካልኦት ጉልባብ ነይሩ ከይከውን ዝብል ግምታት ኣሎ።

መሰላት ጸለምቲ ክኽበር፡ ምሕጽንታኡ ብሰላማዊ ሰልፊ ዝገልጽ ዝነበረ ቀሺ ማርቲን ሉተር እውን፡ ኣብቲ ዓመት እቲ ኣብ 39 ዓመቱ ኣብ ከተማ መምፊስ ዝተቐትለሉ ኩነታት ብዙሕ ግሉጽነት ዝጐደሎ ሓበሬታታት ክሳዕ ሕጂ ክነግር ጸኒሑ እዩ። ጀምስ ኣርል ረይ ዝተባህለ ካብ ቤት ማሕቡስ ዝሃደመ ገበነኛ ከም ዝቐንጸሎ ዝተዘርገሐ ወረ፡ ስድራቤት ቀሺ ማርቲን ኣይቅበልዎን። ካብ ኣመሪካ ሃዲሙ ኣብ ለንደን ዝተታሕዘ ረይ፡ ን99 ዓመታት ክእሰር ተፈሪድዎ ድሕሪ ምጽናሕ፡ 29 ዓመት ምስ ኣልዓለን ኣብ ቤት ማእሰርቲ ሞይቱ። ደቂ ማርቲን ሉተር ናብ ቤት ማእሰርቲ ተመላሊሶም ኣዘራሪቦምዎ ነይሮም፡ ቀታሊ ኣቦኦም ከም ዘይኮነ ከኣ ደጋጊሞም ክዋገሩ ምጽንሖም ይዝከር። ካልኦት ኣብቲ ውዲት ከምዝተሳተፉ ዝገልጹ ወገናት ስለ ዝተቐልቀሉ፡ ስድራቤት ቀሺ ማርቲን ካልእ ክሲ ኣቕሪቦም ነይሮም። ኣብ ከተማ መምፊስ ብ1999 ዝተጋብአ ብሓያሎ ፈራዶ ዝቖመ መጋባእያ ድማ፡ ናይ መንግስቲ ትካላትን ውዲታውያን ወገናትን ብመቕተልቲ ማርቲን ሉተር ኪንግ ተሓተትቲ ምኻኖም ኣፍሊጡ ነይሩ። ስድራቤት ቀሺ ማርቲን እውን በቲ ውሳነ ከም ዝዓገቡ ገሊጾም ነይሮም።

ፕረዚደንት ዶናልድ ትራምፕ እምበኣር፡ ነዚ ኣብታ ሃገር ንዓሰርተታት ዓመታት ሰሪቱ ዝጸንሐ ባህሊ ብልሽውና ንምምሓው ሓደስቲ ለውጥታት የተኣታቱ ከም ዘሎ ይፍለጥ።

ሎሚ ኣብ ERI-TV

ሰዓት	መደብ
12:00	ሃገራዊ መዝሙር
12:02	ዘዋሪት ካሜራ
12:30	ዜና (ትግርኛ)
12:50	ዜና ስፖርት
12:55	ተኩኢንሳይት
13:30	ዜና (ዓረብ)
13:45	ገሉብ ደሓን
14:25	ዶክመንታሪ
15:10	ፍረ ጻዕሪ
15:40	መደብ ህርመት
16:35	ማህደር
17:00	ዜና (ትግርኛ)
17:15	ዳህሳስ
17:30	ዜና (ዓረብ)
17:45	ማእገር
19:45	ቀስተ ደሕሪት
20:00	ዜና ትግረ
20:15	መልሲ ኣብ ማስመር
21:00	ዜና (ትግርኛ)
21:25	መደብ ኣቦቢ
22:00	ዜና (ዓረብ)
22:15	ቆላሒታ
22:30	ዜና (እንግሊዝ)
22:40	ፈንቅል

ልቦናን ፍልስፍናን

ምሉእብርሃን ሃብተገብረኤል

ዓንኬል ሓሳባት

ታሸዓይ ክፋል

> “ዕላማ ሓሳባት ኣብ ክንዲ ንሕና እንጣወት፡ ሓሳባት ንኸምቱ ምፍቃድ እዩ።” - **ኣልፍረድ ዋይትሄድ**
>
> “እቲ እኹል ናይ ብሉጽ ዕላማ ትምህርቲ ንሓደ ሰብ ሓታቲ ምግባሩ እዩ።” - **ማክስ በርነም**

ገለ ሰባት ንናይ ምሕሳብ ክእሎም ምሕር እዮም ዘቕትልዎ። ሰባት ምሕር ክድኽሙን ምሕር ክፈርሑን እንከለው፡ ብዓቢኡ ኣይሓስቡን እዮም። ኣብ ንብር እዋን መጉታዊ ኣተሓሳስባ ከማዕብሉ ዘለዎም ዕድል ግዱ እምብዛ ሰፊሕ እዩ።

ደቂ ሰብ ክፍጾ ሓሰቢቲ ማሽናት ኢና። ክንዲ ዝኾኑ እዚ ናብ ኢዮም ኩሎም ኣገደስቲ ኣመለኻኽታታት እዩ ዝመርሓና። ኣመለኻኽታና ኣብ ህይወትና ዘለዎ ረብሓ ድማ ብቐሊሉ ዝግለጽ ኣይኮነን።

እንታይ ዓይነት ሰባት እዮም፡ ንመጉታዊ ኣተሓሳስባኦም ብዓቢኡ ዝጥቀሙ? ሊቃውንቲ ኑዮም መጉታዊ ኣተሓሳስባ ዘዘውትሩ ሰባት፡ ‘መጉታዊ መንፈስ’ ዘለዎም ሰባት ብምባል ይገልጽዎም።

መጉታዊ መንፈስ ምውናን ማለት፡ እቲ ሰብ ኩሉ ሻብ ኣሉታውን ነቓፍን ኣመለኻኽታ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሰብን ነፍሲ ወከፍ ነገርን ኣለዎ ክስምዕ ኣይግባእን።

ሊቃውንቲ ኑቲ ‘መጉታዊ መንፈስ’ ዝበል ተምሳሌታዊ ሓረግ ብእወታዊ ሸነኹ እዮም ዝጥቀምሉ። ንሳቶም፡ “ፈታሺ ተመራማሪት፡ ህንጡይነት ኣእምሮ፡ ውዕውዕ ስምዒት ተወፋይነት ንርትዒ ከምኡ እውን ጥምየት ወይ ህንጡይነት ንተኣማኒ ሓበሬታ።” ብምባል እዮም ዝትርጉምዎ።

መጉታዊ መንፈስ ዘለዎም ሰባት ወትሩ፡ ‘ስለምንታይ?’ ወይ ‘ብኸመይ’ ወይ ‘ከምዚ እንተኾይኑኸ’ ኢልካ ምሕታት የዘውትሩ። ከም እዚኦም ዓይነት ሰባት፡ ኑቲ ሻርሎክ ሆልምስ ዝበሃል ገጸ ባህሪ እዮም ዘዘኻኽሩኻ። እቲ ቐንዲ ፍልልዮም፡ እቲ ኣብ ልቢ ወለዶዊ ዓለም ዝርከብ ሻርሎክ ሆልምስ ኩሉ ሻብ እዩ ዝጋጥም ምስጢር ዝፈትሕ። ኣብ ክውንነታዊ ዓለም ግዱ ከም እዚ ዓይነት መርጋጺ የለን።

መጉታዊ ኣተሓሳስባ ብዙሓ ንግድላት፡ ሕቶታትን ጉዳያትን ብኸመይ ትሕዞም እዩ። እዚ፡ ሓቂ ኣብ ምጉርጓር እቲ ዝበለጸ ሜላ እዩ። የግዳስ ናይ መወዳእታ መርጋጺ ክኸውን ኣይክእልን እዩ። ኣብ ሓቀኛ ህይወት መልሲ ናይ ኩሎም ሕቶታት ክኸውን ኣይክእልን እዩ። እቲ ንመጉታዊ መንፈስ ዝተዋህበ ዝርዝር ትርጉም፡ ምስ ባህርያት ናይ ኢዮም ንሽኻ ንፉዓት ሓሰብቲ እተብሎም ዝሰነ ደዩ?

ካሮል ትራቭስ እተባህለት ሊቕ ስነ ልቦና፡ “መጉታውያን ሓሰብቲ ንፉዓት ሓተትቲ እዮም። ብዙሓት ሰባት ኣብ ቤት ትምህርቲ ይኹን ኣብ ከባቢያታት ሕቶ ዘቕርቡሉ ምኽንያት፡ ‘ደናቑር’ ተባሂሎም ብመማህራኖም፡ መማህርቶምን መሳርሕቶምን ከይኮሻመኹ ስለ ዝፈርሑ እዮም። ክንዲ ዝኾኑ መማህራንን ኣስራሕትን ንፍርሒ ከይትኮሻመሽ ካብ መማሪ ክፍልን ናይ ስራሕ ቦታን ኣብ ምእላይ ኣብርቲዖም ክሰርሑ ይግባእ።” በዚሊት ኢያ።

መጉታዊ ኣተሓሳስባ ኣብ ኩሉ ዝኣቱን እምብዛ ኣገዳስን ሰብኣዊ ክስተት እዩ። እቲ ንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ ዝበሃል፡ ብዙገንዘቦኣዊ ክእለቱ ጥራይ ዘይኮነ ዝማዘኑ እኹላይ ኣብ ህይወት ብዘለዎ ኣቀራርባን ኣብ ናብራ ዘለዎ ሓፈሻዊ ኣመለኻኽታን እዩ። እዚ ሓያል ኣገላልጻ እዩ።

መጉታዊ ኣተሓሳስባ ክፍጾ መማሃሪ ክፍሊ ዝኸይድ እዩ። ገለ ሊቃውንቲ ከም ዝበልዎ፡ “ገለ ኣብ ቤት ትምህርቲ እንማሃሮም ነገራት ኣብ ምምዕባልን ምኽሳዕን መጉታዊ ኣተሓሳስባ ሓጋዚት እዮም።”

መጉታዊ ኣተሓሳስባ ቅድሚ ቤት ትምህርቲ ምምሃዙ እዩ መጺኡ። መጉታዊ ኣተሓሳስባ ቀንዲ ሱር ስልጣነ እዩ። መጉታዊ ኣተሓሳስባ እምነ ኩርናዕ ደቂ ሰብ ኩይኑ፡ ካብ ኣራዊትነት ናብ ጥርዚ ምዕባለ ዘበጽሐና እዩ።

ህይወት ብዘይ እዞም ሰዓብም ዝቐርቡ ዝርዝራት ከመይ ክትመስል ከም እትኽእል ሕሰብ እሞ ኣብሉ፡ ብድሕሪኡ ኑቲ ቀምነር ብዙዮኡ ክንርድኦ ኢና።

ኣቀራርባ ንህይወትን ኣተብብራን ብሓፈሻ ኸኣ ንመጉታዊ ኣተሓሳስባ ዝገልጹ፡ ዝኾኑ ዝስዕቡ የጠቓልሉ፥

* ተመራማሪት ኣብ ዝሰፍሐ ዝርዝር ጉዳያት፡

* ጸቡቕ ሓበሬታ ንምርካብ ልዑል ተገዳስነት ምጥራይ፥

* ንዕድላት መጉታዊ ኣተሓሳስባ ኣብ ምጥቃም ንቑሕ ምዃን፥

* ኣብ ማስርሕ ርትዓዊ ምርምር እምንቶ ምሕዳር፥

* ኣብ ናትካ ክእለት ርትዒ ምቕራብ ርእሰ ተኣማንነት ምጥራይ፥

* ኣብ ዝርጉሐ ዓለማዊ ኣመለኻኽታ ክፉት ኣእምሮ ምዃን፥

* ንኣማራጺታትን ርእይቶታትን ኣብ ግምት ንምእታው ተዓጻጻፊ ምዃን፥

* ንርእይቶታት ካልኦት ሰባት ምርዳእ ወይ ምግንዛብ፥

* ኣብ ምዝምጋም ርትዕታት ርትዓዊ ኣእምሮ ምውናን፥

* ንናይ ገዛእ ርእሰካ ዝዋገታት፡ ቅድመ-ፍርድታት፡ ክለሽታት ወይ ኣከታት ብቕንዕና ምግጣም፥

* ኣብ ኣማራጺታት ዝምጋማት ብልቦና ምሓዙ፥

* ፍቓደኛነት ንዳግመ ግምት ምግባር ከምኡ እውን ምዝምጋም ኣመለኻኽታታት።

ዝም ኣብ ላዕሊ እተዘርዝሩ ባህርያት ዘይብሉ ሰብ እንታይ ክመስል ይኽእል? ከም እዚ ዓይነት ሰብ ብዙሓ ዝኾነ ነገር ፋዕራ ዘይብሉ ክኸውን ይኽእል እዩ። ከም እዚ ዓይነት ሰብ ኣብ ጭብጥታት ተገዳስነት የብሉን። ኩሓሰብ ድሌት የብሉን። ኣብ ምፍታሕ ግድላት ንዘቐርቡ ርትዕታት ብዓይኒ ጥርጣረ ይርእዮም። ኑቲ ናይ ገዛእ ርእሱ ክእለት ኣቀራርባ ርትዒ፥ ናብ ምክሻማሽ ይህንደድ። ንሱ ዕጹው ኣእምሮ፥ ገታር፥ ስምዒት ኣልቦ፥ ንሓሳባት ካልኦት ሰባት ዘይርዳእ እዩ። ኣብ ዓይነት ምጉት ዘይርትዓዊ እዩ፥ ንናይ ገዛእ ርእሱ ዝዋገ ይኽሕድ፡ ናብ መደምደምታ ገጹ ይህንደድ ወይ ናብ መደምደምታ ንኸበጽሕ ምሕር ይህንደድ ከምኡ እውን ንርእይቶኡ ዳግመ ግምት ክገብረሉ ፍቓደኛ ኣይኮነን።

ምስ ከምዚ ዓይነት ሰብ ክራኸብ ዝደሊ መን ኣሎ?

ኣድለይቲ ሰባት

ንዓኻ ኣድለይቲ ዝበሃሉ ሰባት ከመይ ዝበሉ እዮም? እቶም ንፉዓት መጉታውያን ሓሰብቲ ክኾኑ ይኽእሉ እዮም። ንመጉታውያን ሓሰብቲ ብኸመይ ከተለልዮም ትኽእል? ንፉዓት መጉታውያን ሓሰብቲ ብኸመይ ንወሰናት ጉዳያት፡ ሕቶታት ወይ ግድላት ብምሜላ ይኣልዩዎም ካብ ዝበል ነጥቢ ተበጊስና ክንገልጾ ይኽእሉ እዮም።

ገለ ካብ ባህርያት መጉታውያን ሓሰብቲ እዞም ዝስዕቡ እዮም፥

• ንሕቶኦም ወይ ስክፍታኦም ብንጹር የቕርቡ።

• ኣብ ሕልኽልኽ ዝበሉ ጉዳያት ብስሩዕ ይሰርሑ።

• ተዛመድቲ ሓበሬታታት ኣብ ምእላሽ ህርኩታት እዮም።

• ኣብ ምምራጽን ምትግባርን ረቛሒታት ርትዓውያን እዮም።

• ኑቲ ኣብ ኢዶም ዘሎ ዝሰከፍ ጉዳይ ብቑዓምነት ኣድህቦ ይገብሩ።

•ንጸገማት ኣብ ምብዳህ ከቶ ኣይሕለሉን እዮም።

• ከንታት ዘፍቅዶ ከሉ ብንጹርነት የተግብርዎ።

ምእንቲ እዚ፥ ሓደ ድኹም መጉታዊ ሓሳቢ ንወሰናት ግድላት ወይ ጉዳያት ብኸመይ ይገጥሞም? ንርዱእ ምኽንያት፡ ድኹም መጉታዊ ሓሳቢ ኣብ ስራሑ እኹል ተገዳስነት ክህልዎ ትጸቢት ኣይግበረሉን እዩ። ከም እዚኦም ዓይነት ሰባት ኣብ ስራሖም መብዛሕትኡ ግዜ ጋሕማጣት እዮም። ንስራሖም ብሸለልትነት ይርእዩዎ። እኹል ጭብጢታት ከእክቡ ፋሕተርተር ክብሉ ዝሕሰብ ኣይኮነን። መብዛሕትኡ ግዜ ዘይክውንነታውያን ረቛሒታት ይሰርዑ። ቀልጢፎም ኣድህቦኦም ይስረቑ። ንእሾቶ ጸገም እንተ ኣጋጢሞዎም፡ ቀልጢፎም ኣላሽ ክብሉ ዓይናም ኣይሓስዩን እዮም። ብዘኾነ ይኹን ፍታሕ ቀልጢፎም ስለ ዝደልዩ፡ ዘይብሱህ ግብረ መልሲ ይህቡ።

ከም እዚኦም ዓይነት ሰባት ኣጋጢሞምኻ ይፈልጡዶ? ኪጋጥሙኻ ልዑል ተኽእሎ ኣሎ።

ሓደ መጉታዊ ሓሳቢ ዝበሃል ሰብ ኣብ እዞም ዝስዕቡ ምሉኣት ሓሳባት ናይ ምስምማዕ ዕድሉ ዝሰፍሐ እዩ።

• “ኣነ ነተን ሰባት ርእይቶኦም ጥራይ እናገለጹ፥ ዝኾነ ይኹን ርትዒ ዘቐርቡለን መደብት ቴለቪዥን ‘ቶክሾው’ ምሕር እየ ዝጸልኦን።”

• “እቶም ቃሎምን ተግባሮምን ሓደ ዝኾኑ ሰባት ንዓይ እምብዛ ኣገደስቲ እዮም።”

• “ኣነ ኣብ እቲ ናይ ሓሳባት ናጽነት ዘለዎ ስራሕ እየ ዝያዳ ዘድምዕ።”

• “ባዕለይ ንኹሉም ኣማራጺታት ክሳብ ዝሓስበሎም፥ ውሳኔ ናብ ምውሳድ ኣይሃጽጽን እዩ።”

• “ኣነ ካብ ኣብ ናይ ሓደ ሰብ ጸሚቑ ትሕዝቶ ዝምርኮሱ ባዕለይ ንምሉእ ትሕዝቶ እቲ ማብቋዕዊ ጽሑፍ ከንብቦ እመርጽ።”

• “ዋላ ኑቲ ርእይቶ ኣይእመነሉ፥ እቲ ሰብ ርእይቶኡ ክሳብ ዘውድእ ጸን ኢለ እሰምዕ።”

• “ዋላ እቲ ግድል ካብ እቲ ኣነ እተጸበኹዎ ንላዕሊ ጸገኩር እንተኾኑ ክሳብ መወዳእታ ኣብኡ እሰርሕ።”

• “ኣጉዳሲ ውሳኔ ምውሳድ፡ ካብ ኣብ ክትዕ ምዕዋት ንላዕሊ እመርጽ።”

ሓደ ድኹም መጉታዊ ሓሳቢ ምስ እዞም ኣብ ላዕሊ እተዘርዝሩ ነጥብታት ዘይክሰማማዕ ዝለ ዕድል ሰፊሕ እዩ። ምስ እዞም ዝስዕቡ ነጥብታት ግዳ ክሰማማዕ ይኽእል እዩ፥

\# “ኣነ ኣብ እቲ ተቖጻጻሪኻ እንታይ ክትሰርሕ ከም ዘሎካ ብልክዕ ብኸመይ ክትሰርሖ ከም ዘሎካ ዝሃገረካ ስራሕ ክሰርሕ እመርጽ።”

\# “እቲ ግድል ዋላ ምሕር ዝተሓላለኸ ይኹን፥ ቀሊል ፍታሕ ከም ዘለዎ ክትማጉት ትኽእል ኢኻ።”

\# “ዝሓሸ ኣማራጺ ንምንዳይ፥ ግዜይ ከጥፍእ ኣይደልን እየ።”

\# “መማህራን ኣብ ክንዲ ብቑጥታ መልሲ ዝህቡ፡ ኑቶም ግድላት ናብ ምድይጥ ከውርድዎም እንከለው ምሕር እየ ዝጸልኦም።”

\# “እምንቶይ ናይ ብሉጽ ቅኑዕ እንተ ኾይኑ፡ ብመንጽሩ እቲ መርትዖ ዘይተኣሳሰር እዩ።”

\# “ሓሳባት ምሻጥ ልክዕ ከም ማኪና ምሻጥ ስለ ዝኾኑ ንዓኻ ዘዋጽኣካ ክትዛረብ ትኽእል ኢኻ።”

ኣብ እዚ ዓንቀጽ፡ “ንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ” ኣንጻር “ድኹም መጉታዊ ሓሳቢ” ንጥቀም ኣለና። ገለ ሰባት ግዱ ኑታ ‘ንፉዕ’ እንብላ ዘለና ቅጽል ክጥቀሙላ ዘይደልዩ ኣለው።

ንሳቶም፡ “ሓደ ሰብ መጉታዊ ሓሳቢ እዩ ወይ ኣይኮነን። እዚ ልክዕ ከም ሓደ ስፖርታዊ ኣጥቃዓይ እዩ ወይ ኣይኮነን እንብሎ ማለት እዩ። ክንዲ ዝኾኑ ንሓደ መጉታዊ ሓሳቢ፥ ንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ ምባል ኣየድልየናን እዩ።” ብምባል ይምጉቱ።

ኩሎም ሊቃውንቲ ኣብ እቲ፥ “ንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ” ዝበል ኣገላልጻ ኣብ ሓደ ነጥቢ ክበጽሑ ኣይከኣሉን። ‘ንፉዕ’ ዝበል ቃል ንባዕሉ ንጹር ትርጉም ክትረኽበሉ ኣጸጋሚ እዩ።

ሓደ ሰብ ኣብ መጉታዊ ኣተሓሳስባ ንፉዕ ክኸውን ይኽእል እዩ። እቲ ሰብ ጸቡቓት ባህርያት ክህልውዎ ይኽእሉ እዮም። ኑዮም ተገንዘቦኣውያን መስርሓት ብዓቢኡ ከተግብሮም ይኽእል። የግዳስ እቲ ሰብ ኣብ ሞራላዊ መዳይ፥ ዘይንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ ክኸውን ይኽእል እዩ።

ንኣብነት፡ ሓደ ሰብ ኣብ ኣቀራርባ ምጉት ውሓለ ክኸውን ይኽእል። የግዳስ እቲ ሰብ ዝ ክእለቱ ኣብ ምምዝማዝ ገርሂ ሰብ ክጥቀመሉ ይኽእል እዩ። ንኻልኦት ሰባት ኣብ ምትላል ወይ ደይመደይ ኣሉ ኣብ ምውጅባር ከምኡ እውን ኣብ ምፍሻል ፕሮጀክት ክጥቀመሉ ይኽእል እዩ።

ገለ ሊቃውንቲ፥ “ንፉዓት መጉታውያን ሓሰብቲ፥ ኣብ ዘይስነምግባራዊ ተግባር ኣይሳተፉን እዮም። ሓደ ሰብ ንፉዕ መጉታዊ ሓሳቢ እንተ ኾይኑ፥ ጸቡቕ ባህሪ እዩ ዘማዕብል። ክንዲ ዝኾኑ ንገሃዳታት ሰባት ክምዝምዝ ኩሉ ንኣጉዳሲ ፕሮጀክት ክፍሽል ኣሉ ተዓጢቑ ኣይለዓልን እዩ።” ዝበል ምጉት የቕርቡ።

ዝበዝሑ ሊቃውንቲ ግዱ “መጉታዊ ኣተሓሳስባ ብተፈጥሮኡ ኣብ ሞራላውያን ጉዳያት ሓደ ዓይነት መርገጺ ኣለዎ ክበሃል ዝከኣል ኣይኮነን። ንፉዓት መጉታውያን ሓሰብቲ፥ ምስ ፖለቲካዊ ቅኑዕነት (political correctness) ወይ ምስ ስነ ምግባራውያን ክብርታት ዋላ ሓንቲ ዘተኣሳስር የብሉን።” በሃልቲ እዮም።

> “እቲ ቐንዲ መጥቃዕቲ ኣብ ናጽነት፡ መጥቃዕቲ ኣብ መጉታዊ ኣተሓሳስባ እዩ።” - **ትራቨስ ሄላስ**
>
> “ንዘኾነ መንግስቲ ምሕር ሓደገኛ ክኸውን ዝኽእል ሰብ፥ እቲ ንባዕሉ ጥራይ ዝሓስብ እዩ።” - **ሀንሪ ሉዊስ መንከን**

ይቕጽል

ምልክታ

ናጽነት ደስበለ - ሓበን ገብረኣምላኽ-ሳምራዊት መለስ

ቤት-ፍርዲ ሸሪዓ ዞባ ማእከል
ኣስመራ

ከሳሲት መናል ዓብደልዋስዕ እድሪስ፣ ተኸሳሲ ሰሚር ዓሊ ማሕሙድ፣ ናይ ሓዳር ክሲ ተመስሪቱልካ ስለ ዘሎ፣ ብኣካል ወይ ብሕጋዊ ወኪል ን14/5/25 ኣብ ቤ/ፍ ቅረብ፣ እንተዘይቀሪብካ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

1ይ ቤት-ፍርዲ ዞባ ማእከል
ኣስመራ

ኣብ መንጎ ብፍ/በ/መሳልን ፋሲል ተወልደ ሳህለን ብፍ/ሰ/ዕዳን ወረ/ፍ ሂወት ኪዳን ዘሎ ናይ ፈጻሚ ክርክር፣ ብፍ/ሰ/ዕዳ በሊይኸ ተወልደ ኣድራሻኺ ስለ ዘይተፈልጠ፣ ብጋዜጣ ሓዳስ ኤርትራ ተጸዊዕኪ ን4/4/25 ኣብ ቤ/ፍ 2ይ መጋብኢያ ቁ/35 ቅረቢ። እንተዘይቀሪብኪ፣ ጉዳይኪ ኣብ ዘየለኽሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

ሳህለስላሴ ኣርኣያ፣ ተጸዋዒ ሰይፉ ኣርኣያ፣ ወለደይ መርጌታ ኣርኣያ ኣብራሃ፣ ወ/ሮ ሙሉ ታረቀ ተሰፋይን ኣብ ከተማ ኣስመራ ዞባ 3 ምም 06 ጎደና ግረሚ ስፍሓቱ 504.70 ት/ሜ ቁሎታ 15 ቁ.ፓርቸላ ኢዩ፣ ኣብ ኮምሽን ኣባይቲ ግዚያዊ ምስክር ዋንነት ኣባይቲ 122613 መወከሲ ቁ.116425 ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዚ ካብዚ ንብረት፣ ብዕለት 24/05/2008 ብቁ/መዝ164/2008 ኣብ ረጀስተራር ቀሪቦም፣ ክልተ ክፍሊ ገዛ (ፕሪሞን ሰኮንዶን) ሓደ ሓጋዚ ዓይኒ ምድሪ፣ ኣብ ውሽጢ ምስ ኣተኻ ኮም ካንሸሎ ዘገልግል ትሕዝዞ ዘለዎ፣ ጠቕላላ ስፍሓቱ 50.85 ት/ሜትር ዝኾነ ንምዕራብ ዝጥምት ዘይንቀሳቐስ ንብረት ገዛ ወህብዎ ስለ ዝተዋህበ፣ ናብ ስመይ ይመሓላለፈለይ ስለ ዝበለ፣ ን11/04/25 ኣብ ቤ/ፍ 1ይ መጋብኢያ ቁ/37 ቅረብ፣ እንተዘይቀሪብካ፣ ጉዳይካ ኣብ ዘየለኻሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

1ይ ደረጃ ቤት-ፍርዲ
ዕዳጋ እኽሊ

ከሳሲቲ ወረ/ፍ/ሄር እምባዩ በራኺ፣ ቅዱሳን እምባዩ +5፣ ተኸሰስቲ ወረ/ፍ/ሄር መንደር ዞሚከኤል 2. ወ/ሮ ማሳብ ወርቂ 1.1 ገነት መንደር 1.2 በረኸት መንደር 1.3 ኣዜብ መንደር1.4 ሩታ መንደር1.5 ሄለን መንደር1.6 ዳኒኤል መንደር1.7 ሮቤል መንደር፣ ኣብ መንጎ ከሰስትን ተኸሰስትን ዘሎ ናይ ገዛ ምልቃቕ ክርክር፣ ተኸሰስቲ ኣድራሻኹም ስለ ዘይተፈልጠ፣ ብሓዳስ ጋዜጣ ኤርትራ ተጸዊዕኩም ን7/4/25 ኣብ ቤ/ፍ 5ይ መጋብኢያ ቅረቡ። እንተዘይቀሪብኩም፣ ጉዳይኩም ኣብ ዘየለኹምሉ ክረአ ምዃኑ ንሕብር።

ንሕና ሃብቲት በየነ ጊዮርጊስን ዓወት ተኸለ ኣብርሃን ዝተባህልና፣ ኑቲ ካብ ወላዲትና ፍ/ሄር ንጸህቲ ገብረእግዚኣብሄር ስቡላት ብውርሲ እንረኽቦ ገዛውቲ፣ ኣድራሻኡ ኣብ ዞባ “4” ን/ዞባ “04” ሎታ ቁጽሪ “4” ፓርቸላ “0” ዝርከብ፣ ስፍሓት መሬት 300 ት/ሜ ገዛ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኮሚሽን ኣባይቲ ብመለለዪ ቁጽሪ 180742 ብመወከሲ ቁጽሪ 141190 ዝተመዝገበ፣ ከምኡ’ውን ኣብ ኣስመራ ዞባ “5” ን/ዞባ “06” ጎደና “864” ቁ.ገዛ “65-67” ሎታ ቁጽሪ “22” ፓርቸላ “F” ዝርከብ ስፍሓት መሬት 340 ት/ሜ ኣብ ቤት ጽሕፈት ኮሚሽን ኣባይቲ በመለለዪ ቁጽሪ 109038 ብመወከሲ ቁጽሪ 105683 ብስማ ተመዝጊቡ ዝርከብ ገዛውቲ፣ ኣብ ቅድሚ ዋና ረጀስትራር ላዕለዋይ ቤት ፍርዲ ብዕለት 26/02/2025 ቀሪብና ምቕሊት ውርሲ ስለዝፈጸምና፣ ዋንነት ናብ ስምና ንክመሓላለፍ ዝቃወም እንተሎ፣ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ ናይ መኣገዲ ትእዛዝ ወይ ናይ መውዳታ ውሳኔ (ይግባይ ተባሂሉ እንተኾይኑ) ሒዙ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ናብ ቤት ጽሕፈት ፓብሊክ ኖታሪን ቤት ጽሕፈት ሃገራዊ ካዳስተርን ይቕረብ።

ሃብቲት በየነ ጊዮርጊስን ዓወት ተኸለ ኣብርሃን

ኣብ ዞባ ማእከል ከባቢ/ዚፕ ኮድ ዓዲ ኣቤቶ ፕሎት 15 ቁ.ፓርሰል/ዞን 01 ፓርሰል D ዝርከብ ኣብ ቤ/ጽ/ሃ/ካደስተር ብመለለዪ ቁ/ንብረት 1፡010105 ብስም ትብለጽ ስዩም መብራህቱ ናይ ዝተመዝገበ ኦርጂናል ሰነድ ዋንነት (ሊብሬቶ)ገዛ ስለዝጠፍኣኒ፣ ዝረኸቦ ወይ ብዕዳ ሒዙዎ ዝበል እንተልዩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልታት፤ ብቁጽሪ ቴለፎን 07881612 ክሕብረኒ፤ እንተዘይኮይኑ መተካእታኡ ክሓትት ሙዃነይ እሕብር።

ትብለጽ ስዩም መብራህቱ

ኣብ ዞባ ማእከል ን/ዞባ ጸጸራት ዚፕ 1A185 ፕሎት 006 ፓርሰል ASP00047624-B ዝርከብ መለለዪ ገዛASD00042218 ዝኾነ ብመለለዪ ቁ.ንብረት 1፡012057 ብስም ኣፈወርቂ ሃይለ ሃብተማርያም ናይ ዝተመዝገበ ኦርጂናል ሰነድ ዋንነት (ሊብሬቶ) ገዛ ስለዝጠፍኣኒ፣ ዝረኸቦ ወይ ብዕዳ ሒዙዎ ዝበል እንተልዩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ፣ ብቁጽሪ ቴሌፎን 07828699 ክሕብረኒ፣ እንተዘይኮይኑ መተካእታኡ ክሓትት ምዃነይ እሕብር።

ኣፈወርቂ ሃይለ

ምልክታ ጨረታ

መ/ሓብሬታን ገብጻዊን ሚኒ/ምክልኻል ንጋንታ ክሉብ ደንደን ንዓመት 2025 ኣውዳዲሩ ክምግብ ስለ ዝደለየ፣ ዝደሊ ሕጋውያን ተጫረትቲ ይዕድም።

1. ጨረታ ንኹሎም ሕጋውያን ኣቕረብቲ ክፉት እዩ።
2. ተጫረትቲ ቅዳሕ ናይ 2024 ዓ/ም ዝተሓደሰ ፍቓድ ዋኒን ናይ 2023 ግብሪ መኽፈሊቲ ከም ዝኸፈሉን (ክሊራንስ) የቕርቡ።
3. ተጫረትቲ ዝርዝር ሓብሬታ ናይ ጨረታ ሰነድ ዘይምለስ 50.00 ናቕፋ ከፊሎም ካብ ቤ/ጽ PX ኣምፓፓሎ ጎደና ደብድብ ዚፕ 178 ቁ.ገዛ 07 ክወስዱ ይኽእሉ። ቁ.ቴሌፎን 187616/209033
4. ምሉእ ሰነድ ብዕሹግ ደብዳበ ብምቕራብ፣ ጨረታ ዕለት 9/4/25 ሰዓት 9፡30 ቅ/ቀ ተጫረትቲ ኣብ ዘለውዎ ኣብ ቤ/ጽ PX ኣምፓፓሎ ጎደና ደብድብ ዚፕ 178 ቁ.ገዛ 07ብግልጺ ይኽፈት።
5. መኽበሪ ጨረታ CPO 50,000.00 ናቕፋ ይቕረብ።
6.ሚኒ/ምክልኻል ዝሓሸ ኣማራጺ እንተረኺቡ ብምሉእ ወይ ከፊል ጨረታ ንምስራዝ መሰሉ ዝተሓለወ እዩ።

ሚኒ/ምክልኻል መ/ሓብሬታን ገብጻዊን
ቴሌ. 08373084/209033

ኣብ ዞባ ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ን/ዞባ ጊንዳዕ ዞን 5 ሎታ (ብሎክ) 13 ፓርሰል C ስፍሓት መሬት 300 ት/ሜ ክልተ ቀንዲ ክፍልን 3+ ተሓጋገዚ ክፍሊ ዝተደኮነ ምርሒት መሬት 005 መ/ቁ 3030000-000812 ቁ/ቅ 01010 ብስም መብራት ተስፋማርያም ጎቱር ተመዝጊበ ብህያብ ዝተቀበልክዎ ናብ ስመይ ክሰጋገር ስለ ዝደለኹ ዝቋወም እንተሃልዩ ካብ ውሽቲ 30 መዓልቲ ካብ ዝምልከቶ ቤት ፍርዲ መኣገዲ ወይ’ውን ይግባይ ተባሂሉ እንተኳይኑ ውሳኔ ሒዙ ናብ ቤት ጽሕፈት ሚ/ሪ ማይን መሬትን ጨንፈር ሰሜናዊ ቀይሕ ባሕሪ ን/ዞባ ጊንዳዕ ይቕረብ። እንተዘይኮይኑ ብዘሎኒ ኦርጂናል ዶኩሜንት ጉዳየይ ክውድእ ምዃነይ እሕብር።

ወ/ሮ ሰላማዊት ዓንደማርያም ዘርእሃይማኖት

ኣነ ዶ/ር ሰመረኣብ ተወልደ ጉብረስላሴ ዝተባህልኩ፣ ኣብ ዞባ ማእከል ምም/ን/ዞባ ሰምበል ከባቢ ዚፕ- ኮድ ሰምበል ሓዲሽ 1A866 ፕሎት 184 ቁጽሪ ፓርሰል/ዞን ASP0001501 ፓርሰል J ዝርከብ፣ ኣብ ሚኒስትሪ መሬትን ማይን ኣከባብን ቤ/ጽ ካዳስተር ብመለለዪ ቁጽሪ ንብረት 1፡006979 ብስመይ ተመዝጊቡ ዋንነቱ እተረጋገጸለይ ኦርጂናል ዋንነት ሰነድ ስለዝጠፈኣኒ፣ መተካእታ ቅዳሕ ክወጸኒ ስለ ዝደለኹ፣ ረኺቡዎ ወይ ብዕዳ ሒዙዎ ዝበል እንተሃልዩ ኣብ ውሽጢ 30 መዓልቲ ብቑጽሪ ቴሌፎን 07204093 ክሕብረኒ። እንተዘይኮይኑ፣ ካብ ዝምልከቶ ኣካል መተካእታ ቅዳሕ ክወጸኒ ምዃነይ እሕብር።

ዶ/ር ሰመረኣብ ተወልደ ጉብረስላሴ

ብመስረት ምስ ወሃንቲ ፋብሪካ ክዳውንቲ ሰላም ሓ.ዝ.ብ. ኩባንያ (Selam Garment Factory Pvt. Ltd. Co) ዝገበርናዮ ምርድዳእን ቤት ፍርዲ ዝተዋህበ ትእዛዝን፣ እዚ ኩባንያ ፈሪሱ ክሓቅቕ ስለዝኾነ፣ ሃብቲ ናይ’ዚ ኩባንያ ቅድሚ ኣብ መንጎ ወሃንቲ ብርኪ ምክፍፋሉ፣ ኣወድቲ ኢና ዝበሉ እንተለዉም ሰነዶም ሒዞም ክቐርቡ ብጋዜጣ ክቃላሕ ሕጋዊ ማስርሕ ብምዃኑ፣ እዚ ነቕርቦ ዘሎና ሕቶ ብወገንኩም ተቐባልነት ክረክብ ብትሕትና እናሓተትና ንዝገበርልና ምትሕብባር ኣቐዲምና ነመስግን።

ስዩም በርሀ
ዝተፈቐደሉ ኦዲተርን ብዓል ሞያ ሕሳብን

ኣቶ ሮቤል ወልደሚካኤል ገብረማርያም፣ ዝተፈቕደሎም ናይ ጸማቝን ቡንን መሸጢ ንግዳዊ ትካሎም “ኦብሃር ካፌ” (OBHAR CAFE) ተባሂሉ ክስየመሎም ስለ ዝሓተቱ፣ እዚ ናይ ንግዲ ስም ቅድሚ ምምዝጋቡ ዝቃወም እንተሎ፣ ኣብ ውሽጢ ሓደ ወርሒ ካብ ሕጋዊ ቤት ፍርዲ መኣገዲ የቕርብ። እንተዘይኮይኑ፣ ዝቃወም ኣካል ከይሃለወ ተቐጺሉ እዚ ናይ ንግዲ ስም ክምዝገብ ኣፍልጥ።

ክፍሊ ወሽጣዊ ንግዲ

ምልክታ

ፍትሒ ምኽፍፋል ኣልኮላዊ መስተታት ሓላፍነቱ ዝተወሰነ ብሕታዊ ማሕበር በዞም ዝስዕቡ ኣባላት ይምስረት ኣሎ።

1 ኣባላት ማሕበር፦

ተ/ቁ	ሙሉእ ስም	ዜግነት	ኣድራሻ	ብዝሒ ብርኪ	ዋጋ ብርኪ
1.	ባሲሎስ ፍሊጽዕስ ጸጋይ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	25	250,000.00
2.	ኣድያም ዘርኦም ብርሃነ	ኤርትራዊት	ባረንቱ	25	250,000.00
3.	ሳሙኤል ባሲሎስ ፍሊጾስ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	20	200,000.00
4.	ፍናን ባሲሎስ ፍሊጾስ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	20	200,000.00
5.	ጴጥሮስ ባሲሎስ ፍሊጾስ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	20	200,000.00
6.	ሩፋኤል ባሲሎስ ፍሊጾስ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	20	200,000.00
7.	ሙሳኤል ባሲሎስ ፍሊጾስ	ኤርትራዊ	ባረንቱ	20	200,000.00
	ድምር			150	1,500,000.00

2. ኣድራሻ ማሕበር

ፍትሒ ምኽፍፋል ኣልኮላዊ መስተታት ሓላፍነቱ ዝተወሰነ ብሕታዊ ማሕበር ቤት ጽሕፈቱ ኣብ ዞባ ጋሽ ባርካ ባረንቱ ኮይኑ፣ ከም ኣድላይነቱ ኣብ ውሽጢ ሃገርን ወጻእን ጨናፍር ቤት ጽሕፈት ክኸፍት ይኽእል።

3. ርእሰ ማል ማሕበር

ርእሰ ማል ማሕበር ናቕፋ ሓደ ሚልዮንን ሓሙሽተ ሚእቲ ሽሕን (1,500,000.00) ናቕፋ ይበጽሕ። እዚ ርእሰ ማል ብምሉኡ ብጥረ ገንዘብ ዝተዋጽአን ዝተኸፍለን ኮይኑ፣ ኣብ 150 ብርኪታት ተኸፊሉ ብስም ኣባላት ማሕበር ብዋጋ 10,000.00 ናቕፋ ንሓሲ ወከፍ ብርኪ ተመዝጊቡ ኣሎ።

4. ዕላማታት ማሕበር

5. ኣቶ ባሲሎስ ፍሊጾስ ጸጋይ ኣካያዲ ስራሕ ኮይኑ ንዘይተወሰነ ግዜ ክገልግል ተመሪጹ ኣሎ።

6 ፍትሒ ምኽፍፋል ኣልኮላዊ መስተታት ሓላፍነቱ ዝተወሰነ ብሕታዊ ማሕበር ክሳብ ዘይተወሰነ ግዜ ተመስሪቱ ኣሎ።

ፍትሒ ምኽፍፋል ኣልኮላዊ መስተታት ሓላፍነቱ ዝተወሰነ ብሕታዊ ማሕበር

厄特四川矿产建设有限公司
ERITREA-SICHUAN MINERAL CONSTRUCTION CORP. LTD.

Vacancy Announcement

Eritrea Sichuan Mineral Construction CORP. LTD. (ESMC) is inviting applicants for the following position for Asmara project sites.

Position: Medical Nurse
Department: HSE
Number Required: 01
Contract Type: Indefinite
Place of Work: Emba Derho Site
Major Duties and Responsibilities

Patient care

• Question patient on medical history.
• Question patient about current symptoms
• Carry out initial examination and laboratory tests
• Treat patient if required consult Doctor
• Follow up on patients as required
Document work related accident for insurance
• Record details of accident on specific form, Keep copy of form.
• Send form to HSE Department

Admission of Patients

• Examine patient
• Provide necessary therapy
• Consult Doctor
• Maintain Sensitization of medical Equipment's
• Escorting referral patient via ambulance to Asmara
• Assist in ensuring patient is stable
• Complete necessary documentation
• Ensure all necessary medical equipment and supplies/ medicine are available for the trip
• Travel with patient on ambulance, monitoring condition.
• Administer Doctors order While transporting
• Give report of the trip

Preparation of medical equipment and Supplies

• Preparing medical dressing materials for patients as required
• Prepare antiseptics as required
• Check equipment on a daily basis.
• Scrubbing of workstation on daily basis

Report Writing

• Compile weekly and quarterly reports for HSE Superintendent
• Inspect and report toilet, kitchen & cafeteria hygiene weekly.
• Complete other reports as requested

Training

• Conduct first aid training as required
• Participate in emergency simulations and drills

Other

• To work hours and shifts as required by the Company – minimum 48 hours per week
• Would be required to remain on site overnight in order to respond to emergency / illness.

Qualification and Other Skills

• Formal Education, Certifications or Equivalents -Degree/ Diploma in Nurse

-Registered in ministry of health

• -Currently works as nurse
• Working Experience – Nature & Length • Diploma +6Years of experience in Clinical nursing
• Degree +2 Years of experience in Clinical nursing
• Leadership Experience – Nature & length of time

Technical Skills

• First aid certified
• Health center experience recommended
• Computer Skill
• Safety Experience

Behavioural Skills

• Excellent Communication Skills (Basic English/Local Language)
• Interpersonal Relations
• Ability to work towards strict Deadlines
• Team Player

Physical requirements

• Physically Fit

Other skills and abilities

• Having fulfilled his/her national service obligation and provide evidence of release paper from the ministry of Defense.
• Present clearance paper from current/last employer.
• Testimonial documents i.e. CV, work experience credentials, education certificates, a copy of national identity card etc.

General Information and Other Requirement

• Place of Work: Asmara Project Sites (Emba Derho)
• Salary: As per Company salary scale
Additional Requirement for Nationals:
• Having fulfilled his/ her National Service Obligation and Provide evidence of Release Paper from Ministry of Defense.
• Present Clearance from current/ last employer or Unemployment card from Labor office.
• Testimonial documents to be attached (CV, work experience credential, a copy of your National Identity card etc.)
• Only shortlisted applicants will be considered as potential candidates for an interview.
• Application documents will not be returned to sender.
• All application should be sent through the post office.
• Deadline for application; 05 days from the date of publication on the newspapers

Address: Please mail your application to;
Eritrea Sichuan Mineral Construction CORP. LTD (ESMC)
P.O. Box. 4832 Asmara, Eritrea

Required to send a copy of their application to the following address

Mineral Resources Management, Department of Mines
P.O. Box. 272
Asmara, Eritrea

Note to None Eritrean applicants:
Please send a copy of your application to
Aliens Employment permits Affairs,
P.O. Box 7940 Asmara, Eritrea

ማሕበራዊ ዕብየት

ብምትሕብባር ሚ/ዕ/ማ/ድሕነት ዝዳሎ

ውሑስ ስራሕ - መሰረት ምዕሩይ ዕብየት

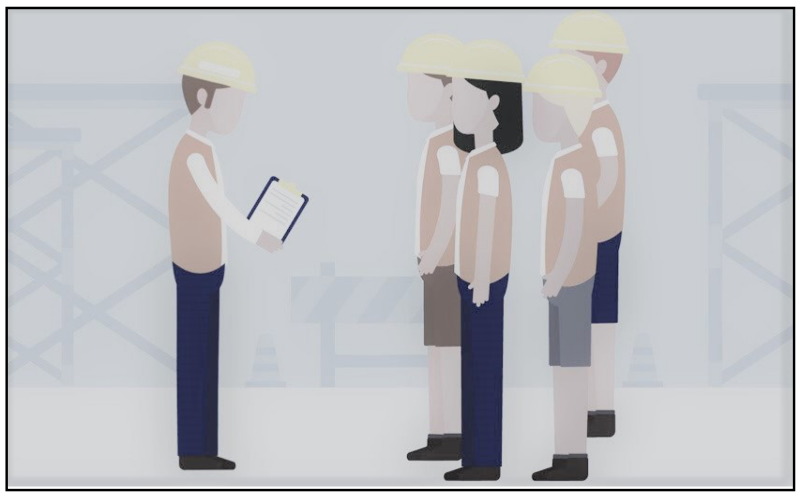

ድሌታትና ከተማልእ፡ ነፍስና ክንፈቅድ ከምኡ'ውን ውልቃውን ማሕበራውን ዕላማታትና ናብ ክውንነት ክንቅይር ናይ ግድን ክንሰርሕ ኣለና። ስራሕ ነገራውን መንፈሳውን ድሌታት ንምምላእ ዝግበር ጻዕሪ ከምኡ'ውን ማሕበራዊ ዝምድና ዝጀምረሉን ዝምዕበለሉን ተግባር እዩ። ደቂሰብ ምስ ክውንነት ዘራኽቦም ኣገዳስን ወሳንን መሳሓቢ ስራሕ'ዩ። እዚ መሳሓቢ'ዚ ውልቀሰባት፡ ሕብረተሰብን ሃገርን ብስራሕ ማዕበሎምን ካብ ድኽነት ተላቒቖምን ምዕሩይን ውሑስን ማሕበራዊ ፍትሒ ዝሰፈኖ ሕብረተሰብን ዜጋን ንክህነጽ ዘይነዓቕ ተራን ኣበርክቶን ይጻወት ከምዘሎ ማንም ዝስሕቶ ኣይኮነን። እዚ ኾይኑ ኸብቅዕ እዚ መሳሓቢ'ዚ ብስራሕ ምስኣን ምስ ዝብተኽ ሳዕቤኑ ንውልቀሰባት ረዚን ኮይኑ፣ ምስ ግዜ ምንዋሕ ድማ ነቲ ሕብረተሰብን ሃገርን ኣዕናዊ ይኸውን። ሰባት ኣብቲ ዝሰርሕዎ ዘለዉ ስራሕ ዕላማን ትርጉምን ክረኽቡሉ መታን ውሕስነትን ምቹእነትን ኩነታት ስራሕ ክረጋገጽ ክኽእል ኣለዎ። ኣብቲ ሕብረተሰብ ምሉእ ተቐባልነት ንምርካብ ተዋሳእቲ ንክኾኑ፡ ኣምሳያ ናይቲ ዝሰርሕዎ ስራሕ ጻማ ክረኽቡ ከምዘለዎም ርዱእ ነገር እዩ።

ውሑስነት ወይ ኣዕጋቢነት ስራሕ፡ ድኽነት ንምውጋድ ወይ'ውን ንምጉዳል ኣብ ዝግየዱ ኩሎም ዓይነታት ጻዕሪ ከምኡ'ውን ምዕሩይ፡ ርሒብን ዘላቕን ዕብየት ንምብጻሕ ኣብ ዝውሰድ ሜላታትን እንኽተሎም መንገድታትን ሜላታትን ልዑል እጃም ሐዙ ደርከብ። ውሑስ ስራሕ፡ ሰራሕተኛታት ርትዓውን ኣርባሒን እቶት ዘለዎ ዕድላት ስራሕ ንኽረኽቡ፡ ድሕነትን ጥዕናን ሰራሕተኛታትን ቦታ ስራሕን ንምውሓስ ዝውሰዱ ስጉምትታት፡ ቀረብ ማሕበራዊ ናብዮት ሰራሕተኛታትን ኣብ ትሕቲኦም ዝእለዩ ስድራቤቶምን ዝረጋገጸሉ ተግባራት ከምኡ'ውን ተሳታፍነትን ጥርናፈን ሰራሕተኛታት፡ ብፍላይ ድማ ኣብ መነባብሮኦምን ህይወቶምን ዝጸሉ ኣገደስቲ ውሳኔታትን ሓሳባቶም ንኽገልጹ ዝፍጠር ጥጡሕ ባይታን ካልእን ዝሓቘፈ ኣድላዪ ኣምር ወይ ጭኡታ ዕዮ እዩ።

እዚ ኹሉ ዓይነት ዝተገልጸ ረቛሒታት ምስ ዝማላእ ድማ'ዩ ስራሕ ውሑስ ኮይኑ ዝበሃል። ክንዲ ዝኾነ እንታይነትን ትርጉምን ስራሕ፡ ብምንታይ ደርከበን ይፍጠር፣ ስራሕ ውሑስ ክኸውን እንታይ የድሊ፣ ውሕስነት ስራሕ እንታይ ረቛሒታት የማልእ፣ ተራን ኣበርክቶን ውልቀሰብ፡ ሕብረተሰብን መንግስትን ከመይ ክኸውን ኣለዎን ካልእን ዝኣመሰሉ ትሕዝቶታት ምዝርዛር፡ ውሑስ ስራሕ ንምርግጋጽ ዝእንፍቱ ቅኑዕ ኣገባብ ወይ ሜላታት ኮይኖም ኣለዉ።

ብመጀመርያ፡ ስራሕ ከም ኣምር ኑቶም ኣብ ክሊ ዕድመ 14 ክሳብ 64 ዘለዉ ዜጋታት ክፍጠረሎም ይግባእ። ኣብ'ዚ ዝተጠቕሰ ክሊ ዕድመ ዝርከቡ ዓቕሚ ሰባት ብመንጽር ኩነታቶምን ንጡፍነቶምን ኣብ "ንጡፍ ወይ ዓያዪ ዓቕሚ ሰብ" ወይ ከኣ "ዘይንጡፍ ዓቕሚ ሰብ" ተባሂሎም ኣብ ክልተ ይምደቡ። ንጡፍ ወይ ዓያዪ ዓቕሚ ሰብ፡ ኑቶም ኣብ ስራሕ ተዋፊሮም ዘለዉን ኑቶም ስራሕ ዘይብሎም ኣብ ምድላይ ስራሕ ዘለዉን ዓቕሚ ሰባት ይሓቑፍ። እቶም ስራሕ ዘይብሎም ኣብ ስራሕ ምድላይ ዘለዉ ዓቕሚ ሰባት፡ ኣብታ እዋናዊትን ህሉውን ግዜ ስራሕ ስለዘይብሎም፡ መሰረታዊ ድሌታቶም ከማልኡ ዘይክእሉ እዮም። ብዘተፈላለየ ምኽንያታት ኣብ ስራሕ ክሳተፉ ዘይክእሉ ዘይንጡፋት ዓቕሚ ሰባት ተባሂሎም ተገሊጾም ዘለዉ ጾር ናይቶም ኣብ ስራሕ ዝተዋፈሩ ኮይናም፡ ኩነታቶም ተመሓይሹ ንጡፋት ንክኾኑን ኣብ ስራሕ ንኽዋፈሩን ዕድላት ስራሕ ክፍጠረሎም ይግባእ።

ስራሕ ምፍጣር ኩሉ ግዜ ምስ ቁጠባዊ ትሕዝቶን ወፍሪን ተኣሳሲሩ ዝትግበር ክሳብ ዝኾነ ኣዝዩ ከቢድ ዕማም ምዃኑ ምግንዛብ የድሊ። ስራሕ መሰረት ምዕባለ ብምዃኑ፡ ዋላ ዘይተኣደነ ወጻኢታትን ጻዕርታትን ብምፍሳስ ግብራውነቱ ምርግጋጽ መኽሰብ እንተዘይኮይኑ ክሳራ የብሉን። ኑቶም ስራሕ ዘይብሎምን ኣብ ስራሕ ምድላይ ዘለዉን ዓቕሚ ሰባት፡ ኩሉ ግዜ ምስ ቁጠባዊ ዓቕምታትን ጸጋዊ ትሕዝቶታትን ኣዋዲድካ ምስ ክውንነት ብምዝማድ ስራሕ ናይ ምፍጣር መደባት ይሕንጸጹ እዮም። ስራሕ ክፍጠር ከሎ ብዙሓ ደለይቲ ስራሕን ኩነታት ቁጠባን ምፍላጥ ኣገዳስነት ስለዘለዎ፡ እዋናውን ዳህሳሳውን መጽናዕቲ ከም ኣድላይነቶምን ኩነታቶምን ምክያድ ከድሊ'ዩ።

ዓይነት ዝፍጠር ስራሕን ብመን ይፍጠርን ሓደ ካብቲ መሰርሕን ኣገባብን ምርግጋጽ ውሕስነት ስራሕ'ዩ። ሃገር ምህናጽ ናይ ኩሉ ዜጋ ሓላፍነት ምዃኑ ርዱእ ካብ ኮነ፡ ስራሕ ምፍጣር ድማ ኣካል ሃገር ምህናጽ ስለዝኾነ፡ ንመንግስቲ ጥራይ ዝግደፍ ኣይኮነን፣ ዓቕሚ ዘለዎም ርኹባት ተራኦም ክጻወቱ ይግባእ። መንግስቲ፡ መሰረታውያን ቀረብ ኣገልግሎታት ንህዝቢ ክህብ ስለዘለዎ፡ ኣገልግሎት ንምስላጥ ስራሕ ይፈጥር። ኣብቲ ዝተፈጥረ ክፉት ቦታታት ስራሕ ድማ ዜጋታት ተቖጺሮም ይሰርሑ። ውልቀ-ሰባት'ውን ዘለዎም ገንዘብ ኣውፊሮም መኽሰብ ንኽረኽቡ ስራሕ ይፈጥሩ። ኣብቲ ዝተረኽበ ክፉት ቦታታት ስራሕ ምስቲ ሓዝዎ ዘሎ ረቛሒታት ብምዝማድ እቶም ደለይቲ ስራሕ ይምደቡ። ስለዚ መንግስቲን ርኹባት ኣውፈርቲን ሚዛናዊ ብዝኾነ መንገዲ ስራሕ ኣብ ምፍጣር ዓቢ ተራ ይጻወቱ ከምዘለዉ ምስክር ዘድልዮ ጉዳይ ኣይኮነን።

እንታይ ዓይነት ስራሕ ክፍጠር ከምዘለዎ ንምፍላጥ፡ ጠለብን ቀረብን ዕዳጋ ዕዮ ክፍለጥ ክኽእል ኣለዎ። ሓበሬታ ጠለብን ቀረብን ዕዳጋ ዕዮ ኣብ ዘይርከበሉ እዋን ድማ ዓይነት ስራሕ በቲ ተፈጢሩ ዘሎ ስርሓት ክውሰን ይኽእል። ኣብ ቀረብ ዕዳጋ ዕዮ ተመርኲስካ ክእለት፡ ሞያ፡ ትምህርትን ጉልበትን ደለይቲ ስራሕ ኣቓዲምካ ብምንጻር እንታይ ዓይነታት ስራሕ ብብዝሒ ክትፈጥር ከምዘለካ ኣድላዪ ሓበሬታታት ክትእክብ ትኽእል። ብመንጽር ጠለብ ዕዳጋ ዕዮ ክርአ ከሎ ድማ እቲ ከተፍርዮ ዝሓሰብካ ኣቑሑ ወይ ድማ እቲ ክወሃብ ዝተመደበ ኣገልግሎታት፡ እንታይ ዓይነታት ስራሕ የድልዮ ኣሎ፡ ብምፍላጥ ይጥሉብ። ክውንነትን ቀዳምነታትን ምህናጽ፡ ሃገር ኣብ ምፍጣር ስራሕ ቀጥታውን እወታውን ምትእስሳር ኣለዎ። ስራሕ ምፍጣር መብዛሕትኡ ግዜ ብጠለብ ዕዳጋ ዕዮ እዩ ዝዝወርን ዝእንፈትን።

ትምህርቲ፡ ሞያን ክእለትን ከምኡ'ውን፡ ብዝሓበ ደለይቲ ስራሕ ብቑዓሊ ጸጹይ መጽናዕቲ ምኽያድ ኣብ ስራሕ ምፍጣር ኣበርክቶ ኣለዎ። ኣቑሑት ንምፍራይን ኣገልግሎት ንምሃብን ዝተፈጥረ ዓይነት ስራሕ ናይ ግድን ብዜጋታት ክምላእ ኣለዎ። ዜጋታት ደለይቲ ስራሕ ኣብ ዘይርከቡሉ ግዜ ድማ፡ ነቲ ዘሎ ሕጽረታት ንምምላእ ካብ ደገ ዜጋታት ዘይኮኑ ሰራሕተኛታት ብምእታው እቲ ስራሕ ከምዝዕመም ይግበር። እዚ ብዜጋታት ክምላእ ዘይክኣለ ስርሓት ግን፡ ምስ ግዜ ኣድላይን ግቡእን ስልጠናታትን ትምህርትታትን ብምሃብ፡ እናተፈትሐ ክኸይድ ኣለዎ።

ዝተፈጥረ ስራሕ ብኸመይ ይመሓደር? ብሓፈሻ ሕብረተሰብ ንስራሕ ብመንገዲ ሕግን ሕጋጋትን፡ ብወለንታዊ ክልተኣዊ ስምምዓት፡ ብትካላት ሓበሬታ ዕዳጋ ዕዮ፡ ከምኡ'ውን ብስምምዕ መንግስትን መሻርኽቶምን ይመሓደር። ኣህጉራዊ ውዕላትን ስምምዓትን እውን ከም ኣድላይነቶምን ኣገዳስነቶምን ተዘሚጎም ስራሕ ክመሓደሩ ይኽእሉ። ዕብለላ ዓለማዊ ዕዳጋ ዕዮ እናነሰ ይመጽእ ስለዘሎ፡ ብኡ መንጽር ብዙሕ ለውጥታትን ክስተታትን ይቀላቐሉ ኣለዉ። ካብቶም ዝተራእዩ ለውጥታትን ክስተታትን ንምጥቃስ ከኣ፡ ዕላውያን ጽላት-ቁጠባ (Formal Sectors) ብዘይዕላውያን ጽላት-ቁጠባ (Informal Secttors) ብብዝሒ እናተተክኡ ይመጽኡ ኣለዉ። ትካላዊ ሃገራዊ ሓበሬታ ዕዳጋ ዕዮ ኮነ ሃገራዊ ምሕደራ ስራሕ ድማ፡ እናለመሱን ኣብ ሓደጋ እናወደቑን ይመጽኡ ኣለዉ። ከም ሳዕቤኑ፡ ህላወ ደረጃታት ዕዮ፡ ቀጻልነቶም ንምርግጋጽ ዘይተሓለለ ጻዕሪ ከምዝሓትት ርዱእ ነገር ኮይኑ ኣሎ።

ማሕበራውነት ስራሕ ብኸመይ ይረጋገጽ? ንበዝሒ ስራሕ ውልቃውን ማሕበራውን ዕግበታት ንምምላእ ዝግበር ጻዕሪ ካብ ኮነ፡ ማሕበራውነት ስራሕ ክረጋገጽ እንተኾይኑ ድማ፡ ቀጻልነት ዝፍጠሩ ስራሕ ክውሓሱ ኣለዎም። ስራሕ ኣብ ጥቓ ከበቢኻን እትነብረሉን ክኸውን'ን መሰላት ስራሕ ከምኡ'ውን ከሎ'ውን ዚያዳ ተመሪጽን ብልጫን ኣለዎ። ማሕበራዊ ውሕስነት ምስ ዝረጋገጽ፡ ጻማ ስራሕ ነቲ ውልቀ-ሰብን ማሕበረሰብን ዘዋንብ ምስ ዝኸውን፡ ማሕበራውነት ናይ ስራሕ ክረጋገጽ ይኽእል።

ዕላማ ስራሕ ብቐንዱ መሰረታዊ ድሌታት ምምላእ'ዩ። ኮይኑ ግን መጠን ዕቤት ኣፍራይነት ብናይ ሳይንሳዊን ቴክኖሎጂካዊን ምዕባለ ክበርክት ምስ ጀመረ፡ ዕላማ ስራሕ ካብ መሰረታዊ ድሌታት ሓሊፉ ናብ ካልእ ድሌታት ክዘርጋሕ ክኢሉ። ኣብ ዓለምና ዋላ'ኳ ኣፍራይነት ክዓቢ እንተኽኣለ፡ ውልቃውን ማሕበራውን መሰረታውያን ድሌታት ክማላእ ብዘይምኽኣሉ፡ ድኽነት ዚያዳ ክሽርርን ብዙሓት ሰባት ድማ ኣብ ዘይውሑስ ስራሕ ተዋፊሮም ንረኽቦም።

ጽበጻብ ኣህጉራዊ ውድብ ዕዮን ህሉው ኩነታት ዓለማዊ ዕዳጋ ዕዮን ብዝጸርን ብዝለጸን ኣገባብ ከምዝዘርዘሮ፡ ኣብ ወሰን ስራሕ ንዊሒ ዓመታት ምጽናሕ (ቀዋሚ ስራሕ) ግዜኡ ዝሓለፎን ኣድላይነቱ እናንጎደለ ይመጽእ ኣሎ። ባህሪ ናይቲ ስራሕ ብዘገድስ፡ ንዘይተወሰነ ግዜ ዝተኣተወ ውዕላት ስራሕ ንዝተወሰነ ግዜ ወይ ግዝያዊ ስራሕ፡ ዝተወሰነ ስራሕ ክሳብ ዝፍጸም ወይ ድማ ንክብሮዝሒኡ ዝፍጸምን እናተቛረጸ ዝቐጽልን ስራሕ ፍጹም እናተተክአ ይኸይድ ኣሎ። ሰራሕተኛታት ካብቲ መበቆላዊ ቦታኦምን መነባብሮኦምን ወጺኦም ናብ ካልእ ቦታታት እናተንቀሳቐሱ ምስራሕ ዝውቱር ይኸውን ኣሎ። ስራሕ ውልቃውነት ዝዕብለሉ፡ ውሕስነት ዘይብሉን ኣብ ሕብረተሰብ ዝፈጥሮ ዘሎ ኣሉታዊ ጽልዋታትን ተደማሚሩ፡ ኣሽሓፈ እናኾነ ይኸይድ ኣሎ። ከም ውጽኢቱ፡ ድልዱል ማሕበራዊ ዝምድና፡ ናይ ስራሕ ልምድን ውልቃዊ ህይወትን ብኣሉታ ተጸልዩ ደርከበ።

ኣብዚ እዋን'ዚ ዓሚቝ ፍልጠት ዝሓትት ክእለት ዚያዳ ተጠሊቡት ይረክብ ኣሎ። ውልቀሰባት ብዘለዎም ሞያ ናጻ ኮይናም ንዝፈጸምዎም ስርሓት ኣዕጋቢ ጻማ ክረኽቡሉ ይደልዩ። ቦታታት ስራሕ ድማ ዝሓሸን ብሉጽ ብቑዓትን ክእለትን ዘለዎም ውልቀሰባትን ምቹእ ኩነታት ስራሕን ኣክቢቢን ይጠልብ። ኣምሳያ'ዚ ስራሕን ሕብረተሰብን ጋግ እናፈጠረ ይኸይድ ኣሎ። ስለዚ ዝምድና ስራሕን ሕብረተሰብን ናብ ንቡር ንምምላስ ኣብ ሕብረተሰብ ዘሎ ናይ ስራሕ መዝኑት ክጸግንን ክልወጥን ናይ ስራሕ ልምዲን ጽልዋኡን ክፍተሹ ከምኡ'ውን ህላወ ድኽነት ኣብ ስራሕ ንምውጋድ ወይ ንምጉዳል ጻዕርታት ምክያድ እዋኑ ዝጠልቦ ኣገዳሲ ጉዳይ'ዩ።

ዝምድና ስራሕን ሕብረተሰብ ኤርትራን መሰረት ቀጻሊ ህላወኑቶምን ሓድነቶምን ብምዃኑ፡ ኣዝዩ ድልዱል ተባሂሉ እንተተገልጸ ምግናን ኣይኮነን። ካብዚ ዘለዎ ንላዕሊ ንምድልዳል ድማ ዚያዳ ይጸዓት ኣሎ። ዜጋታት ከም ክእለቶምን ሞያኦምን መረጻም ክኣትዉ ዘኽእሎም ዝተፈላለየ ርቡሕ ስራሓት ይፍጠሩ ኣለዉ። ስራሕ ኣብ መትከል ርእሰ ምርኮሳ እናተሰረተ ግብራውነቱ ይረጋገጽ ኣሎ። ርእሰ ምርኮሳ እምነ ኩርናዕ ቁጠባውን ልምዓታውን እስትራተጂ ወይ ሜላ ሃገርና እዩ። ርእሰ ምርኮሳ ኣብ ወሸጢ ሕብረተሰብ ዝፈጥሮ እወታዊ ዝምድና፡ ኣብ ምውጋድ ኣድልዎ ዘለዎ ተራን ኣብ ውሕስነትን ድሕነትን ዜጋታት ዘለዎ ኣዕጋቢ ወጽኢትን ካልእን ዘተባብዕ ምዃኑ ሕቶ ዘይድልዮ መልሲ'ዩ።

ዓለምና ትኽተሎም ዘላ ፖሊሲታት፡ ነቲ ዝደለ ናይ ስራሕ ዕድላት ንምፍጣር ሓገዝቲ ኣይኮኑን። ቀወምቲን ቀጻልቲን ስርሓት ኣድላይነቶምን ኣገዳስነቶምን ብዘተፈላለየ ምኽንያታት ይጎድል ኣሎ። ምዕባለ ሳይንስን ቴክኖሎጂን ሓደ ካብቶም ንቐዋምነት ሸቕለት ኣብ ሓደጋ ዘውደቑ ዘሎ'ዩ። ስለዚ ንቐወምቲ ስርሓት ዝእንፍቱ ፖሊሲታትን ትግባረታትን ምንጻፍን ምፍጻምን እቲ ዝበለጸ ኣማራጺ እዩ።

ከምቲ ኣቐዲሙ ዝተገልጸ ንዘይተወሰነ እዋን ወዕል ስራሕ ምእታው፡ እዋኑ ዝሓለፎ ውዓል ስራሕ ምዃኑ ክሕበር ጸኒሑ። ከም ሳዕቤኑ ቀጥታዊ ዝምድና ኣሰራሒን ሰራሕተኛን ብኣሉታ እናተጸለወ ይኸይድ ኣሎ። ኣብ መንጎ ኣሰራሕን ሰራሕተኛን ክህልው ዝኽእል ሸቕለታዊ ርክብት ግዜያዊ፡ ዘይንጹርን ዝተበታተኸን ዝምድና ኮይኑ ይተርፍ ኣሎ። ስራሕን ውዓልን ድማ ኣይኮም ቀድሚ ሕጂ፣ ዓቢ ሃጓፍ ወይ ጋግ ተፈጢሩ ደርከበ። ኣብ ዘላ ተወሰኸታ ከምዝዝበሃል፡ ውዕላት ስራሕ ብመርከበ ሓበሬታ ይፍጸሙ ስለዘለዉ፡ እቲ ውዓል ስራሕ ዚያዳ ዘይንጹርን ዝተሓላለኸን ይገብሮ ኣሎ። ስለዚ፡ ነዚ ዝተኸስቱ ተርእዮታትን ሲናርዮታትን ብንጹር ኣወዳድባ ስራሕን ማእቶትን ዝማዕበሉ ፖሊሲታት ብምትእትታው ክፍወሱ ስለዘኽእሉ፡ ብዕቱብ ክስርሓሎም ከምዘለዎ ምርዱእ ኣገዳሲ እዩ። ዋላ'ኳ ኣብዚ ዘለናዮ ግዜ ውዓል ስራሕን ማእቶትን ሰፊሕ ጋግ እንተሃለወ፡ ብኣንጻሩ ቀዋምነት ውዕላት ስራሕ ዘድልየሉ ኩነታት ድማ እናተፈጠረ ይመጽእ ኣሎ። ኣሰራሕቲ፡ ዓይነታዊ ወጽኢት ስራሕን ተወዳደርቲ ንምዃንን ኣዝዮም ፍሉይ ክእለት ዝለዎም ሰራሕተኛታት ንዊሒ ግዜን ብፍሉይን ክሕዝዎም ይግደዱ ኣለዉ። ኣብዚ ተግባር'ዚ ጥራይ ከይተሓጸሩ ውሑስ ስራሕን ምቹእ ኩነታት ስራሕን ኣክበቢን ንክፈጥሩ ኩሉ ዓይነታት ስጉምትታት ይወስዱ ኣለዉ።

ስለዚ፡ ውሑስ ስራሕ ንምርግጋጽ፡ እቲ ቀንዲ ምኽንያት ድኽነት ዝኾነ ሸቕለት ኣልቦነት ብምውጋድ፡ ኩሉ ንጡፍ ዓያዪ ዓቕሚ ሰብ ኣብ ርቡሕ፡ ኣዕጋቢን ውሑስን ስራሕ ከምዝወፍር ምግባር የድሊ። ብተወሳኺ፡ ውሑስ ስራሕ ከም ቀንዲ መሰረት ወይ ቀላሲ መንገዲ ንምዕሩይ፡ ርሒብን ዘላቒ ዕብየትን ከም ምዃኑ መጠን፡ ድሕነትን ጥዕናን ሰራሕተኛታት ተዋሒሱ፡ መሰረታውያን መሰላት ስራሕ ተኸቢሩ ማሕበራዊ ውሕስነት ክረጋገጽ ክኽእል ኣለዎ።

ብኒያም ኣሕፈሮም ኣህዱ ሞያዊ ድሕነትን ጥዕናን

መዞነዊ

ማርታ ክብሮም

ሽልማት ኖበል

ሸወደናዊ ነጋዳይ ኣልፍረድ ኖበል ኣብ 1896 ክመውት ከሎ፡ ንዓለም ሓደ ዝዓበየ ነገር ገዲፉላ እዩ ሓሊፉ፡፡ ኣብ ናይ መወዳእታ ግዜያት ህይወቱ ኩሉ ዝዐበየ ልዕሊ 31 ሚልዮን ዶላር ገንዘቡ፡ ዓመታዊ ኣብ ዓውዲ ፊዚክስ፡ ኬሚስትሪ፡ መድሃኒት፡ ስነ ጽሑፍን ሰላምን ኣወዓሉ። ንደቂ ሰብ ጠቓሚ ነገር ብምብርካት ከኣ፡ ካብ ካልኦት ጾብለል ንዝበሉ ሰባት፡ ብመልክዕ ሽልማት ክወሃቡ ዝብል ለበዋ ኣመሓላለፉ ነበረ፡፡

ብመሰረት ለበዋ ኣልፍረድ፡ ንሽልማት ዝርቋሕ ሰብ ሕብሩን ዓሌቱን ብዘየገድስ ካብ መላእ ዓለም ጾብለል ብምባል ኣብዘን ዝተረቖሓ ዓውድታት ፍሉይ ነገር ክሰርሕ ኣለዎ፡፡ ብዘይካ'ዚ፡ ብዘሐ. ኣባላት ኮሚቲ ምምማይ ሓሙሽተ ክሽውን ተላብዩ ነበረ፡፡

ኣልፍረድ ኖበል፡ ነቶም ንመጀመርታ ግዜ ኣብ 1901 ንሽልማት ሰላም ዝሓጸዩም ሰባት፡ ገንዘባዊ ሽልማት ሃበ፡፡ ኣብ ቀዳማይ ሽልማት ኖበል፡ ኣስማት ዕወታት ክሳብ መዓልቲ ጸምበል ብምስጢር ተታሒዙ ነበረ፡፡

ኣብ ዓውዲ ኬሚስትሪ ኣዳኒባስ ቫንት ቀዳማይ ተሸላሚ ነበረ፡፡ ንሱ ስለምንታይ ኣትክልቲ ናብ ማይ ወይ ብርሃን ዘለዎ ኣንፈቶም የቕንዑ ኣብ ዝብል ኣርእስቲ ኣተኩሩ ብዘዘበሮ መጽናዕቲ እዩ ንሽልማት ኖበል ክዕወተሉ በቒዑ፡፡

ኣብ 1895፡ ተመራመርቲን ህዝብን ንናይ ኣእዳው ኣዕጽምቲ ዝመስል ብዘረኣየዎ ኣሳእል ኣዝዮም ተደኒቖም ነበሩ፡፡ እቶም ኣሳእል ብሓደ ምስጠራውን ብዓይኒ ክርአ ዘይክእልን ጨረ፡ ብዊህልም ኮንራድ ሮንተን ዝተሳእሉ ነበሩ፡፡ ድሕሪ'ዚ ንሱ ንቀዳማይ ሽልማት ኖበል ኣብ ዓውዲ ፊዚክስ ክዕወተሉ ከኣለ፡፡

ስዊዝርላንዳዊ ጂን ሄንሪ ዱናንት፡ መስራቲ ኣህጉራዊ ማሕበር ቀይሕ መስቀል እዩ፡፡ ፈረንሳዊ ፍረደሪክ ፓሲ እውን ኣህጉራዊ ተሓላቒ ሰላም ዝነበረ እዩ፡፡ ክልቲኦም ንናይ መጀመርታ ሽልማት ኖበል ኣብ ሰላም ክዕወቱሉ ከኢሎም፡፡

ዲፊትርያ ማለት ንጉረርን ንልብን ንሰርዓት መትንታትን ዘጥቅዕ ተመሓላላፊ ሕማም፡ ክሳብ መድሃኒቱ ዝርከብ ህይወት ኣሽሓት ሰባት ኣጥፊኡ ነበረ፡፡ ኢሚል ቮን መድሃኒት ናይዚ ሕማም ድሕሪ ምርካቡ ኣብ ዓውዲ ዘመናዊ ሕክምና ሓድሽ ባብ ከፊቱ ክኢሉ ነበረ፡፡ በዚ ከኣ ኣብ ዓውዲ መድሃኒት ሽልማት ኖበል ቀዳማይ ዕወት ክሽውን በቒዑ፡፡

ሱሊ ፕሩዶም ተማሃራይ ዓውዲ ምህንድስና ከሎ፡ ዐረት ዓይኒ ስለዝገጠሞ ትምህርቱ ክገድፍ ተገዲዱ ነበረ፡፡ በዚ ተሰኒፉ ከይቀረጸ ግና ናብ ስነ ጽሑፍ ብምዝንባል፡ ሓያል መልእኽቲ ዘለዎም ግጥምታት ክጽሕፍ ጀመረ፡፡ ስርሓቱ ጸጥቕታት ልቢን ትምህርትን ኣብ ሓደ ግዜ ዘርእዩ ነበሩ፡፡ ኣብ ስነጽሑፍ ቀዳማይ ዝተሸለመ ድማ ኮነ፡፡

ፊሊፕ - ንጉስ መቀዶንያ

ፊሊፕ ካልኣይ ንጉስ ጥንታዊት መቀዶንያ (ጥንታዊት ግሪኽ) ካብ 382 ክሳብ 336 ቅድሚ ልደተ ክርስቶስ ዝነበረ እዩ፡፡ ኣባል ስርወ ንግስነት ኣርጋድ ድማ ነበረ፡፡ ኣቦ ኣሌክሳንደር ዓቢ'ውን እዩ፡፡ ፊሊፕ፡ ንንጉስ ኣምይንታስ እቲ ሳልሳይ ወዲ እዩ፡፡ ኣብ ከተማ ቴበስ ተወሲዱ ኣብኡ ከኣ ወተሃደራውን ዲፕሎማሲያውን ትምህርቲ ቀሲሙ፡፡

ፊሊፕ ኣብ 364 ቅ.ል.ክ ናብ መቀዶንያ ተመሊሱ፡ ሓው. ንፊሊፕ ዝነበረ ንጉስ ፐርዲካስ ኣብ ኩናት ኢልዩርያንስ ሞተ፡፡ ፐርዲካስ ቅድሚ ምማቱ ነቲ ህጻን ዝነበረ ኣምይንታስ ወዱ ኣብ ክንዳኡ ሸይምዎ ነበረ፡፡ ፊሊፕ ግና ነቲ ቦታ ባዕሉ ወሲዱ፡፡

ፊሊፕ ፍሉይ ወተሃደራዊ ክእለትን ናይ ምስፍሕፋሕ ድሌትን ስለዝነበሮ ኣብ ሓጺር ግዜ ንመቀዶንያ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሩ ክእትዋ ከኣለ፡፡ መጀመርታ ምስቲ ኣብ መቀዶንያ ዝጸንሐ መንግስቲ ክቃለስ ነበሮ፡፡ ንኹሎም ኣብኡ ዝጸንሕዎ መራሕቲ ድማ በብሓደ ሰዓሮም፡፡ ድሕሪ'ዚ ስልጣኑን ወተሃደራቱን ከደልድል ጀመረ፡፡

ፊሊፕ ኣብ ሰራዊት መቀዶንያ ብዙሕ ተራ ክጻወት ዝኸኣለ እዩ፡፡ ዝጠዘለ ሰራዊቱ ፈረሰኛ ነበረ፡፡ ሰራዊቱ ከኣ

ሓያል ዲሲፕሊን ከምዝነበሮ ይፍለጥ፡፡

ፊሊፕ ምስ ኣዳታ ዝተባህለት ጓል ንጉስ ባርደሊስ ናይ ኢሊርያ ተመርዓወ፡፡ እንተኾነ ኣንጻር ህዝቢ ኢሊርያ ካብ ምቅላስ ኣየዕረፈን ከም ወጽኢቱ ከኣ ኣብ 357 ቅ.ል.ክ ን7000 ኢሊርያውያን ብምቅታል ሰዓሮም፡፡ ንኹሉ ቦታኦምን ግዝኣቶምን ከኣ ኣብ ትሕቲ ቁጽጽር ኣእተዎ፡፡

ኣብ 357 ቅ.ል.ክ ምስ ልእልቲ ኦሊምፒያስ ጓል ንጉስ ሞሎሲያንስ ተመርዓወ፡፡ ካብኣ ንኣሌክሳንደር ወለደ፡፡ ነገስታት መቀዶንያ ብዙሓት ኣንስቲ ክእትዉ ይፍቀደሎም ስለዝነበረ፡ ፊሊፕ ሸውዓተ ኣንስቲ ነበራኦ፡፡ ኩላተን ካብ ካልእ ግዝኣት ዝምጽኣን ኩዩነን ኣባላት ንጉሳዊ ስድራ ዝነበራ እየን፡፡ ንኹለን ድማ ማዕረ ስልጣን ዝሃበ ኩሉም ደቂ'ውን ከምኡ፡፡

ንጉስ ፊሊፕ ናብ ብዙሕ ቦታታት እናተጓዕዘ ምስ ብዙሓት ኣህዛብ ይዋጋእን ብዙሕ ግዝኣታት ኣብ ትሕቲ ቁጽጽሩ የእቱን ነበረ፡፡ ኣብ መወዳእታ፡ ንዓበይቲ ከተማታት ኣቴንስን ቴበስን ምስ ሰዓረን ሊግ ኣፍ ኮሪንት ዝበሃል መራሕነት ብምምስራት፡ ኣብ ፋርስ ንዝነበረ ንግስነት ኣቻመኒድ ክወርር ይዳሎ ነበረ፡፡ እንተኾነ ንጉስ ፊሊፕ በቲ ዓቢ ሓለውቱ ዝነበሩ ስለዝተቐትለ፡ ኣሌክሳንደር ወዱ ንቦታኡ ተኪኡ መራሒ ኮነ፡፡

ካብ ኣገረምቲ ሓቅታት እንስሳታት

1. **ኦክቶፐስ ሰለስተ ልቢ ኣለዎ፦** ኣብ ባሕሪ ዝነብር ኦክቶፐስ ዝተባህለ እንስሳ ከም ካልኦት እንስሳታት ሓንቲ ልቢ ዘይኮነ ሰለስተ ልቢ እዩ ዘለዎ፡፡ ልብታቱ ኣብ ማያዊ ኣካል ብዘዮዮ ንኽነብር ይሕግዝዎ፡፡ ክልተ ልቡ ናብቲ ዘስተንፍሰሉ ህዋስ ደም ክጭንጉዓ ከለዋ፡ እታ ዝተረፈት ድማ ናብ መላእ ኣካላቱ ደም እተብጽሕ እያ፡፡ ብሓፈሻ ልብታቱ ንጡፍ ህይወት ከምዝህልዎ ብምግባር ካብ ሃደንቱ ብቐሊሉ ንኽምልጥ ዘይሃንቐ ተራ ይጻወታ፡፡

2. **ሓራምዝ ብእግሮም እዮም ዝሰምዑ፦** ሓራምዝ ደምጺ ብእግሮም ክሰምዑ ዘኽእሎም መትንታት ኣብ እግሮም ኣለዎም፡፡ ዝሰምዕዎም ደምጺ ዝኾነ ፍጡር ክጥቅዮም ኣብ ዝመጽኣሉ ግዜ ኣቐዲሞም ንኽፈልጥዎ ይሕግዞም ከምኡ'ውን ብዘዝነብርዎ ደምጺ ናይ ኣእጋሮም ካብኦም ብዙሕ ኪሎ ሜተራት ርሒቖም ምስ ዘለዉ ብጾቶም ክረዳድኡ ይኽእሉ፡፡ ምንብድባድ ናይ ደምጺ ናብ ማእከላይ ክፋል እዝኖም ብምብጻሕ ከይደንገዩ ኣድላዪ ዝበሃል ግብረ መልሲ ንኽወስዱ ይሕግዞም፡፡ እዚ ፍሉይ ተውህቦኦም ተፈጥሮኣዊ ሓደጋ ኣብ ዝመጽኣሉ ግዜ ኣቐዲሞም ክፈልጡን ናብ ማያዊ ኣካል ክመርሑምን የኽእሎም፡፡

3. **ዶልፊን ንሓድሕዶም ዝጸዋውዑሉ ኣስማት ኣለዎም፦** ዶልፊን ኣዝዮም በሊሕቲ ሕወስ ባህሪ ዘለዎምን ፍሉይ ናይ መረዳድኢ ቋንቋ ዝጥቀሙን እዮም፡፡ ሓደ ዶልፊን ንካልኦት ብጾቱ ንምጽዋዕ ዘውጽኦ ደምጺ ዝተፈላለየ እዩ፡፡ ብዙሓት ተመራመርቲ ኣጸዋውዓኦምን ንሓድሕዶም ዘለዎም ኣቀራርባን ምስ ናይ ደቂ ሰብ ከምዝመሳሰል ይገልጹ፡፡

4. **እንቁርዖብ ከይሞተ ክበርድ ይኽእል፦** ብዙሓት ዓሌታት ናይዞም ምድረማያውያን ፍጡራት ነቲ ቀሪ ዝመልአ ኩነታት ኣየር ተጻዊረን ንዊሕ ግዜ ብዘይጸገም ኣብ በረድ ክነብራ ይኽእላ፡፡ ኣካላተን ወርጪ ኣብ ዝመልአ ኩነታት ኣየር ልዑል ዓቕን ግሉኮስ ብምስራሕ ንዋህዮታተን ብበረድ ወይ ኣዝዩ ዝሑል ኩነታት ኣየር ከምዝይህሰ ይገብር፡፡

5. **ካንጋሮ ንድሕሪት ክኸዱ ኣይክእሉን እዮም፦** ካንጋሮ ዝተባህሉ መጥባውቲ ተረርርን ድልዱልን ዳሕረዋይ መሓውር ኣለዎም፡፡ ወላ'ኳ ብሰንኪ ጭዋዳዊ ጭራኦምን ቅርጺ ኣእጋርምን ብልዑል ፍጥነት ንቅድሚት ክኸዱ ዝኽእሉ እንተኾኑ፡ ንድሕሪት ግና ክኸዱ ኣይክእሉን እዮም፡፡

6. **ላም ብሉጻት መሓዙት ኣለዋ፦** ላም ሓደ ካብቶም ምስ ሰባት ጥቡቕ ዝምድና ክምስርታ ዝኽእላ እንስሳታት እየን፡፡ ሰባት ምስ ዝቐርብወን ነቲ ንምሕዛኦት ዝዕድም ልዙብን ህዱእን ኣቀራርባኣን ከስተውዕልሉ ይኽእሉ፡፡ ላም ካብ ብጾተን ምስ ዝርሓቃ፡ ጸቕጢ ከምዝተሰምዖን ዝሕብር ሓደ ምልክት እዩ፡፡ ስለዚ፡ ላም ምስ ዋናኣን ጥቡቕ ምቅርራብ ምስ ዝምስርታ ፍርያምነተን ኩነታት ጥዕናኣንን ከምዝወሰኽ ኣብ'ዚ ዓውዲ መጽናዕቲ ዘካየዱ ተመራመርቲ ይገልጹ፡፡

7. **ጸምብላሊዕ ብእግረን እየን ዝስተማቕራ፦** ጸምብላሊዕ ኣብ ሓደ ነገር ኣብ ዝዓልባሉ፡ ዓይነት ወይ ጣዕሚ ናይቲ ነገር ክፈልጣ ዝሕግዘን ኬሞረሰፕተር ዝበሃል ህዋስ ኣለወን፡፡ እዚ ፍሉይ ተውህቦኣን ኣብ ዝሓሽን ንዕኣን ዝስማማዕን ዓይነት ተኽሊ ንኽፈልጣ ይሕግዘን፡፡ ኬሞረሰፕተር፡ እቲ ዝምግበኦ ተኽሊ እንቋቑሖ ንኽፍርያ ወይ ንኽምግበኦ ሓጊዚ ደዩ ኣይኮነን ብቐሊሉ ንኽፈልጣ የኽእለን፡፡ ብተወሳኺ ብመገዲ ኣብ ኣእጋረን ዝርከብ ህዋስ ከጠበኣን ክፈልጣን ንወላደን ዝሓሸ መግቢ ክቕርባሉን ይኽእላ፡፡

8. **ዘራፍ ኣብ መዓልቲ ንውሑድ ደቓይቕ ጥራይ ይድቅሱ፦** ዘራፍ ሓደ ካብቶም ኣብ መዓልቲ ንውሑድ ደቓይቕ ጥራይ ዝድቅሱ እንስሳታት እዮም፡ ካብ 24 ሰዓት ፍርቂ ሰዓት ጥራይ ይድቅሱ፡፡ ኮፍ ኢሎም ክሰዶም ዓኸሊሎም ዕረፍቲ ይወስዱ፡፡ ጾላእቶም ከየጥቅዕዎም ኩሉ ግዜ ኣብ ተጠንቀቕ ስለዝኾኑ፡ ልቦም ኣውዲቖም ኣይድቅሱን እዮም፡፡

9. **ዓቐን ልቢ ሰማያዊ ዓሳ ነባሪ ክንዲ ንእሽተይ መኪና እዩ፦** ልቢ ሰማያዊ ዓሳ 400 ፓውንድ ትምዝን፡ እዚ ምስ ክብደት ንእሽተይ መኪና ዝመሳሰል እዩ፡፡ ልቡ ናብ ነፍሲ ወከፍ ኣካላቱ ደም ክትጭንጉዕ ኣይጸግማን፡፡ ሓደ ህርመት ልቢ ዓሳ ነባሪ ኣብ ትሕቲ ማይ ክሳብ 3 ኪሎ ሜትር ክስማዕ ይኽእል፡፡

10. **ተባዕታይ ፈረስ ባሕሪ ክወልድ ይኽእል እዩ፦** ካብ ኩሉ ዓሌት እንስሳታት፡ ተባዕታይ ፈረስ ባሕሪ ፍልይ ዝበለ ስርዓት መፍረ ዝተዓደለ ብምዃኑ ባዕሉ ናይ ምውላድ ባህሪ ዝተዓደለ እዩ፡፡ ኣንስተይቲ ፈረስ ባሕሪ እንቋቑሖኣ ናብ ተባዕታይ ፈረስ ተሰጋግር፡፡ ተባዕታይ ፈረስ ምስ ወለደ ክሳብ እኹላት ዝኾኑ ባዕሉ እዩ ዝምግቦምን ዝከናኸኖምን፡፡

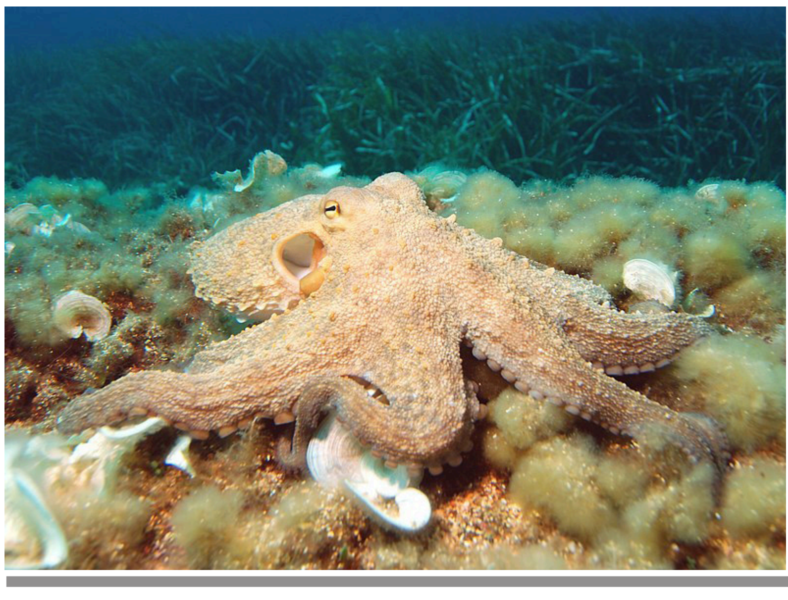

ሓይሊ ቃላት

ሓደ መዓልቲ፡ ሓደ ናይ ስሉልፍና ምህር - ንሓይሊ ኣተሓሳስባን ቃላትን ኣመልኪቱ ኣስተምህሮ እናሃበ ከሎ፡ ሓደ ወዲ ኢዱ ሓፍ ብምባል፡ "ንዓይ፡ ብቓላት ደጋጊመ ጽቡቕ ዕድል ወይ ሕማቕ ዕድል ብምባል ኣይኮነን ጽቡቕ ወይ ሕማቕ ዝስማዓኒ፡፡ ንዓይ እዚኣም ተራ ቃላት እዮም፡፡ ቃላት ዋላ ሓንቲ ሓይሊ የብሎምን" በለ፡፡ እቲ ምህር - "ሱቕ በል ዓሻ፡ ንስኻ ብዛዕባ'ዚ ጉዳይ ዋላ ሓንቲ ርድኢት የብልካን" ክብል መለሰሉ፡፡ እቲ ወዲ ኣዝዩ ሓረቐ፡ ገጹ ናብ በርገደ ተቐዪሩ ከኣ፡ ካብ ኮፍ መበሉኡ ተንሲኡ ሕማቕ ቃላት እናኣውጽአ ክጽረፍ ጀመረ፡፡ ድሕሪ'ዚ፡ እቲ ምህር - "በጃኻ ብዙሕ ይቕረታ ግበረለይ፡፡ ከሕርቐካ ኣይሓሰብኩን፡ ተጋግየ እየ" በሎ'ሞ፡ ወዲ ንእለት ክዝሕል ጀመረ፡፡ ኩሎም ኣብ'ቲ ኣዳራሽ ዝነበሩ ሰባት ጉጅምጅም ክብሉ ተሰምዑ፡፡ እቲ ምህር ጸኒሑ፡ "እዚ እዩ እቲ መልሲ ናይ'ቲ ርእይቶኻ፡ ገለ ቃላት ኣሕሪቖምኻ፡ ገለ ከኣ ኣህዲኦምኻ፡ ስለዚ፡ ሕጂኸ ሓይሊ ቃላት ተረዲኡካዩምዶ?" በሎ፡፡

ዳየሪ

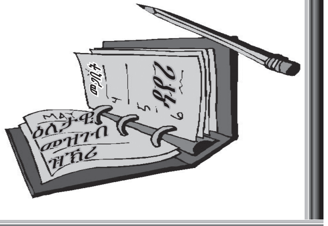

ሱራፌል ተስፋብሩኽ

09:37 ድ.ቐ.

12 መጋቢት2010

መፍትሕ መሓዛይ

ዓቢራ’ያ ቀንያ። ከተዕልለኒ ትደልዮ ነገር ከም ዘለዋ ካብ ዕጥይጥያ ፈሊጠዮ። ክሳብ ልባ ኣውዲቓ፡ ኣሚና፡ ባዕላ እትነግረኒ ክጽበ ኣሎኒ። ዶብይ ክሕሉ ስለ ዘለኒ። ተራኺብና እቲ ዝን ዘብላ፡ መንፈሳ ዝርብሻን ዘዕብራን ጉዳይ ሰሚዐ፡ ገለ ሩፍታ ክፈጥረላ ብሂገ። ውሽጣ ሰላም መሊኡዎ ክረኽባ እንከለኹ መዓልትን ለይትን ኣይኣኽለናን እዩ። ብሕቱው ዝበለት ክነሳ፡ ኣብ ዕላላ ዘሎ መቐረት፡ ኣጋጣሚታት፡ ሰባት፡... በየን ኣቢላ ትረኽቦ የሕስበኒ እዩ።

ዓሚ ከምዚ እዋን ይኸውን እዩ። ሸዑ ኣዝዩ ዘይዓሞቜ ሌላ እዩ ዝነበረና። ንግሆ ሃንደበት ተራኺብና። ብንግሆኡ ኣነ ብብዕግጉይ፡ ንሳ ተበሪሁዋ ነበረ። ብሩህ ገጻ ከምታ ጸሓይ ንግሆ ባህ ኢሉኒ፣ ብሓደ ክንቈርስ ከኣ ናብ ሓደ ቤት ቊርሲ ተኣሊና። ከምታ መዓልቲ ገጢሙኒ’ኳ’ዩ ዘይፈልጥ። ብንግሆኡ ዝጀመርናዮ ሰሓቕ ኣውዒሉ፡ ኣምሲዩና። ዳሕራይ’ሞ ዋላ ዘይጠቅም ነገር’ዩ ዘስሕቐና ነይሩ። ኣነ መፍቶተይ ወዲኣ። ካብታ መዓልቲ ጀሚርና ኸኣ ክንነፋፈቕ ጀሚርና። እናተቓረብና፡ እናተማሓዘና መጺእና። ዝበዝሐ ግዜ ክንስሕቕ ኢልና ዝተቛጸርና ኢና ንመስል። ከይተረድኣና ዝስሕበና ዓይነት ዋዛን ጸወታን ሓደ ኩይኑ ጸኒሑ። ከምኡ ስለ ዝኾንና ኢና መስሓቕ ዘይንስእን። እናጠዓመና ምስ ከደ ብዙሕ ደስ ዝብለና ጌርናዮ ኢና። ጽቡቕ ዝበልናዮ ቦታታት በጺሕና፡ ሰለስተ ኣርባዕተ ገዳማት በጺሕና፡

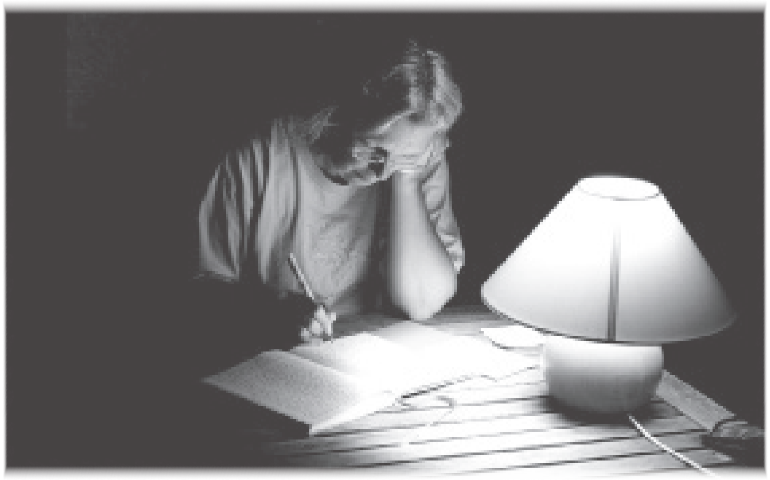

መስጊድ ሰሓባ ርኢናዮ፡ ባሕሪና ኣስተማቒርናዮ፡...። ሓደ መዓልቲ ገንዘብ ዘይብልና ዝተበገስናሉ መዓልቲ ነይሩ። “ስራሕ እንተ ረኺብና ንሰርሕ፡” ኢልና ኬድና። ዕድል ገይርና ካብ ኣውቶቡስ ክንወርድ ከለና እንፈልጦ ሰብ ረኺብና ተገላጊልና። ክልተና ድፍሪ - ‘ኣድቬንቸር’ - ክንፈቱ ጉዳም ኢና። ክንዲኡ ዝኸውን ስምዒታት ደኣ ሕጂ እርእየላ ኣለኹ’ምበር።

ለንቅነ ርእየላ ዘይፈልጥ ሻቕሎትን ጭንቀትን ተዋህሊሉ መጺኡዋ። ከምቲ ሰሓቕና ብዘይ ቃልዓለም ንመልእ ዝነበርና፡ ኣብ ሸግርና ከኣ ከምኡ እንተ ዘይኳንና ከመይ ኢልና ነዛ ነብስና ሰብ ክንቈጽራ። “እንታይ ኴንኪ ትጭነቒ ኣለኺ? ... ንገርኒ! ... ንገርኒ ደኣ?” ምባል ኣይፈቱን እየ። ዓሰርተ ሳዕ እናጸዋዕኩ፡ ብዙሕ ካብቲ ዘይተንከፍናዮ ናተይ ዕላል ከዕልላ’ዩ ጽቡቕ። ዕድል ክንገብር እዚ ገዛ ጽምዋ እዩ ዘሎ። ከምዚ ሰዓት ግርም’ዩ። ኣይደንጉየትን። በቲ ሙዚቃ ናይቲ ገዛ እናሳዕሰዐት መጺኣትኒ። ዓይነይ ክኣምነን ኣይከኣልኩን። ግብራ ከስሕቐኒ ጀሚሩ። ሰብ ስለ ዘየለ ተንሲኣ ምስኣ ተራሲነ። ምስ ተንሳእኩ መሊሳ ወሲኻትሉ። ክትሰምዓና ዝመጽኣት ኣሳሳይት ከም ዓንዲ ጨው ደሪቓ ትርእየና። ንሕና ፋዕራ ከይገበርናላ ንስዕስዕ። ንፈልጦ ሳዕሲዒት እንተ ዝኸውንከ ጸሊእኪ ዲኺ። እቲ ሙዚቃ ብሉዝ’ዩ፣ ምስ ሳልሳ ሓዊስና ሳዕሲዕናሉ። ምስዕዓም ገዲፍና ተመሳጊና ኮፍ በልና።

“ኡፍ! ከመይ ውዒልካ ሓወይ ናተይ፡” ኢላ ከም ብሓድሽ ተንሲኣ። ኣነ’ውን ከምዛ ክርእያ ዘይጸናሕኩ፡ “ተናፋቒት ሓፍተይ! በየን ደኣ መጻእኪ?” ኢለ ተሰዓዓምና። ነገራትና ዝተሓዋዋሳ ኣሳሳይት ምእዛዝ ገዲፋ ኣብ ካሳ ከይዳ ተሓቢኣ ክትስሕቕ ርእየያ። ንሕና’ሞ መፍፋቶና ረኺብና። እንኳዕ ደኣ ከምዚ ኢላ መጽኣትኒ’ምበር። ኣሳሳይት ክትሰምዓና ኣይተጸበናያን ናብ ዕላልና ኣተና። ከምዛ ሰብ ዓቢ ጉዳይ ጉጅም ክንብል ምስ ጸናሕናያ ብሓይሊ ገጻ ኣዕቲባ መጽኣት። ኣነ ብዘረባ ጥራይ ክዋዘያ ሓሲበ። ሓፍተይ ቅልጥፍ ኢላ ተንሲኣ ብኢዳ ሒዛ፡ “ናይዘን ዝሰሓቕክየን ክፈሊ!” ኢላ ነቲ ብያቲኣ ኣሕደገታ። ብኢዳ ጐቲታ ኮፍ ኣበለታ። ንሳ ተገምጢላ፡ ኢዳ ንድሕሪት ጠዋያ፡ “ናብ ካፌና እንቋዕ ድሓን መጻእኩም! ናይ ሎሚ ስራሕና ብኣኹም ንምውሶ ምህላውና ደስ ይብለና፣ እንታይ ክሰምዓኩም?” በለትና። ኣሳስይት ኣብ ጣውላ ተደፊኣ ተነኽኒኻት። ኣነ ቅልጥፍ ኢላ ውዒቲ ጸባ ብጅንጂብል በልኩዋ።

“ጽብቕተይከ?” ትብላ። ኣሳሳይት ገና ካብ ሰሓቕ ኣየዕረፈትን። “እውይ... ሰብ ኣለውኒ ደው እባ ኣይተብልኒ፡” በለታ መሓዛይ ከምታ ገሊኣን መሳርሕታ ዝብላኣ ገይራ። ብርግጽ እቲ ገዛ ጸሚዩዎ እዩ ነይሩ።

“ካፑችኖ ኣምጽእላ ደሓን። ባእባእ እንድያ ካፑቺኖ ኢላ ኣይትኽእላን እያ፡” ምስ በልኩዋ ኢዳ ነስ ኣቢላ ናብ ካሳ ገጻ ከደት። ሕጂስ ዋላ ኣነ ኣይከኣልኩን ስሒቐ። ከምታ ትግበር ገይራ ኸኣ ንኣኣ ኮካ ሓዊሳ ሒዛትልና መጽኣት። ነቲ ዘምጽኣቶ እናቐመጠት፡ “መን’ዩ’ሞ ስምኪ?” ሓተት መሓዛይ።

“ሶፍያ፡” ኣፋ ከፈተት። ሶፍያ ስሓቓ ድሮ ኣዝሒላ እንታይ ከም ትገብር ክትዕዘባ’ያ ጸኒሓ። ኣከዳድናኣ ገለ ዓይነት ጓል፡ ከምዚ ጽላለ ይህሉዋ ኢላ ከም ዘይትሓስብ ፍሉጥ’ዩ።

“እስከ ካፒቺኖ በሊ፡” በለታ ገጻ ንጎቦ ገይራ እናጠመተታ። ሶፍያ ጥዑይ ገይራ’ኳ እንተ ኣድመጸታ፡ ኣነን መሓዛይን በዛ ሰሓቕ ክንመውት ደለና። “ፓፑቲኖ ኢኺ ኢልኪ፡” ኢልና ኣየናይ ዳዕዋ ገበርና። ሶፍያ ከይተረደኣ ኣብ ዲግ ዘበለ ክትዕ ኣተወት። መሳርሕታ በዚ ሰሓቕና ይቐንኣ ከም ዘለዋ ፍሉጥ’ዩ። ክንስሕቕ እንከለና ዘስሕቐና ዘይፈለጣ ስቕ ኢለን ይስሕቃ ኣለዋ። ሃንደበት ናብ ዕላልና ተመለስና።

“እንታይ ኢኺ ኴንኪ ቀኒኺ?” ይብላ። ሶፍያ ክትንስእ ምስ ሓሰበት ስሒባ ኮፍ ኣበለታ። “መቸም፡ ምስ ሰብኣየይን ጓልናን...፡” ኢላ ዕላል ጀሚራ። መሓዛይ ብዛዕባ ምንታይ ትዛረበኒ ከም ዘላ መጀመርታ ኣይተረድኣንን። ንሳን ሰብኣያን ሓንቲ ጓል ኣላቶም!? ሰብኣይ የብላ ቈልዓ የብላ፣ ካበይ ዘምጽኣቶ ዕላል’ዩ ኣደኒቑኒ።

ብዝኾነ፡ ንሳ ንሰብኣያ ሓደ ንገር ትብድሎ። ንሱ ከኣ ተቐይሙ። ዓሰርተ ሳዕ ይቕረ ክገብረላ ለሚናቶ። ክሳብ ሕጂ ኣብዩዋ ከም ዘሎ፡ ብዘይ ሰብኣያን ጓላን ክትነብር ከም ዘይትኽእል ትነግረና። ዓለም ከም ዕንቀ ጸቢባታ ዝቐነየት ከምኡ ምኳና፡ ገዛኣ መዓሪኣ ገዲፋ ፍቐዶ እንዳ መሓዙታን ቤተሰብን ትሓድር ከም ዘላ ትነግረና። በደላ ኣይነገረትናን፣ ግን ብዙሕ ግዜ ኣጠንቂቑዋ ምኳኑ ጥራይ ነጊራ ሓቢኣትልና።

ቅድም እቲ ንሳ ክትገብሮ እትኽእል እንታይ ምኳኑ ኣነን ሶፍያን በብግደና መደርና። ንሱ ስለምንታይ ከምኡ ከም ዝገበረ ከኣ ነናትና ሓሳብ ሃብናያ።

ሶፍያ፡ “ምናልባት ንሱን ጓልክን ዘይብሉ እንታይ ዓይነት ህይወት ከም ዝህሉወኪ ንኽትፈልጥዮ ጥራይ የርእየኪ ከይህሉ። ከምኡ ምግባር ካብ ምኽሪን ምጽዋርን ዝሕሸሉ ግዜ ኣሎ፡” በልታ ኣዕሚቓ እናስተንፈሰት።

“እሞ ተማሂረሉስ መዓልታዊ እልምኖ ኣለኹ እንዶ? ሰለስተ ወርሒ ምሉእ... ሕሰብዮ’ሞ ሶፊ፡ ” በለት ብዓልቲ ዛንታ መሓዛይ።

“ኣንዊሑዎ፡” በለት ሶፍያ፡ ኣብ ሓሳብ ኣትያ ድሕሪ ምጽናሕ።

“ብርግጽ ነዊሑ፡” ተሰማማዕና።

“ኪድ በል ሸንካ ምጻእ!” ምስ በለትኒ። ከምኡ ከም ዘድለየኒ መን ነገረለይ ድንግርግር እናበልኩ ከድኩ። ክምለስ እንከለኹ ብኾፈን ተሓቛቚፈን ጸንሓኒ።

“እንታይ ደኣ ተረኺበ?” ሶፍያ ተለፎን ናይ መሓዛይ ሒዛ ተንስኣት’ሞ ነገራቱ ሓተትኩዋ።

“ስቕ በለ እዚ ዛንታ ናይ ሶፍያ እዩ። ክንዲኡ ከም ዝቐጽዓቶ ኣይተፈለጣን፡” ሶፍያ ተመሊሳ ኣመስጊና ሰንበት ናብ ገዛኣ ምሳሕ ተዓዲምና። እዛ መሓዛይ ምስ ጭንቀታ ናብ ሓደ ቦታ ከይዳ፣ ሰብኣይ ሶፊ ከኣ ከምኡ ምስ ጭንቀቱ ናብኡ መጺኡ። ዘዕልሉዎ ሰብ ምስ ሰኣኑ ተሓታቲቶም። ሸግራ ምስ ነገረቶ እታ ዝተሰወረታ መፍትሕ ረኺቡላ። ንሳ ከኣ መፍትሑ ክትረኽበሉ ምኳና ቃል ኣትያትሉ። ኩነ ድማ። “እንቋዕነይ ከምዚኣ በለት’የ...” ደጊምና ሳዕሲዕና ከይከፈልና ወጺእና።

ወዲ ጃብር

ዝበጽሓና

- ሙና ነጋሽ - መንደፈራ
- A & A - ደቀምሓረ
- ስኒት ሰመረ - ኣስመራ
- ትምኒት ያረድ - ዓዲቐይሕ

ንተሳተፍኹም እና’መስግነና፡ በብግዜኡ ከነቐርቦ ምኳንና ክንሕብረኩም ንፈቱ።

እንኪ ሃረርታይ፡ ንዓኺ ውሰደዮ

13 ለካቲት 2010 ቀዳም 10:30 ድ.ቐ.

ኩሉ-ምሉኺ፤ ፍሩያት ኣዒንቲኺ፡ ወሓለ ጸራባይ ዝጸረባ ትመስል ኣንፍጫኺ፡ ብመስተውዓሊ ተዓቂኑ ዝተሰርዐ ኢልካ እትጃሃረሉ ኣስናንኪ፣ ልክዕ ከምታ ጭሩ ቅርቅረ መሪሓ መሪሓ ናብ መዓር እትወስደካ፡ ናብ ውሻጠኺ ሸለው ኢለ ክኣቱ ይመርሑኒ ኣለው። እዞም ዝጠቐስኩዎም ህያብ ተፈጥሮኺ፡ ግዲ ዕድለኛ ኩይነ ደስታ ይፈጥሩለይ ኣለው። ካብ ምድናቕ ሓሊፉ ዘይሃስስ ተመስጦ ኣሕዲሩለይ። ተምሳጥኪ ካብ ምሒር ኣድናቖት ገለ ነገር ኣብ ውሽጠይ ኣንቢሩ ኣሎ። “ንእሸቶ ቊልዒ ሓዊ’ውን ማሕታ ትገብር እያ፡” እንድዮም ዝበሉ። ገና ብቑልዒኣ እንከላ ክንዲ’ዚ ተንድደኒ ኢለ ግዳስ ኣሕዲረ ኣለኹ።

ከምቲ ኣብ ማዕሙቕ ባሕሪ ተነቑቱ ብጽባቐ ውሻጠኣ፡ ምስቶም ዘይምነው ውቁባት ኣታኽልቲ ባሕሪ ተሃኑ ዘውጽእ ሓንባሲ እየ። ኣብተን እንራኸበለን ፍሉያት መዓልታት፡ ወትሩ ምስ ተመቓቐልኩ እየ። ብኸምዚ ከኣ እነኹ ምስ ሃልሃልታይ! ኣድናቖተይ መሊኡ ንብላሽ ከይፈስስ ግዲ ፈሪሐ ቅሳነት ትብሃል ሽታ ማይ ኩይናትኒ ኣላ። ሻሕሻሕ ዝብል ድልየተይ ምስቲ ባህጊኺ ክሰምረለይ ናይ ወትሩ ጸሎተይ እዩ። “ፍቕሪ” ምርጫ እንተ ኩይኑ ምርጫኺ ናባይ ክቐንዕ፡ ሰልምለማ ኣዒንቲኺ ኣባይ ክነቕጻ፡ ዙረት ደመኪ ምስ ዙረት ደመይ ተዛሚዱ ናይ በይንና ደሴት ክንፈጥር፡ ሕልመይ እዩ። ፈታሒት ሕልመይ ክትኮኒ ልበይ’ዩ ፈቒዱ። ከምቲ በርባሪ ዘይጸፈፈ መዓር ኴንኪ ንመኣዛታት ውሽጠይ ከተስተማቕሪ ምሉእ ብምሉእ ኣሪሕየዮ ዘለኹ’ሞ፡ ኣርሕቢ....! ንዒ እተዊ። ኣነ ከኣ ከምኡ ምስቶም ሓይሎም ሓይሊ ፒርሙዳ፡ ስሕቦም ስሕበት መሬት ከዋግዕ ዘተሃራርፉኒ ክሳነ ሃረር እብል ኣለኹ።

ዝተፈቐርኪ! እዚ ቊንጣሮ ካብቲ ክብሎ ዝደሊ እዩ። ክሳዕ መትንታት ገጸይ ከም ብደስታኦም ዝፈታትሖ፡ ከምታ ብብዝሒ ፕሮግራማት ዝተጻዕነት ኮምፕዩተር ኩይኑ ዘሎ ኣእምሮይ ዝፋኾሶ ግዜ ክደሊ እየ። ብዓቢኡ ግን ከምተን ኣብ ኣጋ እቶ-እቶ ኣብ ኣፈፌት ኩይነን ምምጻእ ኣደታተን ሃንቀው ዝብላ ለዋሃት ዕያውቲ ዝኾነት ልበይ፡ ኣብ ትጽቢት እያ ዘላ። ትጽቢት ሕሱም ክብሃል ሰሚዕኪዶ ትኾኒ?

እዚ ኣብ ዳየረይ ዝጽሐፎ ዘለኹ ልሳን ውሽጠይ እዩ። ናባኺ ዝልእከሉ ተባዕ መዓልቲ እንተ መጺኡ፡ “እንኪ ሃረርታይ! እንኪ ባህገይ! እንኪ ልበይ! ንዓኺ ውሰድዮ፡” ክብለኪ’የ።

“ሰብ ሰብ እዩ ዝደሊ ጽምዋ ሕሱም እዩ!” - ኣ.ኣ.

ሂላል

ስፖርት

ሊድያ በረኸት

ግጥማት ቀዳማይ ዙር ሊግ ዓንሰባ ተዛዚሙ

ንትሽዓተ ሳምንታት ዝቐጸለ ግጥማት ሊግ ዓንሰባ 2025 ትማሊ ቀዳምን ሰንበትን ብዘኣንገዶ ጸወታ ናይ ቀዳማይ ዙር ግጥማቱ ዛዚሙ።

ቀዳም ንኽልቲኡ ጸታ ዘጣመረ ግጥማት ዝተኻየደ ኮይኑ፣ ብናይ ደቂ-ኣንስትዮ እዩ ፈሊሙ። ጋንታ ምምሀበ. 06 ምስ ምምሀበ. 03 ደማ መድረኽ ከፊትኦ። ጸወታ 13 ደቓይቕ ምስ ተላዕሎ ምም/ከበ. 03 ሾቶ ኣመዝጊባ፡ ድሕሪ ክልተ ደቓይቕ ምምሕዳር ከበ. 06 ብዘረኸበታ ሾቶ ተመዓራረያ። ጸሪሐን ክልቲአን ጋንታታት ቀድሚ ዕረፍቲ ሓሓንቲ ሾቶ ድሕሪ ምምዝጋበን ድሕሪኡ ዝተወሰኸ ሾቶ ብዘይምንባሩ ጸወታ 2-ብ2 ተዛዚሙ። መዋዚብ ሓሶማ ካብ ምምሀበ. 03 ብልጽቲ ተጻዋቲት ተረቚሓ።

ድሕሪዚ ግጥም ኣልሳሕል ምስ ኣል-ጋሽ እዩ ሰዒቡ። እዚ ግጥም መሳጢ ምንቅስቓስን ሓያሎ ፈተነታትን ዝተራእዮ እዩ ነይሩ። ኣል-ጋሽ ደማ ቀዲማ ሾቶ ኣመዝጊባ። ናብ ዕረፍቲ 1-ብ0 ኣምሪሓ። ድሕሪ ዕረፍቲ ኣብ መበል 54 ደቒቕ ኣልሳሕል ሾቶ ብምርካብ ማዕረ ኮና። ይኹን'ምበር፡ ጋንታ ኣል-ጋሽ ኣብ መበል 71 ደቒቕ ብመገዲ ፍጹም ቅላዕ ካልኣይቲ ሾቶ፡ ኣብ መበል 78 ደቒቕ ድማ ሳልሰይቲ ሾቶ ብምርካብ፡ ጸወታ 3-ብ1 ተዛዚሙ። ዓወት መሓሪ ካብ ኣል-ጋሽ ድማ ብሉጽ ተጻዋታይ ተረቚሑ።

ሰንበት ደንደንን ገዛጉዳን እየን ተራኺበን። ደንደን ጸቡቕ ምውህሃድ ብምርኣይ ኣብ መበል 12 ደቒቕ ሾቶ ኣመዝጊባ። ንጸወታ ብምዕብላል ኣብ መበል 32 ደቒቕ እውን ሾቶ ደጊማ። ናብ ዕረፍቲ ድማ 2-ብ0 ኣምሪሓ። ድሕሪ ዕረፍቲ ጋንታ ገዛጉዳ ቁመናኣ ኣመሓይሻ ናብ ሜዳ ኣተወት። ብኡ ንብኡ ድማ ሾቶ ኣመዝጊባ። ይኹን'ምበር፡ ደንደን ኣብ መበል 94 ደቒቕ ካብቲ ብሉጽ ተጻዋታይ ናይቲ ዕለት ኮይኑ ዝተሸለመ የዕበዮ መሴ ሳልሰይቲ ሾቶ ብምርካብ 3-ብ1 ተዓወተት።

ብጋንታ ደረጃ፡ ጋንታ ዓንሰባ ብ21 ነጥቢ ቀዳመይቲ ኮይና ክትመርሕ ከላ፡ ኣልኣስር ብ16 ነጥቢ ካልኣይቲ፡ ኣልሂላል ብ15 ነጥቢ ሳልሰይቲ ኮይነን ዛዚመን። ተጻዋታይ ጋንታ ዓንሰባ ፍትሒ ሓሰበላ ከኣ ብብዝሒ ሾቶ ዘመዝገበ ተጻዋታይ እዩ።

ግጥማት ሊግ ዓንሰባ ሽዱሽተ ናይ ደቂ-ኣንትዮን ሸሞንተ ናይ ደቂ ተባዕትዮን ጋንታታት ዘሳተፈ እዩ። ዝሓለፈ ዓመት ጋንታታት ደቂ ተባዕትዮ 10 ከምዝነበራ ዝፍለጥ ኮይኑ፡ ፍልልይ ብቑዓት ንምጽባብ ናብ ሸሞንተ ጋንታታት ከምዝወርዳ ተገይሩ። ኩለን ጋንታታት ኣብ ዝተመደበለን ጸወታ ብዘርኣይኦ ስፖርታዊ ጭውነት፡ ብሉጽ ስነ-ምግባር ዝተራእዮ ግጥማት ከምዝተኻየደ ተገሊጹ።

ዋንጫ ናጽነት ንምልዓል ኣብ ዝካየድ ውድድራት፡ ደንደን ምስ ኣልሳሕል፡ ኣልጋሽ ምስ ገዛጉዳ ብዝካየድኦ ግጥማት ዝመጽእ ሰሙን ክፍልም ምዃኑ ተፈሊጡ ኣሎ።

ሻምፕዮን ኲዕሶ ሰኪዐት ዞባ ማእከል ይቕጽል

ሻምፕዮን ኩዕሶ ሰኪዐት ዞባ ማእከል 2025/26፡ ካልኣይ ሰሙኑ ዝሓለፈ ቀዳመ ሰንበት ቀጺሉ።

ቀዳም ኣብ ሰዓታት ድሕረቀትሪ ብዝተኻየደ ቀዳማይ ዲቪዥን ደቂ-ኣንስትዮ ኣርባዕተ ኣስመራ ምስ ሓሬና ፈሊሙ። ኣርባዕተ ኣስመራ፡ ብዓብላሊ ብቕዓት ንሓሬና 64-ብ33 ኣብ ዝሰዓረትሉ፡ ተጻዋቲት ኣርባዕተ ኣስመራ ልዋም መሉጌታ ብሉጽ ብቕዓት ብምንጽብራቕ፡ ኣበ'ቲ ግጥም 16 ሾቶታት ኣመዝጊባ።

ዝሰዓበ ናይ ቀዳማይ ዲቪዥን ጋንታታት ደቂ-ተባዕትዮ እዩ። ሜካ ንኣስር 59-ብ47 ክትስዕራ ከላ ተጻዋታይ ጋንታ ኣስር ሰናይ ንገሰ 18 ሾቶታት ብምምዝጋብ ዝለዓለ ብቕዓት ብምርኣይ ብውልቁ ደሚቑ።

ሰንበት ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ብቀዳማይ ዲቪዥን ደቂ-ኣንስትዮ ዝፈለመ ግጥም፡ ጋንታ ንሰሪ ንመኸተ 33-ብ17 በዲሃታ። ድሕሪኡ 4 ጋንታታት ቀዳማይ ዲቪዥን ደቂ-ተባዕትዮ ገጢመን። ጋንታ መኸተ ንሓይሊ ኣየር 55-ብ44፡ ሲቲ-ሰንተር ንኣውልያ ድማ ብዓብላሊ ብቕዓትን ወጽኢትን 132-ብ10 ብገፊሕ ወጽኢት ሰዒራታ። ተጻዋታይ ሲቲ-ሰንተር ሳሚኤል ሰሳይ ድማ 28 ሾቶታት ብምምዝጋብ ደሚቑ።

ብምኽንያት ጽዋእ ናጽነት ጻብ ከተማ ከረን ውድድር ብሽክለታ ጀሚሩ

ፌደረሽን ቅድድም ብሽክሌታ ከተማ ከረን፡ ብምኽንያት ጽዋእ ናጽነት ስሩዕ ውድድሩ ንምፍላም፡ ከም መቐጸልታ ናይቲ ኣብ 16 መጋቢት ዝፈለመ ውድድር፡ ሰንበት 23 መጋቢት እውን ቀጺሉ።

እዚ ብማዓዚ ብቑዓት ዝተሰርዐ ውድድር፡ ኣብ ካልኣይ ሰሙኑ ብርክት ዝበሉ ተዓዘብትን ኣፍቀርቲ ብሽክሌታን ኣብ ዝተረኸብሉ ህሞት ብድምቀት ተኻይዱ። እዚ ውድድር ንሓሙሽተ ጋንታታት ሻለቱ፡ ሬድስ፡ መጎዓዝያ፡ ገዘ ጥንዲ ከምኡ'ውን ኒታ ካብ ግራሱናት ኣትሒዛ ዝተመልመላት ጋንታ ኣዘልን ንናይ ውልቂ ጋንታታትን ዝሓቖፈ'ዩ ነይሩ። ብመሰረት'ዚ ተዓዛቢ ካብ ሰዓት 7:00 ቅ.ቀ. ኣትሒዙም ንጎደናታት ከተማ ከረን ክመልእዎ ተራእዩ። ከም ሃረርታኦም ድማ ዘዕግብ ሓያል ምትህልላኽ ዝዕብለሎ መሳጢ ውድድር ተኻኢቦረቑ።

ተወዳደርቲ ኑ፡ ኣብዚ ወርሒ ዝርአ ጸቕጢ ክሊማ ተጻዊሮም፡ ሰምዒት ተዓዘብትን ደገፍትን ንምርዋይ ዘካይድዎ መሳጢ ውድድር ዝሕደ'ዩ። ብፍላይ ካብ ራብዓይ ምድብ (ህጻናት) እሰይ ደሳለ ካብ ጋንታ ኣዘል፡ ኣብ ሳልሳይ ምድብ ሲሎም ምሩጽን ኣቤል ታደሰን ክልቲኦም ካብ ጋንታ ሻለቱ፡ ኣብ ካልኣይ ምድብ ሩፊ መሴ ናይ ውልቂን ጴጥሮስ መሉጌታ ካብ ጋንታ መጎዓዝያን፡ ኣብ ቀዳማይ ምድብ ህያብ ኣማኑኤልን የናታን ኢድሪስን ጋንታ ሬድስ፡ ኤሽን ታደሰ ካብ ጋንታ መጎዓዝያ ክቡቶም መሳጢ ውድድር ዘንጸብረቑ እዮም። ኤሽን ታደሰ ካብ ጋንታ መጎዓዝያ ኑ፡ ካብ ሬድሲ ዝፍንወሎም ዝበረ መጥቃዕቲ ኣብ ምቋጻጻርን ምክልኻልን ዓቢ ኣበርክቶ ገይሩ'ዩ። ኣብ መዛዘሚ መድረኽ ድማ፡ ኣብ ምድብ D ህጻናት፡ ቀዳማይ እሰይ ደሳለ ኣሰንዶም ንበይኑ ቀዳማይ ኮይኑ ተዓዊቱ።

ኣብ ናይ ደቂ-ኣንስትዮ፡ ሰለስተ ተቐዳደምቲ ኣብ እዋን ልምምድ ተሃሪመን ኣይተወዳደራን። መዚት ኪዳናይ ካብ ጋንታ ሻለቱ፡ ብዘጋጠማ መውደቕቲ ውድድራ ኣይፈጸመትን። ሩታ ገብርኤል ካብ ጋንታ ገዛጉዳ ንበይና ተዓዊታ።

ኣብ ናይ ደቂ-ተባዕትዮ ምድብ C ማውንቴን ንዝተመደበሎም 44.2 ኪ.ሜ ርሕቀት፡ ቀዳማይ ሲሎም ምሩጽ፡ ካልኣይ ኣቤል ታደሰ - ክልቲኦም ካብ ካብ ጋንታ ሻለቱ ኣብ ሰዓት 33.26 ኪ.ሜ. እናተሓዝበ ብ56 ካልኢትን 17 ንኡስ ካልኢት ውድድሮም ዛዚሞም።

ኣብ ናይ ደቂ-ተባዕትዮ ምድብ B ማውንቴን ንዝተመደበሎም ናይ 65 ኪ.ሜ. ርሕቀት፡ ቀዳማይ ሩፊ መሴ ፍጹም ናይ ውልቁ ብሓደ ሰዓትን 24 ካልኢትን 11ንኡስ ካልኢትን፡ ካልኣይ ጴጥሮስ መሉጌታ ኀይትኦም ካብ ጋንታ መጎዓዝያ ብሓደ ሰዓትን 51 ካልኢትን 14 ንኡስ ካልኢትን፡ ሳልሳይ ኣክረም መሓመድ ኣብራር ካብ ጋንታ ሻለቱ ብሓደ ሰዓትን 51ካልኢትን 16 ንኡስ ካልኢትን ኮይኖም፡ ኣብ ሰዓት 35.06 ኪ.ሜ. እናዝወሩ ውድድሮም ዛዚሞም።

ኣብ ናይ ደቂ-ተባዕትዮ ምድብ A ዳርጋ፡ ንዝተመደበሎም 84.5 ኪ.ሜ ርሕቀት፡ ቀዳማይ የናታን እድሪስ ሳልሕ፡ ካልኣይ ህያብ ኣማንኤል ኢሳቕ - ክልቲኦም ካብ ጋንታ ሬድሲ ክኾኑ ከለው፡ ኢድ ብኢድ ተተሓሒዞም ብክልተ ሰዓትን 10 ካልኢትን 25 ንኡስ ካልኢትን ሜፍ ሕንጻጽ ረጊጾም። ሳልሳይ ፈንቅል ተዓገሰ ሓጎስ ካብ ጋንታ ሬድሲ ብክልተ ሰዓትን 11 ካልኢትን ሓደ ንኡስ ካልኢትን ሰዒቡ። ተቐዳደምቲ ኣብ ሰዓት 38.09 ኪ.ሜ. እናተሓምበቡ እዮም ውድድሮም ዛዚሞም።

ግጥም ኲዕሶ መርበብ ዲቪዥናት ተኻይዱ

ንኽልቲኡ ጾታ ዘጠቓለለ ግጥም ኩዕሶ መርበብ ዲቪዥናት፡ ትማሊ ቀዳምን ሰንበትን ተኻዪዱ።

ቀዳም ኣብ ዝፈለመ ጸወታ፡ ቀዲመን ንሜዳ ዝኣተዋ ጋንታታት ቀዳማይ ድቪዥን ደቂ-ኣንስትዮ ጋንታ ስምረት ምስ ሓይሊ ኣየር እየን። እዘን ብዘለወን ተመኵሮ፡ ብቕዓትን ዕድመን ተመሳሰልቲ ጋንታታት፡ ኣብ ቀዳማይ ሴት ጸወታ፡ ምስ ሓያል ምትህላኽ ጋንታ ሓይሊ ኣየር 28-ብ26 ብዘኸኖት ወጽኢት ክትዕወትት ከላ፡ ኣብ ዝቐጸለ ሴት'ውን ብተመሳሳሊ፡ ጋንታ ሓይሊ ኣየር 25-ብ21 ብዘኾነ ወጽኢት ንጋንታ ስምረት ብምርታዕ ናብ ሳልሰይትን መዛዘሚትን ሴት ኣምሪሐን። ጋንታ ሓይሊ ኣየር ወህደተን ብምሕያል ንጸወታኣን 25-ብ17 ማለት 3-ብ0 ጸወታ ዛዚመንኦ።

ጋንታ ሳዋን ምስ ሓሬናን እውን ቀጺለን ዝገጠማ እየን። እዘን ጉዳይም ጋንታት ዝተሳተፋሉ፡ ኣብ ቀዳማይ ሴት ጋንታ ሓሬና 25-ብ22፡ ኣብ ካልኣይቲ ብተመሳሳሊ 25-ብ21 ቀጺለን'ውን 25-ብ23 ናይ ሰለስተ ሴት ወጽኢት ኮይኑ፡ ሓሬና 3-ብ0 ንሳዋ ረቲዓታ።

ኣብ መዛዘሚ ጸወታ፡ ቀዳማይ ዲቪዥን ደቂ ተባዕትዮ ኣብ መንጎ ሓሬናን ሓይሊ ኣየርን ተኣንጊዱ። ጸወታ ካብ ዝፍልም፡ ሓያል መጥቃዕታትን ምክልኻልን ተራእየሉ። ኣብ ቀዳማይ ሴት ሓሬና ንጸወታ 25-ብ21 ክትቈጻጸሮ እንከላ፡ ኣብ ዝሰዓበ ሴት ድማ ሓይሊ ኣየር 25-ብ20 ሕነኣ ፈደየት። ኣብ ዝሰዓበ ሴት'ውን ሓሬና፡ ዝበርኾም ምውህሃድ ኣሐዩሎም ንጸወታ ቀለሶሞ። ከም ወጽኢቱ ድማ 25-ብ21 ዝኾነ ወጽኢት ተዓወቱ። ጸወታ ኣብ ዝቐጸለሉ ድማ ተጻወትቲ ጋንታ ሓይሊ ኣየር ንጌጋኦም ብምሽፋን ኒታ ቀጺላ ዝሰዓበት ሴት 25-ብ23 ብዘኾነ ወጽኢት ብምዕዋት ናብ'ታ ናይ መፈላለይት ሓምሻይቲ ሴት ኣምርሐ። ኣብ መወዳእታ ሓሬና ኒቲ ጸወታ 15-ብ11 ብዘኾነ ወጽኢት ብሓፈሻ 3-ብ2 ተዓዊታትሉ።

ሰንበት'ውን ሰለስተ ውድድራት ተሰሪዑ ነይሩ። ቀዲመን ውድድራተን ዘሰላሰላ ጋንታታት ደቂ ተባዕትዮ ደምበ-ሰንበል ምስ ኣዱሊስ እየን። ደምበሰንበል ድማ ብኣንጸባራቒ ወጽኢት 2-ብ0 ንመቐናቐንታ ኣዱሊስ ረቲዓታ።

ኣብ ካልኣይ ጸወታ ድማ እቶም ተሰፋ ዝገበረሎም ሳልሳይ ዲቪዥን ደቂ ተባዕትዮ - ጋንታ ፍትሒ ምስ ከዕማ ተራኺበ። ኣብዚ ጸወታ ጋንታ ፍትሒ 2-ብ1 ብዘኾነ ወጽኢት ተዓዊታ። ሳልሳይን ናይ መወዳእታን ጸወታ ቀዳማይ ዲቪዥን ጋንታታት ዓንበርበብ ምስ ኢራብ እዩ ነይሩ። ኣብዚ ሱሓቢ ዝኾነ ጸወታ፡ ጋንታታት ተመጣጣኒ ብቕዓት እየን ኣንጸባሪቐን። መጀመርታ ብዓንበርበብ ዝተዓብለለ እኳ እንተመሰለ፡ ኢራብ ድሒራ ዝተበራበረትሉ ሓያል ምትህልላኽ ዝዕብለሎ ጸወታ'ዩ ነይሩ። ብዓወት ኢራብ ድማ 3-ብ2 ተዛዚሙ።

ናይ ኣሰልጠንቲ ስልጠና ኣትለቲክስ ንኣባላት ሚኒስትሪ ምክልኻል ተዋሂቡ

ሚኒስትሪ ምክልኻል ምስ ሃገራዊ ፌደረሽን ኣትሌቲክስ ኤርትራ ብምትሕብባር መባእታዊ ስልጠና ኣሰልጠንቲ ኣትሌቲክስ ሂቡ።

እቲ ካብ 17 መጋቢት ኣትሒዙ ንሸውዓተ መዓልቲ ዝቐጸለ ስልጠና፡ ሓንቲ ጓል ኣንስተይቲ እትርከቦም 15 ሰልጠንቲ ኣባላት ክፍልታት'የም ተሳቲፎም።

እቲ ዝተዋህበ ስልጠና ብኽልስ ሓሳባትን ግብርን ዝተሰነየ ኮይኑ፡ ኣብ ዓውዲ ኣትሌቲክስ ዝካየዱ ውድድራት ምፍላጥ፡ ኣሰልጣኒ ክኽተሎም ዘለዎም መሰረታውያን ኣገባብት፡ ኣምር ፍልስፍና ኣትሌቲክስ፡ ሓይሊ ዝሀቡ መድሃኒት ኣብ ምውጋድ፡ ውሕስነት ኣትሌታት ኣብ ምሕላው፡ ዝካየዱ ዓይነት ልምምዳት ኣመጋግባን ካልእን ኣብ ዝብሉ ዝተኩረ'ዩ ነይሩ። ኣብ መዛዘሚ፡ ሰልጠንቲ ዝተዳለወሎም ምስክር ወረቐት ተዓዲሎም።

እዚ ከምዚ'ሉ እንኸሎ፡ ን30 ስፖርታውያን ኣባላት ክፍልታት ሚኒስትሪ ምክልኻል፡ ካብ ሰኑይ 24 መጋቢት ዝፈለመ ናይ ኣሰልጠንቲ ስልጠና ኩዕሶ እግሪ ልቾንሳ D ይወሃብ ኣሎ።

ዜና ዓለም

መርሃዊ ገብረሚካኤል

ኣመሪካ፡ ምስጢራዊ መልእኽትታት ተዘሩቑ

ሰበሰልጣን ሃገራዊ ድሕንት ኣመሪካ፡ ኣብ የመን ወተሃደራዊ መጥቃዕቲ ንምኽያድ ወጥን ኣብ ዝሕንጽጽሉ ዝነበሩ ግዜ፡ ሓበሬታ ናብ ካልእ ኣካል ብምትሕልላፉ ኣብ ዋይት ሃውስ ሕንፍሽፍሽ ከምዝጋጠመ በበሲ. ገሊጹ።

እዚ ዝገለጽ ዘሎ፡ መራሕቲ ሃገራዊ ድሕንት እታ ሃገር ኣብ ልዕሊ. ሑቲ መጥቃዕቲ ንምኽያድ ኣብ ዋይት ሃውስ ኣብ ዝተኣከቡሉ ኢጋጣሚ ኮይኑ፡ ሓደ ጋዜጠኛ ኣብቲ "ዝዩውሓሰ" ዝተባህለ ዕላል መሳሊ. ኣኼባ ተረኺቡ ምንባሩ ድሕሪ ምርግጋጹ እዩ።

እቲ ኣብ መንጎ ምክትል ፕረዚደንት ጄዲ ቫንስን ጸሓፊ ክፍሊ. ምክልኻል ፒት ሄግሰትን ዝግበር ዝነበረ ዕላል፡ ቡቲ መንጎቱ ብዘይተፈልጠ ውልቀ ሰብ ከምዝተጨወየ እዩ በበሲ. ዝሕበር።

እቲ ጋዜጠኛ ጥራይ ምኻኑ ዝተሓበረ ውልቀሰብ ድሒሩ ንመጽሔት ኣትላንቲክ ኣብ ዝሃቦ ምስክርነት፡ ኣመሪካ ኣብ ልዕሊ.'ቲ ዓማጺን ግብረ-ሽበራዊን ክትብሎ ዝገለጾቶ ሑቲ መጥቃዕትታት ንምኽያድ ዝተረቀቑ ሓደስቲን ስትራተጂያውያንን ኣጸዋርራት ብምውዳድ፡ ንቐንዲ ዕላማታት እቲ ጉጅለ ንምውቃዕ ዘቕረበቶ ምስጢራዊ ወጥናትን መደባትን ከምዝተዓዘቦ ዝሕብር።

እቲ ዝዘረቐ ምስጢራዊ ወጥን መጥቃዕቲ፡ ካብ መንጎ ኣባላት ሰልፊ ደሞክራትስ ተረር ነቐፌታን ምንጽዓብን ከየለዓዕል ኣብ ሓያሎ ሰብ መዚ. ሰልፊ ሬፓፕሊካን ስክፍታ ፈጢሩ ኣሎ።

ፕረዚደንት ዶናልድ ትራምፕ ዝሓለፈ. ሶኑይ ድሕሪ ቀትሪ ንጋዜጠኛታት ኣብ ዝሃቦ መግለጺ፡ ብዛዕባ እቲ ኣብ መጽሔት ኣትላንቲክ ዝተዘርግሐ ጽሑፍ ኣፍልጦ ከምዘይብሉ ገሊጹ።

ጸሓፊት ፕረስ ዋይት ሃውስ - ካሮሊን ሊቪት ኣብ ዝሃበቶ መግለጺ. ድማ፡ ኣብ ልዕሊ. ሑቲ ዝተፈጸመ ወተሃደራዊ መጥቃዕቲ ኣዝዩ ዕዉትን ኣድማዕን ምንባሩ ብምምልካት፡ እቲ ዝተዘርግሐ 'ምስጢራዊ' ዝተባህለ ሓበሬታ ካብ ሓቂ ዝረሓቐ ምኻኑ ሓቢራ።

ጸሓፊ ክፍሊ. ምክልኻል ኣመሪካ'ውን፡ እቲ ኣብ ዕላል ዝተዘተየሉ ወተሃደራዊ ስርሒት ምዝራቑ ኣብ ሃገራዊ ድሕንት ሃገሩ ዘምጽኦ ጽልዋ ከምዘየለ ድሕሪ ምጥቃሱ፡ ንቲ ጋዜጠኛ ዝተዘርግሐ ምስጢራዊ ሓበሬታ "ጸለመ" ክብል ነቒፉ።

ኣባላት ባይቶ ሰልፊ ደሞክራትስ ብጦዳኦም፡ እቲ ብስቱር ክተሓዝ ዝግበኦ ወተሃደራዊ መደብ ኣብ ዘይውሑስ ቦታ ናብ ዕላል ምውራዱ፡ ኣብ ልዕሊ. ሃገራዊ ድሕንት ኣመሪካ ከም ኣሸካዕላልን ዕንደራን ምፍጻም ከምዝቖጸር ብምግላጽ፡ ቅልጡፍን ዕቱብን መርመራ ክካየደሉ ጸዊዖም ኣለው።

ቱርኪ - ፕረዚደንት ኤርዶጋን ንወደብቲ ናዕቢ ነቒፉ

ፕረዚደንት ቱርኪ. ረሲፕ ጣይብ ኤርዶጋን፡ ኣብታ ሃገር ህዝባዊ ተቓውሞን ናዕብን ንቕድሻይ ግዜኡ ኣብ ዝቕጽለሉ ዘሎ እዋን፡ ንተቓወምቲ ፖለቲካዊ ውድባት ሃገሩ "ናይ ዓመጽ ምንቅስቓስ ኣለዓዒሎም" ክብል ወቒሱ።

ንሱ ከምዚ. ዝበለ ዘሎ፡ ድሕሪ'ቲ ኣብታ ሃገር ቀንዲ ፖለቲካዊ መቐናቕንቱ ምኻኑ ዝንገረሉ ከንቲባ ከተማ እስታንቡል - ኢክረም ኢማሞግሉ ብበልሽውና ተኸሲሱ ኣብ ትሕቲ ቀይዲ ምእታዉ፡ ንዕኡ ሰዒቡ ዝጀመረ ሓያል ህዝባዊ ተቓውሞን እዩ።

ከንቲባ እስታንቡል ኢክረም ኢማሞግሉ ብወገኑ እቲ ኣብ ልዕሊኡ ዝቐርብ ዘሎ ክሲታት ካብ ፖለቲካዊ ምርጫ እታ ሃገር ንምስናኻል ዝዓለመ ምኻኑ ብምጥቃሱ፡ እቲ ክሲታት ፖለቲካዊ ድርኺት ከይዛለዎ ከምዘይተርፍ ገሊጹ።

ንሱ ወሲኹ፡ ነቲ ብፕረዚደንት ኤርዶጋን ዝቐርብ ዘሎ ወቐሳታት'ውን "መሰረት-ኣልቦ" ብምባል ኣትሪሩ ነጺጉዎ ኣሎ።

ፖሊስ ቱርኪ፡ ነቲ ኣሽሓት ቱርካውያን ዝተሳተፉዎ ተቓውሞ ንምህዳእ ናብ ሰልፈኛታት ዘንበዕ ጋዝን ጠያይትን ከምዝተኮሰ ዝገለጸ በበሲ፡ እቲ ሰልፊ ናብ ካልኣት ከተማታት ብምልሓም ዘደለ. ፖለቲካዊ ኣንፈት ከይሕዝ ኣብ ሰበ ስልጣን ቱርኪ. ስግኣት ፈጢሩ ከምዘሎ ሓቢሩ።

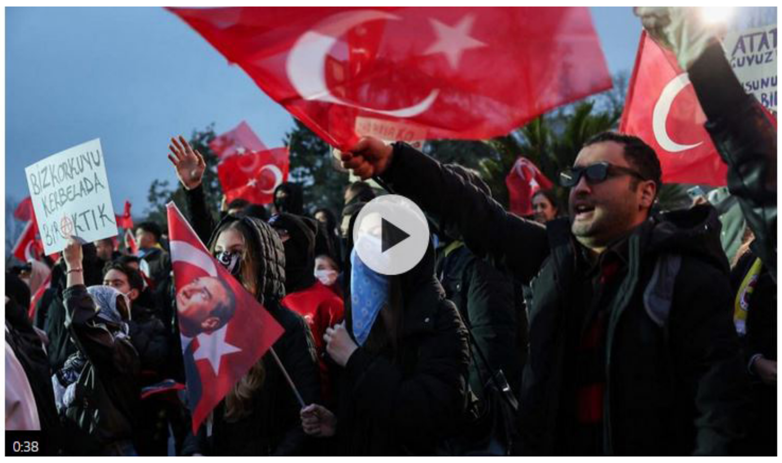

እቲ ዝሓለፈ. ረቡዕ ኣብ ኢስታንቡል ዝጀመረ ናዕቢ፡ ኾነ ብዘሓፈለ መልክዑ ይቕጽል ምህላው. ከኣ፡ ምስቲ ከቢ. ቅርበት ዘለዎም ወገናት የረድኡ።

እቲ ህዝባዊ ተቓውሞ ካብ ዝጀምር ዛጊት 1,133 ሰልፈኛታት ኣብ ቀይዲ ኣትዮም ከምዘለው. ድማ፡ መንግስቲ ቱርኪ. ይጠቅስ።

ኤርዶጋን ኣቐዲሙ ብቴለቪዥን ሃገሩ ኣብ ዘመሓላለፎ መግለጺ፡ ነቲ ናይ ተቓውሞ ሰልፍታት "ዘይሰኑምግባራዊ ተግባር" ድሕሪ ምባሉ፡ ተቓወምቲ ፖለቲካዊ ውድባት ሰላምን ቅሳነትን ዜጋታት ንምዝራግ ሒኹ ይብሉ ከምዘለው. ምውቃሱ ይዝከር።

ካብ ኣንካራ - ርእሰ ከተማ ቱርኪ. ዝተፈነወ መንግስታዊ መግለጺ. ድማ፡ እቲ ናይ ተቓውሞ ሰልፊ ከበቅዕ ብምጽዋዕ፡ ተቓወምቲ ውድባት ይኹኑ ሰልፈኛታት ኣብ ክንዲ ንኽስታት ምላሽ ዝህቡ - ሰላምን ርግኣትን ሃገሮም ንምውሓስ ቅኑዕቡት ከርእዩን ካብቲ ናዕቢ. ክቑጠቡን ኣተሓሳሲቡ።

"ርዋንዳ ንብሩንዲ ከተጥቅዕ መደብ ኣለዋ" ፕረዚደንት ኤቫሪስተ

ፕረዚደንት ብሩንዲ ኤቫሪስተ ንዳይሺሚዩ፡ ርዋንዳ ንሃገሩ ንምጥቃዕ ትዳሎ ምህላዋ፡ ኣብቲ ትማሊ. ሰሉስ ምስ በበሲ. ዝገበሮ ቃለመሕትት ሓቢሩ።

እቲ ፕረዚደንት ኣብ ቃለመሕትቱ፡ ርዋንዳ ቅድሚ 10 ዓመት ኣብ ብሩንዲ ዕልዋ መንግስቲ ክትፍጽም ከምዝፈተነት ጭብጥ ሰሊያዊ ሓበሬታ ከምዝረኸበ ድሕሪ ምምልካት፡ እቲ ፈተነ ዕልዋ ምስዚ. ሕጂ ኣብ ደ/ሪ/ ኮንጎ ትገብሮ ዘላ ወተሃደራዊ ምትእትታው ተመሳሳልነትን ምትእስሳርን ከምዘለዎ ብርእሱተኣማንነት ክገልጽ ተሰሚዑ።

መንግስቲ ርዋንዳ ብወገኑ ኣብ ዝሃቦ ምላሽ፡ ንርእይቶ ናይ'ቲ ፕረዚደንት "ዝገርም ሓሶት" ክብል ድሕሪ ምንጻጉ፡ ሃገሩ ካብ ልኡላዊ ዶብታ ወጻኢ. ንኻልኦት ሃገራት ናይ ምውራር ኮነ ናይ ምጥቃዕ መደብን ድሌትን ከምዘይብላ ኣረዲኡ።

እቲ መንግስቲ ወሲኹ፡ ፖለቲካዊ ዝምድና ክልተአን ጎረባብቲ ሃገራት ካብቲ ፕረዚደንት ኤቫሪስተ ዝገለጾ ንላዕሊ. ምኻኑን ጸጥታ ሓባራዊ ዶባተን ኣብ ምውሓስ ይተሓባበራ ምህላወንን ሓቢሩ።

ኣብ መወዳእታ ድማ፡ ነቲ ብፕረዚደንት ብሩንዲ. ዝቐረበ ክሲ. "ንደማዊ ግጭት ዝዕድም ቶኽታኺን ሓደገኛን ዘረባ" ክብል ብትሪ ኮኒኑዎ።

ፕረዚደንት ንዳይሺሚዮ ኤቫሪስተ ንርዋንዳ ዝኸሰሰ ዘሎ፡ ሩዋንዳ ኑቲ ኣብ ምብራቓዊ ክፋል ደ/ሪ/ኮንጎ ሰፊሕ ከበባታት ተቖጻጺሩ ዘሎ ዕጡቕ ተቓዋሚ ጉጅለ ኤም-23፡ ከምኡ'ውን ኑቲ ኣብ ዶብታ ዳግማይ ዝበራበር ዘሎ 'ቀይሕ-ታባራ' ዝበሃል ኣንጻር መንግስቲ ብሩንዲ ዝቃለስ ዕጡቕ ተቓዋሚ ጉጅለ ብወተሃደራዊን ሎጀስቲካዊን ቀረብት ኣተርኒዓ ንብሩንዲ ክወርር ትደፋፍኦ ከምዘላ ዘመልክት፡ ተወሳኺ. ሰሊያዊ ሓበሬታ ድሕሪ ምርካቡ እዩ።

ሩዋንዳ፡ ኣብ መንጎ መንግስቲ ደ/ሪ/ ኮንጎን ዕጡቕ ጉጅለ ኤም-23ን ብዘቐደድ ዘሎ ደማዊ ግጭት ቀንዲ ተሓታቲት ምኻና፡ ብመንግስታት ኮንጎን ብሩንዲን ብተደጋጋሚ ክትከሰስ ምጽንሓ ጸብጻባት ይሕብሩ።

ትራምፕ ካብ ፑቲን ስእላዊ ህያብ ተበርኪቱሉ

ፕረዚደንት ኣመሪካ ዶናልድ ትራምፕ፡ ካብ ሩሲያዊ መዘናኡ ቭላድሚር ፑቲን ንመልክዑ ዝውክል ሓደሽ ቅብኣ ብመልክዕ ህያብ ከምዝተላኣኸሉ ተሓቢሩ።

ፕረዚደንት ትራምፕ ኑቲ ቅብኣ ብፍሕሽው ገጽ ከምዝተቐበሎ ዘመልከተ በበሲ፡ ሽዑ ንሽዑ ኑቲ ኣቐዲሙ ኣብ መንበሪቤቱ ዝነበረ ስእሉ ቡቲ ሓደሽ ከምዝተክኦ ወሲኹ ገሊጹ።

እቲ ከም ህያብ ዝተበርከተ ቅብኣ ኣብ ቅድሚ ህዝቢ. ከምዘይተራእየ ዝጠቐሰ ወኪ. ቃል ክረምሊን ዲሚትሪ ፔስኮቭ፡ በዚ. ምኽንያት ፑቲን እንተዘይኮይኑ ንትሕዝቶኡን መልእኽቱን ክገልጽን ክዘርዝርን ዝኽእል ካልእ ኣካል ከምዘየለ ኣረዲኡ።

እዚ ከምዚ. ኢሉ እንከሎ፡ ትራምፕ ኑቲ ኣቐዲሙ ኣብ ህንጻ ካፒቶል - ግዝኣት ኮሎራዶ ተንጠልጢሉ ዝነበረ ናይ ቅብኣ ስእሉ ዕጋበት ከረኽበሉ ከምዘይከኣለ ገሊጹ ኣሎ።

ዶናልድ ትራምፕ፡ ምስሉ ንምኹላዕ ኣቓልቦ ሂቡ ይሰርሕ ምህላው. ዝጠቕሱ ገለ ወገናት፡ ኣብ ዝሓለፈ. ኣዋርሕ ኣርእስቲ ማዕከናት ዜና ኮይኑ ምንባሩ ኣረዲኦም።

ልኡኽ ትራምፕ - ስቲቭ ዊትኮፍ፡ ኑቲ ካብ ሞስኮ ዝተቐበሎ ቅብኣ ምስሊ. ትራምፕ ናብ ዋሽንግተን ክማልኦ ከምዝተሓተተ ብምጥቃሱ፡ "ኣዝዩ ደስ ዘበለ፡ እሞ ከኣ ካብ ሓደ ዓቢ. ሩሲያዊ መራሒ.ን ስነጥበበኛን ዝተበርከተ" ክብል ኣድናቖቱ ገሊጹ።

እቲ ህያብ ናብ ቤት-ጽሕፈት ፕረዚደንት ኣመሪካ ዝበጽሕ ዘሎ፡ ላዕለዎት ሰበስልጣን ሩሲያን ኣመሪካን ኣብ ሰዑዲ-ዓረብ ተራኺቦም ዳግማይ ኣብ ዝዘራረብሉ ዘለው. እዋን እዩ።

ፕረዚደንት ፑቲን፡ ኣምሳያ ናይቲ ትራምፕ ኩናት ሩሲያ-ዩክሬን ደው ንምባል ዝጉበሮ ዘሎ ጻዕሪታት ምስጋናኡ ንምግላጽ ኑቲ ህያብ ከምዘበርከተሉ'ዩ ዝሕብር ዘሎ።

ተረኛ ፋርማሲ
ቤት መሸጣ መድሃኒት ኣፍሪቃ
ዕለት
26/03/2025
ጎደና
ጎደና ማ.ት.ኣ- 176 ቁ.25፡ ከባቢ. ሲነማ ዳንተ
ቁ.ስልኪ.
126003
ፋርማሲ. ቁ.1 መዓልታውን ለይታውን ኣገልግሎት ትህብ ቁ.ቴሌፎን 127565